

Theorie leren

Het theorieboek voor het CBR theorie-examen
onderverdeeld in de 25 CBR categorieën

BROMFIETS

Inclusief 10 uur theorie-examens
oefenen op dezelfde wijze
als bij het CBR

Online examentraining

www.theorieboek.nl

Toegangscode	Rijbewijs	Uren	Geldig tot
183D2A91AB8E5C3F	B	10	1-2022

LENS
VERKEERSLEERMIDDELEN

Theorie leren

Het theorieboek voor het CBR theorie-examen
onderverdeeld in de 25 CBR categorieën

Info over theorie- en praktijkexamens	3
Voorwoord	5
Verkeerskundige begrippen	6
A Algemene bepalingen verkeerswetgeving	23
B Bepalingen rijbevoegdheid en rijbewijzen	35
C Inrichting, lading en slepen	45
D Techniek, onderhoud en controle	51
E Gebruik gordels, zitplaats passagiers en helmen	57
F Milieu en energiezuinig rijden	63
G Toestand van de bestuurder	69
H Eigenschappen en toestand eigen voertuig	79
<i>I Hoofdstuk I ontbreekt binnen de CBR categorie-indeling en is daarom achterwege gelaten.</i>	
J Risico's i.v.m. aanwezigheid en gedrag ander verkeer	85
K Risico's i.v.m. weg-, zicht- en weersomstandigheden	95
L Handelen bij ongevallen en pech onderweg	101
M Voor laten gaan op kruispunten	109
N Voor laten gaan bij het afslaan	115
O Voor laten gaan van gehandicapten en voetgangers	121
P Voorrangvoertuigen, militaire colonnes, trams en uitvaartstoeten	125
Q Bijzondere manoeuvres	131
R Plaats op de weg en voorsorteren	135
S Inhalen	141
T Snelheid	145
U Stilstaan en parkeren	151
V Tekens en signalen / Gebruik gevarendriehoek	157
W Gebruik van lichten	161
X Verkeersborden	165
Y Verkeerslichten en aanwijzingen	189
Z Verkeerstekens op het wegdek	195
Brommobiel	201
Index	206
Colofon	224

Je wilt je rijbewijs AM gaan halen. Dit is het rijbewijs dat je nodig hebt voor de bromfiets, snorfiets, speed-pedelec en brommobiel. Je krijgt dit rijbewijs als je met succes een theorie-examen bromfiets en een praktijkexamen bromfiets of brommobiel aflegt bij het CBR.

Theorie-examen

Het theorie-examen kun je alleen afleggen bij het CBR. Je moet daarvoor een plaats reserveren bij het CBR. Dit kan via de rijsschool, maar je kunt het ook rechtstreeks zelf doen op www.cbr.nl. Boek alleen een CBR theorie-examen bij je rijsschool of rechtstreeks op www.cbr.nl en niet op nep-sites die theorie-examens aanbieden voor veel te hoge prijzen.

Je kunt het theorie-examen afleggen vanaf de leeftijd van 15,5 jaar. Het theorie-certificaat is anderhalf jaar geldig.

Praktijkexamen snor- en bromfiets (AM)

Het praktijkexamen kun je afleggen vanaf de leeftijd van 16 jaar. Dit examen duurt ongeveer 45 minuten. In een rit laat je zien hoe je reageert op ander verkeer en dat je de situatie beheerst. Er wordt onder andere gekeken naar de voertuigbeheersing, het kijkgedrag, of je op de juiste manier voorrang verleent, inhaalt en rijdt op kruispunten en rotondes. De examiner moet tijdens de rit het idee krijgen dat het veilig is dat je straks alleen de weg op gaat.

Praktijkexamen brommobiel (AM met beperkende code)

Het praktijkexamen kun je afleggen vanaf de leeftijd van 16 jaar. Het praktijkexamen duurt ongeveer 30 minuten. Op een verkeersluw terrein laat je zien hoe je je voertuig beheerst. Je moet daarvoor een aantal verrichtingen uitvoeren. Er zijn twee groepen van zes verrichtingen. Je moet tijdens het examen één van deze groepen uitvoeren (op aanwijzing van de examiner) en je moet minimaal vijf van de zes voldoende uitvoeren. Je mag elke oefening één keer herkansen. De verrichtingen vind je achterin dit boek.

Hartelijk dank voor je keuze voor onze leermiddelen. Wij hopen dat je met dit boek de verkeerstheorie snel en adequaat onder de knie krijgt.

Onze leermiddelen zijn tot aan het moment van druk geactualiseerd. Het kan voorkomen dat er zeer recente wijzigingen zijn die nog niet in het boek zijn opgenomen. Voor deze wijzigingen verwijzen wij je naar onze website www.lensmedia.nl.

Dit boek maakt deel uit van een complete serie die je nodig hebt om de verkeerstheorie te leren. Naast dit boek bevat de serie een kaart om via internet examens te kunnen oefenen.

Wij raden je aan om eerst dit theorieboek door te nemen. Dit boek begint met de verkeerskundige begrippen. Het is belangrijk dat je deze verkeerskundige begrippen leert, aangezien er in de rest van de opleiding vanuit wordt gegaan dat je deze begrippen kent.

Dit theorieboek bestaat uit 25 hoofdstukken, elk afgesloten met een samenvatting. Deze 25 hoofdstukken bevatten de volledige theorie en zijn overeenkomstig met de categorieën die het CBR hanteert.

Ga pas na het leren van de verkeerstheorie in dit boek de theorie-examens oefenen. Het heeft geen zin om examens te oefenen als je nog niet de gehele theorie hebt geleerd. Kijk goed naar de motivaties van vragen die je fout hebt beantwoord en bestudeer zonodig opnieuw dit theorieboek.

We wensen je veel succes met het behalen van je theorie-examen!

Om alle regels goed te kunnen toepassen is het nodig om de betekenis te weten van de begrippen die erin genoemd worden. Deze onderstaande begrippen worden ook gebruikt in de examens van het CBR en je zal ze moeten kennen om het examen goed te kunnen maken. Het aanleren van deze begrippen kan tijdrovend en saai zijn, maar het is de basis van de theorie en kun je daarom beter niet overslaan.

Aanhangwagens: Voertuigen die door een voertuig worden voortbewogen of kennelijk bestemd zijn om zo te worden voortbewogen. Hieronder vallen ook opleggers.

Aanliggend fietspad: Een fietspad dat door een smalle voorziening of berm gescheiden is van de hoofdrijbaan.

Achteruitrijden: Met het voertuig naar achteren (achterwaarts) rijden.

ADAS: Advanced Driver Assistance Systems, hulpsystemen die de bestuurder van een voertuig ondersteunen in de rijtaak.

Ademtest: Een test om met behulp van de uitgeademde lucht de aanwezigheid van alcohol te meten in iemands adem.

Adviessnelheid: Een plaatselijk toegepaste snelheid om aan te geven met welke snelheid er veilig kan worden gereden. Dit heeft niet dezelfde wettelijke betekenis als een maximumsnelheid.

Afgesloten rijstrook: Een rijstrook die (tijdelijk) afgesloten is voor verkeer.

Afrit: De weg waarover het verkeer de snelweg kan verlaten.

Alcoholpromillage: De hoeveelheid alcohol die iemands bloed bevat.

Alcohol: Een genotsmiddel dat een bestanddeel is van diverse dranken, zoals bier en wijn, en de rijvaardigheid beïnvloedt.

Algemeen veiligheidsartikel: Dit artikel verbiedt zowel het in gevaar brengen alsmede het hinderen van verkeer op de weg. Zelfs gedrag dat om welke reden dan ook gevaar of hinder kan veroorzaken is strafbaar gesteld (art. 5 Wegenverkeerswet).

Algemene Periodieke keuring (APK): Verplichte autokeuring ingevoerd ter bevordering van de verkeersveiligheid en het milieu.

All-Risk verzekering: Verzekering die alle risico's dekt, dus ook de schade aan het eigen voertuig als deze veroorzaakt is door eigen schuld. Deze verzekering noemt men ook wel een WA-volledig casco verzekering.

All-Seasonbanden: 4-seizoenenbanden is een compromis tussen een zomer- en winterband.

Ambulance: Een motorvoertuig dat is ingericht om slachtoffers of patiënten te vervoeren naar een ziekenhuis. Ambulances die optische- en geluidssignalen voeren, vallen onder de categorie voorrangsvoertuigen.

Antiblokkeersysteem (ABS): Elektronisch geregelde variant van "pompend remmen", wat voorkomt dat de wielen blokkeren wanneer er krachtig wordt geremd.

Anticiperen: Vooruitzien, vooruitdenken en het verwachten van een situatie en/of uit voorzorg al handelen.

Asstreep: Een verkeersstreep die de rijstroken voor het verkeer in deze en in tegengestelde richting scheidt.

Auto: Zie personenauto.

Autobus: Een motorvoertuig dat is ingericht voor het vervoer van meer dan acht personen, waarbij de bestuurder niet is inbegrepen.

Autogordel: Een riem die een inzittende van een auto beschermt bij een ongeluk. Doordat de inzittende vastzit met de autogordel kan deze niet met het hoofd tegen de voorruit komen en niet uit de auto geslingerd worden tijdens een ongeluk. De moderne autogordel bestaat uit een driepuntsgordel en een gordelspanner om de gordel strak te trekken bij een aanrijding. Het gebruik van de autogordel is verplicht.

Autosnelweg: Een weg die wordt aangeduid door het bord G1, waar een maximumsnelheid geldt van 130 km/u tenzij door borden anders aangegeven. De langs autosnelwegen gelegen parkeerplaatsen, tankstations en bushalteplaatsen maken geen deel uit

G1

Autoweg: Een weg die wordt aangeduid door het bord G3, waar een maximumsnelheid geldt van 100 km/u tenzij door borden anders aangegeven. De langs autowegen gelegen parkeerplaatsen, tankstations en bushalteplaatsen maken geen deel uit

G3

APK: zie algemene periodieke keuring.

APK keuringsbewijs: zie keuringsbewijs.

Aquaplaning: Het verschijnsel van een dunne waterfilm, die ontstaat tussen de banden van het rijdende voertuig en het wegdek, waardoor het contact van het voertuig met het wegdek verbroken is en het voertuig daardoor onbestuurbaar wordt.

Bandenspanning: De overdruk van lucht die aanwezig is in de band. De bandenspanning wordt uitgedrukt in bar of hectopascal (hPa). Onjuiste bandenspanning leidt tot een hoger brandstofverbruik, meer slijtage en een slechtere wegligging. De juiste bandenspanning is te vinden in het instructieboekje, maar in veel gevallen ook in een van de deurstijlen of aan de binnenzijde van het klepje van de brandstoftank. Meet de bandenspanning voorafgaand aan een rit. De temperatuur buiten is ook van invloed op de spanning. Hoe lager de temperatuur, hoe lager de gemeten bandenspanning. Voeg daarom in de winter 0,2 bar extra toe. Controleer ook altijd het reservewiel indien deze aanwezig is.

Bebouwde kom: Een situatie waarbij door het bord H1 aangegeven wordt dat er een dorp of stad wordt binnengereden en door het bord H2 aangegeven wordt dat een dorp of stad weer verlaten wordt. Binnen de bebouwde kom gelden er andere regels dan daarbuiten.

H1

H2

Bedrijfsauto: Een auto die door een bedrijf gebruikt wordt voor het verrichten van bedrijfsactiviteiten en ten dienste van en op naam van een bedrijf.

Beginnende bestuurders: Zie beginnersrijbewijs.

Beginnersrijbewijs: Een rijbewijs voor bestuurders die voor het eerst een rijbewijs halen en waarvoor de eerste vijf jaar (en minimaal tot de 23ste verjaardag) na uitgifte afwijkende en strengere regels gelden.

Besluitvaardig rijgedrag: Doortastend rijgedrag, waarbij beslissingen worden genomen, met betrekking tot het aanpassen van de snelheid in combinatie met het inzicht waarmee verkeerssituaties veilig worden opgelost. Het tegenovergestelde van besluitvaardig rijgedrag heet twijfelend rijgedrag.

Bespannen wagen: Een voertuig op meer dan twee wielen dat wordt voortbewogen door één of meer paarden.

Bestelauto: Een motorvoertuig, bestemd voor het vervoeren van goederen, waarvan de toegestane maximummassa niet meer bedraagt dan 3500 kg.

Bestemmingsverkeer: Verkeer dat bestemming heeft aan of in de directe nabijheid van een weg. De term wordt doorgaans gebruikt op een onderbord bij verkeersborden, bijvoorbeeld "uitgezonderd bestemmingsverkeer".

Bestuurders: Alle weggebruikers behalve voetgangers.

Beveiligde overweg: Een overweg aangeduid met bord J10. Deze overwegen zijn beveiligd met overwegbomen (slagbomen), alarmbellen en overweglichten. J10

Bevoegd gezag: Het bestuursorgaan dat in een bepaalde zaak bevoegd is omtrent die zaak besluiten te nemen of beschikkingen af te geven.

Bijzondere manoeuvres: Manoeuvres waarbij bestuurders het overige verkeer voor moeten laten gaan (ook voetgangers). Voorbeelden van bijzondere manoeuvres zijn inparkeren, uit stilstand wegrijden, invoegen, uitvoegen of keren.

Blokmarkering: Een markering van vierkanten op het wegdek die de verschillende rijstroken van elkaar scheidt, zoals bij een splitsing van wegen van een autoweg en op invoeg- en uitrijstroken.

Bochtschild: Een rechthoekig of vierkant bord met daarop een rode pijl die een scherpe bocht naar links of rechts aangeeft. BB12

Brombakfiets: Een bromfiets op drie symmetrisch geplaatste wielen, met twee voorwielen die alleen gebruikt wordt voor het vervoer van goederen en van een eventueel achter de bestuurder gezeten passagier.

Brandweerauto: Een motorvoertuig van de brandweer die met gebruik van optische- en geluidssignalen onder de categorie voorrangsvoertuigen valt.

Bromfiets: Een voertuig op twee of drie wielen met een verbrandingsmotor (max. cilinderinhoud 50 cm³) dan wel een elektromotor (nominiaal continu maximumvermogen 4 kW) met een maximum constructiesnelheid van 45 km/u.

Brommobiel: Een bromfiets op meer dan twee wielen, voorzien van een carrosserie, herkenbaar aan een ronde plaat met rode rand met daarop het getal 45.

Bufferstrook: Een extra rijstrook die kan worden opengesteld om te voorkomen dat een file vóór een knelpunt zo lang wordt dat hij andere verkeersstromen gaat blokkeren. De file wordt breder en over meer stroken verdeeld en daardoor korter. De snelheid op een rijstrook ligt lager (in vergelijking tot de oorspronkelijke situatie), voertuigen kunnen hierdoor dichter op elkaar rijden.

Bus: Zie autobus.

Busbaan: Een rijbaan met daarop aangebracht het woord 'BUS' of 'LIJNBUS' en/of aangeduid met bord F13. Het gebruik daarvan is alleen toegestaan voor bestuurders van lijnbussen en autobussen. F13

Busstrook: Door een doorgetrokken of onderbroken strepen gemarkeerd gedeelte van de rijbaan waarop het woord 'BUS' of 'LIJNBUS' is aangebracht en/of aangeduid met bord F13. Het gebruik daarvan is alleen toegestaan voor bestuurders van lijnbussen en autobussen.

F13

Bus/tramhalte: Halteplaats voor bussen en trams van het openbaar vervoer.

L03

Carpoolen: Het deelgebruik van de auto, voornamelijk voor het woon-werkverkeer. Het verdelen van de reiskosten over de inzittenden is een belangrijk kostenvoordeel. Carpoolen wordt ook vaak gezien als een oplossing voor het fileprobleem.

Centrifugaalkracht: Een kracht die lijkt te werken op voorwerpen die een gekromde baan volgen. Als een voertuig bijvoorbeeld een bocht maakt, moeten de banden de grip leveren om het voertuig te doen afwijken van een rechte lijn; Hoe scherper de bocht of hoe groter de snelheid, hoe meer grip er nodig is.

Claxon: Een apparaat dat een geluidsignaal met een vaste toonhoogte afgeeft.

CO₂ uitstoot: Uitstoot van koolstofdioxide van een verbrandingsmotor. CO₂ zorgt voor opwarming van de aarde (broeikas effect).

Controlelamp: Geeft aan dat iets in of aan het voertuig niet naar behoren functioneert.

Cruisecontrol: Een middel om de snelheid van de motor vast te zetten, zodat men zelf geen gas hoeft te geven. Het wordt uitgeschakeld door te remmen, te ontkoppelen of door de cruisecontrol uit te schakelen.

Dag: De periode tussen zonsopgang en zons-
ondergang.

Dagrijverlichting: Verlichting op een voertuig dat gevoerd wordt met daglicht om beter op te vallen.

Dashboard: Bedieningspaneel in of op het voertuig.

Deelstreep: Verkeersstreep die de rijstroken voor het verkeer in dezelfde richting scheidt.

Defensief rijgedrag: Rijgedrag van bestuurders die rekening houden met fouten van anderen.

Diensten voor spoedeisende medische hulpverlening: Zie ambulance.

Dierenambulance: Een motorvoertuig, ingericht en bestemd om te worden gebruikt voor het vervoer van zieke en gewonde dieren. Dierenambulances vallen nooit onder de categorie voorrangsvoertuigen.

Dimlicht: Verlichting op een voertuig waar normaal gesproken mee gereden wordt. Het is verplicht dimlicht te voeren bij nacht, in tunnels en overdag bij slecht zicht.

Dode hoek: Delen van het totale gezichtsveld die vanuit de positie van de bestuurder slechts beperkt of niet zichtbaar zijn, zoals naar achteren en opzij, zelfs niet met behulp van spiegels.

Doelgroepstrook: Een rijstrook bedoeld voor een bepaalde groep wegdeelnemers. In Nederland zijn er de volgende doelgroepstroken op autosnelwegen: de vrachtautostrook, de busstrook en de carpoolstrook.

Doorgaande rijbaan: Rijbaan zonder de invoegen uitrijstroken.

Doorgetrokken streep: Een verkeersstreep die is aangebracht tussen rijstroken of paden met verkeer in beide richtingen. Bestuurders mogen een doorgetrokken verkeersstreep niet overschrijden.

Doorstroming: De mate waarin verkeer zich vlot kan verplaatsen over de weg. De doorstroming wordt beperkt door de intensiteit van het verkeer (drukke), de verschillende richtingen van het verkeer (zoals invoegen, ritsen, weven of kruisen) en de inrichting van de weg (zoals versmallingen of drempels).

Driewielig motorrijtuig: Een driewielig motorrijtuig zonder carrosserie, ook wel een trike genoemd. Een trike kan zijn uitgerust met en zonder veiligheidsgordels. Als deze ontbreken is een helm verplicht.

Douanebeambte: Een ambtenaar die toezicht houdt op de in-, uit- en doorvoer van goederen en grensbewaking.

Educatieve Maatregel Alcohol en verkeer (EMA): Cursus die wordt opgelegd aan bestuurders die teveel alcohol hebben gedronken.

Educatieve Maatregel Gedrag en verkeer (EMG): Cursus die wordt opgelegd aan bestuurders die de verkeersregels herhaaldelijk hebben overtreden.

Eenrichtingsweg: Een weg waarop het verkeer zich slechts in één richting voortbeweegt.

Eenzijdig fietspad: Fietspaden die aan één zijde van de weg liggen en in beide richtingen kunnen worden bereden.

Erf: Een gebied gelegen binnen de bebouwde kom aangeduid met bord G5, waar wonen en spelen voorop staan. De maximumsnelheid bedraagt 15 km/u.

G5

Europees schadeformulier: Een formulier ter afhandeling van een ongeval met schade.

Evenwichtsvoertuigen: Fietsers, en in iets mindere mate brom- en snorfietsers en motoren, zijn evenwichtsvoertuigen. Zij hebben snelheid nodig om in evenwicht te blijven en niet te slingeren.

Fiets: Een voertuig dat door spierkracht wordt voortbewogen. Sommige fietsen hebben een elektrische hulpmotor (trapondersteuning). Zo'n fiets wordt een pedelec (samentrekking van de Engelse woorden pedal en electric) genoemd.

Fiets-/bromfietspad: Een pad aangeduid door het bord G12a, dat verplicht gebruikt moet worden door: fietsers, bromfietsers en snorfietsers en eventueel door bestuurders van een gehandicaptenvoertuig. Het pad is verboden voor alle andere bestuurders.

G12a

Fietsdrager: Een bagagerek voor fietsen aan dat aan de achterzijde van de auto wordt gemonteerd.

Fietsen met trapondersteuning: Fietsen die zijn voorzien van een elektrische hulpmotor met een nominaal continu vermogen van maximaal 0,25 kW en waarvan de aandrijfkracht geleidelijk vermindert en tenslotte wordt onderbroken wanneer het voertuig een snelheid van 25 km/u bereikt, of eerder, indien de bestuurder ophoudt met trappen.

Fietsstraat: ingericht als fietsroute, maar waarop tevens andere voertuigen zijn toegestaan.

Fietsstrook: Een door een doorgetrokken dan wel onderbroken verkeersstreep gemarkeerd gedeelte van de rijbaan, waarop afbeeldingen van een fiets zijn aangebracht. Fietsstroken mogen alleen bereden worden door fietsers, snorfietsers en bestuurders van gehandicaptenvoertuigen.

File: Een rij voertuigen van een behoorlijke lengte die met gelijke snelheid achter elkaar rijden en waarvan de rijnsnelheid wordt bepaald door het verkeer ter plaatse.

Filevorming: Het ontstaan van een file.

Functielampen: Lampen die gaan branden als het voertuig wordt gestart en die aangeven welke functies in gebruik zijn zoals groot licht en dimlicht of welke waarschuwingen er zijn zoals een te laag oliepeil.

Gehandicapten: Blinden, slechtzienden, rolstoelgebruikers, moeilijk lopende personen, doven en slechthorenden en verstandelijk gehandicapten.

Gehandicaptenvoertuig: Voertuig dat is ingericht voor het vervoer van een gehandicapte, niet breder is dan 1,10 meter en niet is uitgerust met een motor, dan wel is uitgerust met een motor waarvan de door de constructie bepaalde maximumsnelheid niet meer dan 45 km/u bedraagt, en geen bromfiets is.

Gele doorgetrokken kantstreep: Een verkeersstreep die een verbod aangeeft om stil te staan.

Gele onderbroken kantstreep: Een verkeersstreep waar stilstaan is toegestaan, maar parkeren verboden is.

Gelijkvloerse kruising: Een kruising waarbij geen kunstwerken (zoals bruggen, viaducten en tunnels) gebruikt zijn om de kruisende vervoersstromen te scheiden. De meeste stedelijke kruisingen zijn gelijkvloers, op autosnelwegen zijn in principe alle kruisingen ongelijkvloers (afgezien van weefvakken).

Gelijkwaardige bestuurders: Bestuurders die voor wat betreft de voorrangsregels in dezelfde categorie vallen, zoals: bestuurders van motorvoertuigen onderling, bestuurders van trams onderling en overige bestuurders onderling.

Gelijkwaardige wegen: Wegen waar het verkeer niet geregeld wordt door verkeerslichten, verkeersborden of verkeerstekens en die allemaal verhard of onverhard zijn (geen combinatie).

Geslotenverklaring: Verbod om de betrokken weg in te rijden of in te gaan, alsmede de betrokken weg te gebruiken.

Gevaarlijke stoffen: Stoffen die gevaarlijk zijn voor mens of milieu, omdat ze bijvoorbeeld explosief, giftig of kankerverwekkend zijn.

Gevarendriehoek: Rood reflecterende driehoek om achteropkomend verkeer te waarschuwen bij pech.

Gezichtsveld: Het gebied dat bekeken kan worden zonder het hoofd of de ogen te bewegen.

Groene golf: Gecoördineerde verkeersregeling, die inhoudt dat automobilisten op een verkeersweg met meerdere verkeerslichten met een bepaalde snelheid kunnen doorrijden zonder dat zij hoeven te stoppen, omdat elk licht bij het passeren op groen staat.

Groot licht: De verlichting van een voertuig dat bedoeld is om de weg voor het voertuig te verlichten over een grote afstand.

Haaientanden: Voorrangs-driehoeken op het wegdek met dezelfde betekenis als het bord B6. Hier moet voorrang worden verleend aan bestuurders op de kruisende weg.

Halte: Een stopplaats voor voertuigen van het openbaar vervoer.

Hectometerbord: Bordjes langs de weg met plaatsaanduiding voor eventuele hulpdiensten om zeer nauwkeurig de ongevalsplaats aan te geven. Op de hectometerbordjes staat een wegnummer, de hectometeraanduiding en de zijde van de rijbaan (Links-Li, of rechts -Re) aangegeven.

Hoofdweg: Een weg waarop het verkeer voorrang heeft op de zijwegen.

Houder van een motorrijtuig of een aanhangwagen: Degene die het voertuig op grond van een overeenkomst van huurkoop onder zich heeft, in vruchtgebruik heeft, of anderszins, anders dan als eigenaar of bezitter, tot duurzaam gebruik onder zich heeft.

Hulpkoppeling: Een koppeling die is bedoeld om een aanhangwagen of caravan aan het voertuig te laten hangen, ook al zou de trekhaak afbreken. De hulpkoppeling is vereist bij aanhangwagens waarvan de toegestane maximummassa niet meer bedraagt dan 1500 kg en niet voorzien zijn van een losbreekrem-inrichting. Een hulpkoppeling mag nooit gebruikt worden in combinatie met een losbreekrem-inrichting.

Inhaalweg: De voor het inhalen noodzakelijke weglengte om veilig te kunnen inhalen.

Inhaalzicht: Het zicht dat nodig is om veilig te kunnen inhalen.

Inhalen: Het voorbijrijden van andere aan het verkeer deelnemende voertuigen. Stilstaande voertuigen die niet aan het verkeer deelnemen worden niet ingehaald, maar voorbijgereden dan wel gepasseerd.

Integraalhelm: Een valhelm die het hoofd helemaal omsluit.

Inrit: Een aansluiting van een weg op een andere weg, die door een doorlopend trottoir of een doorlopende trottoirband van de kruisende weg is afgescheiden. Het inrijden van een inrit of het verlaten van een uitrit is een bijzondere manoeuvre.

Invoegen: Het oprijden van een autoweg of autosnelweg via de invoegstrook.

Invoegstrook: Een door een blokmarkering van de doorgaande rijbaan afgescheiden weggedeelte dat is bestemd voor bestuurders die de doorgaande rijbaan willen oprijden.

Kanalisatiestrepen: Onderbroken breedtestrepen die aangeven dat personen en bestuurders er kunnen oversteken. Deze oversteekplaatsen hebben geen wettelijke bescherming.

Kantstreep: Een verkeersstreep die de zijkant van de weg markeert.

Kenteken: Een identificatiemiddel voor een Nederlands motorvoertuig.

Kentekencard: Een kaart waarop de kentekengegevens vermeld staan.

Kentekenplaat: Een nummerplaat met een uniek uitgegeven combinatie van letters en/of cijfers.

Keuringsbewijs: Wordt uitgereikt nadat het voertuig een technische (APK) keuring heeft ondergaan.

Kilometerteller: Een instrument dat de afgelegde afstand meet en aangeeft. Dit is niet hetzelfde als een snelheidsmeter.

Knelpunt: Een bepaald punt of wegvlak waar de diverse verkeerssoorten elkaar hinderen en waar de verkeersintensiteit groter is dan de capaciteit van de weg, zodat er regelmatig filevorming kan ontstaan.

Knooppunt: Een ongelijkvloers kruispunt gelegen tussen twee autosnelwegen. De meeste stedelijke kruispunten zijn gelijkvloers en op autosnelwegen zijn alle kruispunten ongelijkvloers.

Kruising: Een ontmoetingspunt van wegen waar het verkeer niet van richting mag of kan veranderen.

Kruisingsvlak: Gedeelte van een kruispunt waar de toeleidende wegen op samenkomen. Het is niet toegestaan om een kruisingsvlak te blokkeren.

Kruispunt: Een kruising of een splitsing van wegen, waar het verkeer van richting kan veranderen. Er is sprake van een kruispunt als er verschillende wegen zijn die elkaar kruisen dan wel op elkaar aansluiten op het kruisingsvlak.

Landbouwtrekker: Een voertuig dat speciaal ontwikkeld is voor gebruik in de landbouw.

Landbouwvoertuig: Een voertuig dat wordt gebruikt in de landbouw, zoals een tractor.

Lichte Educatieve Maatregel Alcohol en verkeer (LEMA): zie Educatieve Maatregel Alcohol en Verkeer.

Lijnbus: Een motorvoertuig, gebruikt voor het verrichten van openbaar vervoer.

Losbreekreminrichting: Een reminrichting die ervoor zorgt dat de rem van de aanhangwagen vanzelf in werking treedt als de aanhangwagen of caravan losraakt van het trekkende voertuig. Een losbreekreminrichting is vereist voor aanhangwagens waarvan de toegestane maximummassa meer bedraagt dan 1500 kg.

Markeringsbord: Een bord, voorzien van rode en witte diagonale strepen, die aan uitstekende lading wordt bevestigd, zodat deze voor het overige verkeer goed zichtbaar is.

Matrixbord: Een verkeersbord dat op portalen boven de auto(snel)wegen is bevestigd en verschillende symbolen, teksten en (einde van) maximumsnelheden kan tonen.

Maximummassa: Gewicht van het ledige voertuig, waarbij opgeteld het gewicht van de maximaal toegestane lading.

Maximumsnelheid: Hoogste snelheid die op een wegvak is toegestaan of op een bepaald gedeelte van een wegvak is toegestaan onder gunstige omstandigheden.

Middelpuntvliedende kracht: Zie centrifugaalkracht.

Militaire colonne: Een aantal zich achter elkaar bevindende militaire voertuigen, dat door de Minister van Defensie vastgestelde herkenningstekens voert. Het eerste voertuig heeft twee blauwe vlaggen en een blauw doorschijnende kap op de rechterkoplamp. De volgvooertuigen hebben één blauwe vlag rechts en een blauw doorschijnende kap voor de rechterkoplamp. Het laatste voertuig heeft een groene vlag aan de rechtervoorzijde en een groen doorschijnende kap voor de rechterkoplamp.

Minimumsnelheid: Er geldt geen wettelijke minimumsnelheid. Maar te langzaam rijden en ander verkeer in gevaar brengen is wel strafbaar (zie algemeen veiligheidsartikel).

Misdrijf: Ernstig strafbaar feit waarvoor je voor de rechter moet verschijnen.

Mist: Een weersomstandigheid waarbij er veel vocht in de lucht is waardoor het zicht beperkt is. Bij een zicht minder dan 1000 meter spreken we van mist, bij minder dan 200 meter van dichte mist en bij minder dan 50 meter van zeer dichte mist.

Mistlicht achter: Roodlicht dat het voertuig bij dichte mist van achteren beter waarneembaar maakt. Mistlicht achter mag pas gebruikt worden als het zicht minder is dan 50 meter en mag niet gebruikt worden bij regenval omdat het dan verblindend werkt.

Mistlicht voor: Wit licht dat bij slecht zicht (minder dan 200 meter) gebruikt mag worden.

Motor: Een machine die een motorvoertuig aandrijft.

Motorfiets: Motorvoertuig op twee wielen al dan niet met zijspan of aanhangwagen.

Motorolie: Smeermiddel voor een motor dat wrijving vermindert en slijtage tegengaat.

Motorrijtuigen: Alle voertuigen, bestemd om anders dan langs spoorstaven te worden voortbewogen, uitsluitend of mede door een mechanische kracht, op of aan het voertuig zelf aanwezig, dan wel door elektrische tractie met stroomtoevoer van elders, met uitzondering van fietsen met trapondersteuning.

Motorvoertuig: Alle gemotoriseerde voertuigen, behalve brom- en snorfietzen, fietsen met trapondersteuning en gehandicaptenvoertuigen, bestemd om anders dan langs rails te worden voortbewogen.

Nabocht: Een normale bocht die daarna overgaat in een scherpe(re) bocht.

Nacht: De periode tussen zonsondergang en zonsopgang.

Navigatiesysteem: Een GPS-navigatiesysteem wijst de bestuurder de weg door middel van aanwijzingen op een display en gesproken instructies.

Onbespannen wagen: Een voertuig op meer dan twee wielen die wordt bewogen door iemand te voet, eventueel met motorondersteuning. Een wagen heeft een bepaalde (niet nauwkeurig gespecificeerde) minimum afmetingen. Een kinderwagen is te klein om een wagen genoemd te worden.

Onderstuurd: Stuurkarakter van een auto waarbij het zwaartepunt voor het midden van het voertuig ligt, zoals bij de meeste voertuigen met voorwiel aandrijving.

Ongeldig verklaring: Wanneer het rijbewijs wordt ingenomen door het CBR. Het rijbewijs dient dan eventueel opnieuw gehaald te worden.

Ongelijkvloerse kruising: Een kruising van twee of meer vervoersstromen (weg, waterweg, spoorweg) waarbij gebruikgemaakt wordt van kunstwerken (zoals bruggen, viaducten en tunnels) zodat de stroom of het verkeer niet gehinderd wordt. Dit dus in tegenstelling tot een gelijkvloerse kruising.

Ongelijkwaardige wegen: Wegen waar het verkeer geregeld wordt door verkeerslichten, verkeersborden, verkeerstekens of waar er een combinatie is van verharde of onverharde wegen.

Ongeval: Een ongeluk waarbij (meestal) schade optreedt. Dat kan letselschade en/of materiële schade zijn.

Ontzegging van de rijbevoegdheid: Een verbod voor het besturen van een motorrijtuig voor een bepaalde tijd.

Onverplicht fietspad: Een door het bord G13 aangegeven pad, waar brom- en snorfietzers met ingeschakelde motor en bestuurders van motorvoertuigen niet mogen rijden.

 G13

Openbare weg: Een weg waar iedereen altijd gebruik van mag maken. De meeste openbare wegen zijn in eigendom van de overheid. Maar ook een parkeerterrein, in eigendom van een supermarkt, dat voor iedereen toegankelijk is, behoort tot de openbare weg.

Opgeblazen fietsopstelstrook (OFOS): Een opstelvak, voorzien van twee afzonderlijke stopstrepen achter elkaar. De streep die het dichtst bij het verkeerslicht ligt, is bestemd voor fietsers en snorfietzers en gehandicaptenvoertuigen. De tweede streep is voor het overige verkeer.

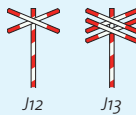
Optische- en geluidssignalen: Signalen die worden gevoerd door voorrangsvoertuigen van politie, brandweer en ambulancediensten en andere door de Minister aangewezen hulpverleningsdiensten.

Oversteekplaats: Een wettelijk beschermde en als zodanig aangegeven oversteekplaats voor voetgangers en fietsers, die wordt aangegeven door verkeersborden.

Overstuurd: Stuurkarakter van een auto waarbij het zwaartepunt achter het midden van het voertuig ligt, meestal het geval bij voertuigen waarbij de motor achterin ligt.

Overtreding: Een licht strafbaar feit welke wordt afgedaan met een boete.

Overweg: Krusing van een weg en een spoorweg die wordt aangeduid door middel van bord J12 of J13.

Overweglichten: Lichten die aangeven of er al dan niet een trein in aantocht is. Een wit knipperlicht betekent: er nadert geen trein. Een rood knipperlicht betekent: stop, er nadert een trein.

OV-verkeerslichten: Speciale verkeerslichten die alleen gelden voor bestuurders van trams, lijnbussen en autobussen die gebruik maken van de tram- of busstrook.

Parkeergelegenheid: Zie parkeerplaats.

Parkeerhaven of parkeerstrook: Een langs de rijbaan gelegen verharding, bestemd voor stilstaande of geparkeerde voertuigen.

Parkeerplaats: Een plek of gebied waar voertuigen geparkeerd mogen worden.

Parkeerschijf: Een schijf die bij het parkeren langs een blauwe kantstreep of in een parkeerschijfzone gebruikt moet worden. Deze schijf dient na het instellen van de aankomsttijd zichtbaar achter de voorruit te worden geplaatst. De toegestane maximum parkeertijd mag niet worden overschreden.

Parkeervak: Een (met lijnen) gemarkeerde parkeergelegenheid voor één voertuig.

Parkeerverbod: Verbod om een voertuig te parkeren.

Parkeren: Het laten stilstaan van een voertuig, anders dan gedurende de tijd die nodig is voor en gebruikt wordt tot het onmiddellijk in- of uitstappen, dan wel op- of afstappen van passagiers, of het onmiddellijk laden of lossen van goederen.

Pech: Een situatie waarin men tijdens een rit het voertuig onvrijwillig tot stilstand moet brengen omdat het onmogelijk of gevaarlijk is om verder te rijden.

Personenauto: Motorrijtuig op vier of meer wielen met uitzondering van autobussen, bestelauto's en motorrijtuigen die niet zijn ingericht voor het vervoer van personen en met een toegestane maximummassa van meer dan 3500 kg.

Plusstrook: Een extra linkerrijstrook op de autosnelweg, die mogelijk is gemaakt door het smaller maken van de oorspronkelijke rijstroken. De plusstrook is onderdeel van de wet 'wegverbreding', die is ingesteld om de fileproblematiek in Nederland te verminderen.

Politieagent: Een persoon die in dienst is bij de politie.

Politieauto: Een motorvoertuig van de politie die met gebruik van optische- en geluidssignalen onder de categorie voorrangsvoertuigen valt.

Politiecontrole: Een controle op strafbare feiten door de politie.

Puntstuk: Meerhoekig wit vlak op het wegdek, opgenomen bij splitsingen of samenvoegingen van wegen, rijstroken of rijbanen. Overschrijden van het puntstuk is verboden.

Rails: Een ijzeren staaf waarover de wielen van een voertuig zoals een tram, trein of metro lopen.

Reactieafstand: De afstand die wordt afgelegd tussen het moment van zien en handelen.

Reactietijd: De tijd tussen waarnemen en handelen.

Redresseerstrook: Een verharde strook die aanwezig kan zijn langs de buitenste rijstroken van een rijbaan en als doel heeft om uit de koers geraakte voertuigen op te vangen en terug op koers te brengen. Op autosnelwegen ligt de redresseerstrook direct naast de vangrail.

Reflector: Een voorwerp dat licht terugkaatst.

Regeling Voertuigen: Wetgeving waarin de technische eisen aan voertuigen is vastgesteld.

Reglement Rijbewijzen (RR): Wetgeving waarin de rijbewijscategorieën zijn vastgelegd. Maar ook de rijvaardigheids-, geschiktheids- en vakbekwaamheidseisen zijn hierin vastgelegd.

Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens (RVV): Wetgeving waarin de betekenis van verkeersborden en verkeerstekens is vastgelegd.

Remafstand: De afgelegde afstand gedurende het remmen.

Remweg: Zie remafstand.

Richtingaanwijzer: Een (knipper)licht op een voertuig dat wordt gebruikt om andere verkeersdeelnemers duidelijk te maken dat een voertuig van richting gaat veranderen of een zijdelingse verplaatsing gaat maken.

Rijbaan: Een voor rijdende voertuigen bestemd weggedeelte, met uitzondering van fiets- en bromfietspaden.

Rijbevoegdheid: De bevoegdheid om een motorrijtuig te mogen besturen.

Rijgedrag: De manier waarop een bestuurder zich gedraagt in het verkeer.

Rijles: Een onderdeel van een rijopleiding voor het behalen van een rijbewijs.

Rijontzegging: Het (tijdelijk) ontnemen van het recht om een motorrijtuig te besturen.

Rijsnelheid: De snelheid waarmee wordt gereden.

Rijstrook: Door doorgetrokken of onderbroken verkeersstrepen gemarkeerd gedeelte van de rijbaan van een zodanige breedte dat bestuurders van motorvoertuigen op meer dan twee wielen daarvan gebruik kunnen maken.

Rijstrooklicht: Zie matrixbord.

Rijstrooksignalering: Een elektronisch verkeersbord aangebracht op portalen boven de weg.

Rijvaardigheid: De vaardigheid die nodig is voor het besturen van een voertuig.

Rijverbod: Het (tijdelijk) verbod om een voertuig (dus ook een fiets) te besturen.

Rijzicht: De afstand waarover bestuurders de weg kunnen overzien.

Ritsen: Het om en om invoegen van voertuigen.

Rode reflector: Zie reflector.

Rotonde: Een plein waar meerdere wegen samenkomen en dat voorzien is van het bord D1, waarvan de betekenis luidt: rotonde, verplichte rijrichting.

Ruitensproeierinstallatie: Een installatie om de voor- en achterruiten van een auto in combinatie met de ruitenwisser schoon te sproeien.

Ruitensproeiervloeistof: Een (schoonmaak) vloeistof die wordt gebruikt bij een ruitensproeierinstallatie.

Ruitenwisserinstallatie: Een installatie om de voor- en achterruiten te ontdoen van (regen) water met behulp van een rubberen strip die over de ruit heen wordt bewogen.

Ruiters: Ruiters en geleiders van rij-, trekdieren en vee vallen onder de categorie bestuurders.

Shared Space kruispunt: Een plein waar wegen op uitkomen en waarbij bestuurders elkaar kruisen en van richting kunnen veranderen. De voorrang is niet geregeld door borden of tekens en de samenkomst van de wegen heeft een onduidelijke indeling. Het beoogde doel is dat de naderende bestuurder zijn snelheid omlaag zal brengen.

Signaleringsbord: Zie matrixbord.

Slaap- en kalmeringsmiddelen: Geneesmiddelen die slaap veroorzaken of slaapbevorderend werken.

Slaaprijder: Iemand die vermoeid gaat rijden of vermoeid is geraakt tijdens het rijden.

Slechthorende bestuurder: Een bestuurder die is te herkennen aan een SH-bord achterop het voertuig.

Slepen: Een motorvoertuig dat een ander motorvoertuig sleept, waarbij de afstand tussen beide voertuigen niet meer mag bedragen dan vijf meter.

Snelheidsbegrenzer: Een voorziening in voertuigen die de maximumsnelheid reguleert.

Snelheidscontrole: Een controle op het overschrijden van de maximumsnelheid.

Snelheidsmeter: Een instrument dat de gereden snelheid meet en aangeeft. Dit is niet hetzelfde als een kilometerteller.

Snorfiets: Een bromfiets die is geconstrueerd voor een maximumsnelheid van 25 km/u.

Speed-pedelec: Een hoge snelheid elektrische fiets die maximaal 45 km/u mag rijden. Een speed-pedelec moet voorzien zijn van een bromfietskenteken. Er gelden dan de regels voor een bromfiets. De fiets moet verzekerd zijn als bromfiets en je bent verplicht om een goedgekeurde bromfiets of speed-pedelec helm te dragen. Een gewone fietshelm is niet toegestaan.

Spitsstrook: Een vluchtstrook die op bepaalde tijden is aangewezen om te fungeren als rijstrook. Na sluiting zal de spitsstrook weer de functie van vluchtstrook vervullen.

Splitsing: Een vertakking van twee wegen, veelal auto(snel)wegen. Op auto(snel) wegen wordt een splitsing aangegeven met een chevronbord.

Spoorvorming: Beschadigingen aan het wegdek door intensief (vracht)verkeer, meestal voorkomend op de rechterrajstrook. Bij regenval zal dit leiden tot plassen en daardoor tot aquaplaning.

Spoorwegovergang: Kruising tussen een weg en een spoorweg.

Stadslicht: De lichten die gebruikt worden bij het parkeren, daarom ook wel parkeerlicht genoemd. Stadslicht is verplicht als men 's nachts of overdag bij slecht zicht buiten de bebouwde kom op of naast de rijbaan geparkeerd staat.

Stapvoets: Een snelheidsaanduiding uit de tijd van vervoer met paarden die rond de 6 km/u lag. Tegenwoordig wordt deze term niet meer gebruikt en is deze vervangen door 15 km/u.

Steenslag: Kleine stukken steen die lakschade aan het voertuig toebrengen of putjes en scheuren in de voorruit.

Stopafstand: De afstand die nodig is om een voertuig tot stilstand te brengen. De stopafstand bestaat uit de reactieafstand en de remafstand.

Stopteken: Een aanwijzing door het bevoegd gezag om te stoppen.

Stopzicht: De afstand waarover een weggebruiker de weg moet kunnen overzien om eventuele obstakels vroegtijdig waar te nemen, zodat tijdig stoppen mogelijk is.

Suggestie-fietsstrook: Een weggedeelte lijkend op een gewone fietsstrook, waar de afbeelding van een fiets ontbreekt. Een suggestie-fietsstrook heeft niet dezelfde wettelijke betekenis als een fietstrook.

Symbol: Een verkeerskundig teken dat iets uitbeeldt.

T-splitsing: Een kruispunt waarbij één van de beide wegen doorloopt en de andere met een hoek van 90 graden aansluit.

Tapers: Bij toeritten of afritten met twee rijstroken is het weggedeelte dat direct overgaat van de toerit in de doorgaande rijbaan of van de doorgaande rijbaan in de afrit een taper. Een taper heeft dus geen in of uitvoegstrook. Een taper is te herkennen aan bord L101.

L101

Tijdelijke gele verkeersstrepen: Verkeersstrepen die tijdelijk zijn aangebracht, zoals bij wegwerkzaamheden en waarbij de maximumsnelheid meestal verlaagd is.

Toerit: Via een toerit kan het verkeer de snelweg bereiken.

Toerenteller: Een instrument dat de omwentelingssnelheid van een as meet en aangeeft.

Touringcar: Een luxueuze autobus die gebruikt wordt voor personenvervoer over korte en grotere afstanden.

Tractor: Zie landbouwtrekker.

Tram: Een aan rails gebonden voertuig, waarvoor afwijkende voorrangregels gelden.

Trike: Zie driewielig motorvoertuig.

Trolleybus: Een door een elektrische motor aangedreven bus die via twee draden boven de weg elektriciteit afneemt.

Turborotondes: De turborotonde is een speciaal vormgegeven meerstrooks-rotonde met de rijbaanscheiding op de rotonde zelf. Voor het oprijden van de rotonde moet men de juiste rijstrook kiezen, zodat er op de rotonde geen weef- en snijconflicten meer voorkomen.

Tweezijdig fietspad: Fietspaden die aan weerszijden van de weg zijn gelegen.

Typegoedkeuring: Goedkeuring van tot een bepaald type behorende voertuigen, systemen, onderdelen, technische eenheden, uitrustingsstukken en voorzieningen ter bescherming van weggebruikers en passagiers.

T-100 bus: Een autobus die zodanig is ingericht en door die inrichting in aanmerking komt voor een maximumsnelheid van 100 km/u. Een T-100 bus heeft alleen zitplaatsen en geen staanplaatsen. De meeste touringcars zijn T-100 bussen.

Uitrijstrook: Een door een blokmarkering van de doorgaande rijbaan afgescheiden weggedeelte dat bestemd is voor bestuurders die de doorgaande rijbaan willen verlaten.

Uitrit: Een aansluiting van een weg op een andere weg, die door een doorlopend trottoir of een doorlopende trottoirband van de kruisende weg is afgescheiden. Het inrijden van een inrit of het verlaten van een uitrit is een bijzondere manoeuvre.

Uitvaartstoet: Een stoet, bestaande uit motorvoertuigen, die een overledene naar zijn laatste rustplaats brengt. De motorvoertuigen moeten zijn voorzien van wettelijke herkenningstekens. Het doorsnijden van een uitvaartstoet is verboden.

Uitvoegen: Het verlaten van een autoweg of autosnelweg via de uitvoegstrook.

Uitwijkroute: Een vooraf gedefinieerde omleidingsroute wanneer er een incident is op een autosnelweg.

Veiligheidscel: Onderdeel van de constructie van een bromfiets, een motorfiets of een driewielig motorvoertuig dat de bestuurder of passagier beschermt tegen hoofdletsel.

Verdrijvingsvlak: Gedeelte van de rijbaan waarop schuine witte verkeersstrepen (sergeantstrepen) zijn aangebracht en waarop niet mag worden gereden.

Verkeer: Alle weggebruikers.

Verkeersagent: Een politieagent die het verkeer regelt.

Verkeersbord: Verkeersborden zijn tekens op borden waarmee het verkeer op de weg geregeld wordt. Daarnaast kan het verkeer geregeld worden met verkeerstekens op het wegdek en verkeerslichten.

Verkeersdrempel: Een verhoging in de weg om het verkeer af te remmen.

Verkeerslicht: Voorziening die met behulp van lichtsignalen het verkeer regelt.

Verkeersregelaar: Verkeersregelaars regelen het verkeer en zorgen voor de veiligheid van weggebruikers. Aanwijzingen van verkeersregelaars moeten worden opgevolgd.

Verkeersdeelnemers: Iedereen die aan het verkeer deelneemt.

Verkeersinzicht: Een noodzakelijk inzicht voor bestuurders om veilig aan het verkeer te kunnen deelnemen.

Verkeersplein: Een verkeersknooppunt in de vorm van een grote rotonde, meestal met verkeerslichten.

Verkeersspiegels: Deze wordt geplaatst in verkeerssituaties waar het zicht ontnomen wordt. Zo kan men in de spiegel zien of er verkeer aankomt.

Verlicht transparant: Verlichting op een voertuig dat uitsluitend informatie biedt over de bestemming of het gebruik van het voertuig, dan wel aanwijzingen weergeeft voor het overige wegverkeer, zoals de tekst 'STOP POLITIE'.

Verplicht fietspad: Een pad dat verplicht gebruikt moet worden door fietsers en snorfietsers en eveneens gebruikt mag worden door bestuurders van een gehandicaptenvoertuig en verboden is voor alle andere weggebruikers.

Viaduct: Een verkeersbrug die meestal uit meerdere overspanningen bestaat.

Vluchthaven of vluchtstrook: Een door een doorgetrokken verkeersstreep van de rijbaan van de autosnelweg of autoweg afgescheiden weggedeelte, dat bestemd is voor gebruik in noodgevallen, behoudens voor de duur van opstelling als spitsstrook.

Vluchtstrook: Een weggedeelte rechts naast de autosnelweg waar bestuurders naar kunnen uitwijken in geval van nood of pech.

Voertuig: Een vervoersmiddel zoals een fiets, bromfiets, gehandicaptenvoertuig en motorvoertuig.

Voetgangers: Alle personen die te voet aan het verkeer deelnemen (eventueel met een voertuig aan de hand).

Voetgangersoversteekplaats: Een gemarkeerd gedeelte van de rijbaan dat bestemd is om over te steken en als zodanig gemarkeerd is. Bestuurders moeten voetgangers en bestuurders van een gehandicaptenvoertuig die op een voetgangersoversteekplaats oversteken of kennelijk op het punt staan dit te doen, voor laten gaan.

Volgafstand: De afstand die je minimaal moet aanhouden om bij calamiteiten tijdig te reageren.

Voor laten gaan: De betrokken voetganger en/of bestuurder in staat stellen ongehinderd zijn weg te vervolgen.

Voorrang verlenen: Het de betrokken bestuurders in staat stellen ongehinderd hun weg te vervolgen.

Voorrangskruispunt: Een kruispunt van twee of meer niet-voorrangswegen waar door middel van verkeersborden en/of haaientanden is geregeld welke bestuurder voorrang heeft.

Voorrangsvoertuig: Een motorvoertuig van politie, brandweer, ambulance of andere door de Minister aangewezen hulpverleningsdiensten dat optische en geluidsignalen voert om kenbaar te maken dat zij bezig zijn om een dringende taak te vervullen.

Voorsorteerstrook: Rijstroken waar bestuurders zich kunnen opstellen om een bepaalde rijrichting te volgen.

Voorsorteervakken: Een voorsorteerstrook of voorsorteervak is een gedeelte van de weg dat op wegen nabij kruispunten aanwezig kan zijn. Verkeersdeelnemers kiezen de juiste strook voor de gewenste richting (linksaf, rechtdoor, rechtsaf).

Voorsorteren: Het kiezen van een bepaalde rijstrook of deel van de rijstrook, voordat een voertuig op een kruispunt of verkeersknooppunt van richting verandert.

Vrachtauto: Een motorvoertuig dat niet is ingericht voor het vervoer van personen en waarvan de maximummassa meer bedraagt dan 3500 kg.

Vrijliggend fietspad: Een fietspad dat evenwijdig loopt met de hoofdrijbaan en door een tussenberm wordt afgescheiden.

Vrijwaringsbewijs: Een bewijsstuk voor de verkoper, dat het voertuig niet meer op zijn/haar naam staat.

Waarborgfonds motorverkeer: Het komt voor dat schade wordt aangebracht door motorrijtuigen (waaronder bromfietsen), terwijl er geen veroorzaker of verzekeringsmaatschappij is die voor de schadevergoeding kan worden aangesproken. Soms kan het Waarborgfonds Motorverkeer dan uitkomst bieden.

Waarnemingsvermogen: Een getrouwe registratie van wat via onze zintuigen tot ons komt en zeer belangrijk is bij het besturen van een voertuig. Waarnemen is het zien en horen van informatie van het verkeer, de weg en de omgeving.

Waarschuwingslichten: Verlichting die gebruikt dient te worden in geval van pech of gevaarlijke situaties.

Waarschuwingsstrepen: Onderbroken as- of deelstrepen, waarbij de lengte van de strepen drie maal zo lang is als de onderbreking, dit om aan te geven dat overschrijding daarvan gevaarlijk en risicovol is. Waarschuwingsstrepen gaan vaak over in een doorgetrokken verkeersstreek.

WA-verzekering: Verplichte verzekering die de schade van de tegenpartij dekt, maar niet de eigen schade (wettelijke aansprakelijkheid). Een WA met beperkte casco verzekering dekt ook de eigen schade voor zover dit niet het gevolg is van eigen schuld.

Wegas: Het midden van de weg.

Wegen: Alle voor het openbaar verkeer openstaande wegen of paden met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanten.

Wegenverkeerswet (WVW): Wetgeving waarin regels die gelden in het verkeer zijn vastgelegd.

Weggebruikers: Iedereen die gebruikt maakt van de weg.

Wegligging: Het contact van een voertuig met de weg. Een voertuig met een goede wegligging verliest niet gauw het contact met de weg.

Wegverkanting: Een dwarshelling in een wegdek ter plaatse van een bocht die ten doel heeft om de centrifugale krachten van het verkeer te verminderen.

Wegversmalling: Plaats waar de rijbaan smaller is.

Wegwerkzaamheden: Werkzaamheden die worden uitgevoerd aan een weg, bijvoorbeeld om onderhoud uit te voeren of uitbreidingen tot stand te brengen.

Weven: Gelijktijdig in- en uitvoegen van verschillende verkeersstromen.

Wildspiegels: Spiegels die worden aangebracht op paaltjes in de berm om het wild af te schrikken om aanrijdingen te voorkomen.

Winterband: Een band die onder winterse omstandigheden goede grip biedt. Een winterband is te herkennen aan een sneeuwvlok symbool. Voor winterbanden wordt tenminste 4 mm profieldiepte aanbevolen.

Wisselstrook: Een rijstrook die afhankelijk van de drukte geopend wordt voor een bepaalde rijrichting. Een wisselstrook is daarmee een economische manier om weginfrastructuur te benutten en is alleen tijdens piekuren geopend.

Witte reflector: Zie reflector.

Woongebied: Een gebied waar het wonen, spelen en de leefbaarheid voorop staat. Vaak met een sociaal en recreatief aspect, waar het verkeer een ondergeschikte rol speelt, zoals in 30km-zones en op erven.

Y-splitsing: Een kruispunt waarbij drie wegen elkaar onder een bepaalde hoek kruisen.

Zebepad: Zie voetgangersoversteekplaats.

Zitplaats: Een plaats waar men kan zitten en als zodanig bedoeld is.

Zone: Een gebied begrensd door een zone-bord en een einde zone-bord.

Zone-bord: Een bord waarboven het woord 'Zone' is aangebracht en waarvan de betekenis geldig is in de gehele zone.

30km-zone: Een gebied binnen de bebouwde kom met een duidelijke woonfunctie waar een maximumsnelheid geldt van 30 km/u. Dit is geen erf.

60km-zone: Een gebied buiten de bebouwde kom waar 80 km/u te snel is. Hier geldt een maximumsnelheid van 60 km/u.

Download de Verkeersborden App
www.verkeersbordenboek.nl

The image shows a smartphone and a tablet on a wooden surface. The smartphone displays a list of traffic signs, and the tablet displays a large red circular sign with the number 15, labeled 'A - Snelheid'.

Verkeersdeelnemers

Als je aan het verkeer wilt deelnemen, moet je in veel gevallen een rijbewijs halen. Voor de auto is dat rijbewijs B, voor de motor rijbewijs A en voor de bromfiets rijbewijs AM. Afhankelijk van hoe iemand aan het verkeer gaat deelnemen, gelden er verschillende regels voor verschillende soorten weggebruikers, zoals: bestuurders van motorvoertuigen, voetgangers, fietsers, bromfietzers en ruiters. Iedereen die aan het verkeer deelneemt, noemen we verkeersdeelnemers.

Verkeer

Als er over verkeer wordt gesproken, bedoelen we alle weggebruikers. Dus iedereen die gebruik maakt van de weg.

Weggebruikers

Iedereen die gebruik maakt van de weg noemen we 'weggebruikers', zoals: voetgangers, fietsers, bromfietzers, ruiters, bestuurders van een gehandicaptenvoertuig, van een motorvoertuig of een tram, maar ook geleiders van rij- of trekdieren of vee en bestuurders van bespannen of onbespannen wagens. Weggebruikers kunnen we onderverdelen in twee categorieën: voetgangers en bestuurders.

Voetgangers

Voetgangers zijn personen te voet. De regels voor voetgangers zijn ook van toepassing op:

- Personen die te voet een motorfiets, brom-, snor- of gewone fiets aan de hand meevoeren.
- Personen die zich voortbewegen door middel van voorwerpen zoals skeelers, een skateboard of een step.
- Personen die zich voortbewegen in een rolstoel, scootmobiel of ander gehandicaptenvoertuig als zij gebruik maken van het voetpad of trottoir, of oversteken van het ene trottoir naar het andere.

Bestuurder

Geen bestuurder

Bestuurder

Geen bestuurder

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inkijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

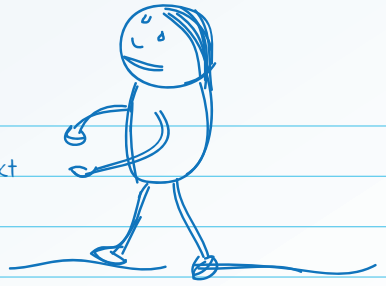
INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

uittreksel Hoofdstuk A.

verkeer: alle weggebruikers, dus iedereen die gebruik maakt van de weg. Let op: ook voetgangers.

voetgangers: onder voetgangers verstaan we o.a. rolschaatsers, skate boarders, iemand op de step, personen met een kinderwagen, iemand met een hond aan de lijn etc.

Bestuurders: alle weggebruikers, uitgezonderd voetgangers.

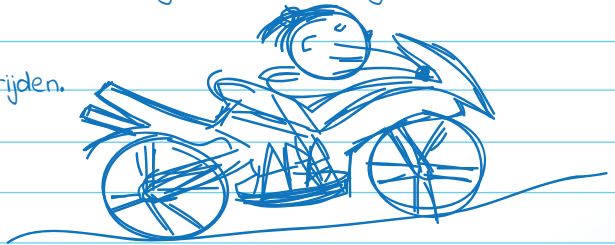
Let op: iemand die met een paard of pony aan de hand loopt, is wel een bestuurder, maar iemand met een fiets aan de hand is weer een voetganger.

Bestuurders van motorvoertuigen: zijn personen die een motorvoertuig besturen.

Let op: een bromfiets heeft wel een motor maar is geen motorvoertuig.

Busbaan of busstrook: mag je niet berijden.

verrijingsvlak: mag je niet berijden.

Haaiantanden: hierbij hoef je niet te stoppen, maar bestuurders op de kruisende weg moet je wel voor laten gaan. Let op: voetgangers zijn geen bestuurders en hoef je niet voor te laten gaan, tenzij er een voetgangersoversteekplaats is.

gelijkvloerse kruising: hier mag je niet links of rechts afslaan, dus alleen maar rechtdoor.

ongelijkvloerse kruising: hier kruisen de wegen elkaar d.m.v. een viaduct of een tunnel. Dus wegen die elkaar kruisen maar niet op dezelfde hoogte liggen.

verschil kruispunt en kruising op een kruispunt mag je links of rechts afslaan en op een kruising mag dat niet. Een kruising kan zowel gelijkvloers als ongelijkvloers zijn.

verplicht fietspad hier moeten fietsers en snorfietsers gebruik van maken.

onverplicht fietspad dit fietspad is alleen voor fietsers.

Je mag met een bromfiets niet op een onverplicht fietspad rijden.

Snorfietsers mogen alleen op een onverplicht fietspad rijden als zij een elektromotor hebben, of een uitgeschakelde benzinemotor hebben.

Een onverplicht fietspad herken je aan een blauw, rechtthoekig verkeersbord waar met witte letters fietspad op staat.

waar en hoe hard mag ik rijden met mijn bromfiets of speed-pedelec?

Soort weg	waar rijden	Maximumsnelheid
Rijbaan zonder fiets- en bromfietspad	> op de rijbaan	45 km / uur
verplicht fietspad	> Rijbaan <u>wel</u> /fietspad <u>niet</u>	45 km / uur
verplicht fiets-/bromfietspad:		
- binnen de bebouwde kom	> Fiets-/bromfietspad	30 km / uur
- buiten de bebouwde kom	> Fiets-/bromfietspad	40 km / uur

Geldig Nederlands rijbewijs

Alle bestuurders van een kentekenplichtig motorrijtuig, dus ook van een bromfiets, moeten in het bezit zijn van een geldig Nederlands rijbewijs. Als het rijbewijs is gehaald, heeft de houder van het rijbewijs de bevoegdheid om een motorvoertuig of een motorrijtuig te besturen, waarvoor een rijbewijs geldig is. Dit geldt ook voor aanhangwagens van een bepaalde massa. Echter, alleen als daarvoor geen apart rijbewijs nodig is.

Het rijbewijs mag zijn geldigheid niet hebben verloren en moet voldoen aan de door de Minister gestelde eisen. Je mag dus alleen gaan rijden als je de originele en onbeschadigde documenten bij je hebt. Dat mogen geen kopieën zijn.

Beperkingen

Soms kunnen er beperkingen aan een rijbewijs verbonden zijn, zoals:

- Gebruik van een automatische koppeling.
- Alleen mogen rijden in een brommobiel.
- Verplichting tot het dragen van een bril of lenzen.

Rijbewijs categorieën A t/m E

Rijbewijzen zijn onderverdeeld in de categorieën A t/m E en worden afgegeven voor het besturen van de onderstaande categorieën, te beginnen bij:

Rijbewijs A

Rijbewijs A heb je nodig om een motor te mogen besturen. Binnen deze categorie is er een onderverdeling in drie zwaarte-categorieën: A, A1 en A2. Vanaf je 18e verjaardag mag je het rijbewijs halen voor motoren die vallen onder de lichtste categorie A1. Vanaf je 20e verjaardag mag je het rijbewijs halen voor motoren die vallen onder de middelste categorie A2. Vanaf je 21e verjaardag mag je het rijbewijs halen voor motoren die vallen onder de zwaarste categorie A. Echter, ben je tijdens het behalen van dit rijbewijs nog geen 24 en heb je nog geen twee jaar je rijbewijs A2, of heb je rijbewijs A2 nog helemaal niet? Dan komt er op je rijbewijs A code 80 te staan. Dit betekent dat je vanaf dat moment mag rijden op:

- motoren en driewielige motorrijtuigen van de categorie A1
- motoren van de categorie A2 en
- driewielige motorrijtuigen van de categorie A.

Pas als je na het behalen van je rijbewijs A twee jaar in het bezit bent van rijbewijs A of A2, of zodra je 24 jaar wordt, vervalt code 80 en mag je ook op tweewielige motoren van de zwaarste categorie rijden. Ben je al 24 jaar, dan mag je direct je rijbewijs A halen en geldt er geen beperkende code.

Rijbewijs AM*

Iedereen die op een bromfiets wil rijden en geen rijbewijs A (motor) of B (personenauto) heeft, moet in het bezit zijn van het rijbewijs AM, waarvoor een theorie- en praktijkexamen moet worden afgelegd. Dit rijbewijs geldt voor bromfietsen, snorfietsen, brommobielen en speed-pedelecs. Voor bestuurders van gehandicaptenvoertuigen en fietsen met trapondersteuning die maximaal 25 km/u kunnen rijden is geen rijbewijs AM noodzakelijk.

*Slaag je voor rijbewijs A of B dan krijg je rijbewijs AM (bromfiets) er gratis bij.

Rijbewijs voor brommobiel

Ben je van plan om alleen in een brommobiel te gaan rijden, dan kun je er ook voor kiezen een praktijkexamen te doen in een brommobiel. Leg je dit met succes af, dan ontvang je een rijbewijs AM met beperkende code. Je rijbewijs is daarmee alleen geldig voor brommobielen. Let op, je mag daarmee dus niet op een bromfiets, snorfiets of speed-pedelec rijden. Dit praktijkexamen gaat vooral om de beheersing van het voertuig en wordt verreden op een afgesloten terrein.

Ongeldig wegens medische redenen

Als het rijbewijs A of B om medische redenen niet langer geldig is, bestaat de mogelijkheid om in het bezit te blijven of te komen van een rijbewijs AM. Informatie hierover geeft de afdeling burgerzaken van jouw gemeente.

Rijbewijs B

Rijbewijs B (ook voor 2toDrive) geeft de bevoegdheid om een personenauto tot en met 3500 kg te besturen en daarin maximaal 8 personen te vervoeren exclusief jezelf. Je mag met rijbewijs B een auto met aanhangwagen besturen, als de toegestane maximummassa van de aanhangwagen niet meer bedraagt dan 750 kg. Is de toegestane maximummassa meer dan 750 kg, dan mag dat indien de toegestane maximummassa van de auto én de aanhangwagen (de combinatie) niet zwaarder is dan 3500 kg.

Rijbewijs BE

Indien de toegestane maximummassa van de auto en de aanhangwagen samen (de combinatie) meer is dan 3500 kg en de maximummassa van de aanhangwagen is meer dan 750 kg, dan volstaat alleen rijbewijs B niet meer. Deze combinaties mag je wel besturen als je in het bezit bent van rijbewijs E achter B (ook wel BE genoemd). De maximummassa van de aanhangwagen mag dan niet meer zijn dan 3500 kg. Is dit wel het geval, dan moet je minimaal in het bezit zijn van rijbewijs C1E.

NB: Ben je geslaagd voor het rijbewijs BE, dan kun je bij de gemeente ook kiezen voor rijbewijs B met code 96 in plaats van BE. Je mag dan rijden met combinaties tussen 3500 kg en 4250 kg. Omdat je hier minder aan hebt dan aan rijbewijs BE, maar wel gewoon hetzelfde examen moet afleggen, wordt dit nooit gedaan en kom je rijbewijs B met code 96 in Nederland niet tegen.

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inkijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inkijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

Formaat: 52x11 cm of 34x21 cm.

Kenteken personenauto's, bedrijfswagens, aanhangwagens en caravans

De kentekenplaat voor voertuigen is voorzien van het EU-symbool. Per voertuig mag de kentekenplaatfabrikant niet meer dan twee kentekenplaten verstrekken (voor aanhangwagens één). De kentekenplaten moeten volledig zichtbaar zijn.

Standaard formaat: 52x11 cm of 34x21 cm. Formaat achter motorfiets: 21x14,3 cm. Formaat achter bromfiets: 10x17,5 cm of 14,5x12,5 cm.

Kenteken aanhangwagen en caravan

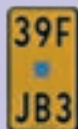
De witte kentekenplaat is voor aanhangwagens en caravans, waarvan de zogenoemde 'massa leeg voertuig' plus het maximum laadvermogen lager is dan of gelijk is aan 750 kg. De cijfer/letter-combinatie is in dit geval gelijk aan die van het trekkende voertuig.

Formaat: 21x14,3 cm.

Kenteken motorfiets

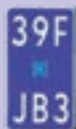
De motorkentekenplaat is voorzien van het EU-symbool met daarin het NL-teken opgenomen in de folie. Per motor wordt één nieuwe kentekenplaat verstrekt.

Formaat: 14,5x12,5 cm of 10x17,5 cm

Kenteken bromfiets

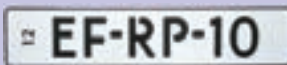
De bromfietskentekenplaat is voorzien van het NL-teken opgenomen in de folie. Dit kenteken is ook voor bromscooters, brommobielen, fietsen met hulpmotor en elektrische fietsen die onder de categorie bromfiets vallen (speed-pedelec).

Formaat: 14,5x12,5 cm of 10x17,5 cm

Kenteken snorfiets

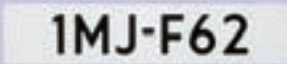
De snorfietskentekenplaat is voorzien van het NL-teken opgenomen in de folie. Dit kenteken is blauw van kleur en onderscheidt zich daarmee van het bromfiets kenteken.

Standaard formaat: 52x11 cm of 34x21 cm. Formaat motorfiets: 21x14,3 cm. Formaat bromfiets: 10x17,5 cm of 14,5x12,5 cm.

Tijdelijke kentekenplaat

Deze kentekenplaat is uitgevoerd zonder het EU-embleem en het NL-teken en heeft een beperkte geldigheidsduur. Links op de kentekenplaat staat een maandnummer. Tot en met die maand is de kentekenplaat geldig.

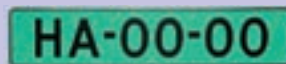

Standaard formaat: 52x11 cm of 34x21 cm. Formaat motorfiets: 21x14,3 cm. Formaat bromfiets: 10x17,5 cm of 14,5x12,5 cm.

Uitvoer kenteken

Voertuigen die je naar het buitenland exporteert moeten witte exportkentekenplaten met zwarte tekens voeren als ze rijdend over de weg het land verlaten. Het exportkenteken wordt verstrekt onder voorwaarde dat het (APK-plichtige) voertuig nog APK

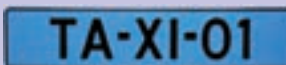
goedgekeurd is. Het kenteken is 14 dagen geldig.

Standaard formaat: 52x11 cm of 34x21 cm. Formaat motorfiets: 21x14,3 cm. Formaat bromfiets: 10x17,5 cm of 14,5x12,5 cm.

Kenteken voor handelaren

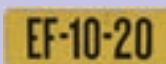
Alleen verkrijgbaar voor erkende bedrijven in de auto- of motorbranche. Deze platen worden o.a. gebruikt om klanten in de gelegenheid te stellen proefritten te maken.

Standaard formaat: 52x11 cm of 34x21 cm. Amerikaans formaat: 31x11 cm.

Kenteken taxi

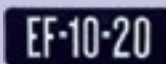
De taxikentekenplaat is lichtblauw met zwarte letters en cijfers.

Formaat: 31x11 cm.

Kleine Amerikaanse kentekenplaat

Op sommige (veelal Amerikaanse) auto's past de Nederlandse kentekenplaat niet. Op deze auto's zijn de kleinere zogenoemde Amerikaanse kentekenplaten toegestaan.

Standaard formaat: 52x12 cm of 34x24 cm. Amerikaans formaat: 31x11 cm.

Kentekenplaat oldtimers

Historische voertuigen met een datum van toelating voor 1 januari 1978 mogen de donkerblauwe kentekenplaten met witte letters voeren. Het kenteken bestaat uit een combinatie van vier cijfers en twee letters.

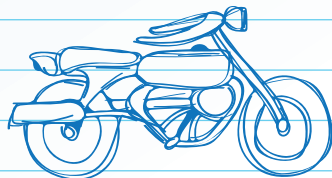
uittreksel hoofdstuk B.

Beperkingen op het rijbewijs kunnen beperkingen gelden zoals: gebruik van automaat, verplicht dragen van een bril of lenzen etc.

Rijbewijs Am: bromfietsrijbewijs (als je het rijbewijs voor de motor of auto haalt krijg je het rijbewijs (voor de bromfiets) erbij).

Rijbewijs A, A1 en A2: motorrijbewijs.

Theoriecertificaat is anderhalf jaar geldig en te behalen vanaf 15,5 jaar.

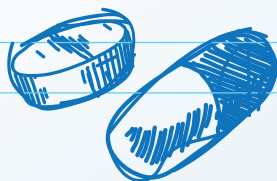
Rijbewijs B: autorijbewijs.

Rijbewijs BE: rijden met een aanhangwagen.

Rijbewijs C: rijbewijs voor het besturen van een voertuig dat meer dan 3500 kg weegt (grote bestel- en vrachtauto's).

geldigheidsduur rijbewijs: 10 jaar en kan daarna steeds met 10 jaar verlengd worden tot 65 jaar. vanaf 65 jaar wordt hij maximaal verlengd tot je 75e jaar. (vanaf 70) wordt een rijbewijs met maximaal 5 jaar verlengd. vanaf 75 jaar wordt het rijbewijs met 5 jaar verlengd en moet je een geneeskundige verklaring hebben (behalve voor het bromfietsrijbewijs).

Alcohol, drugs en medicijnen: niemand mag een voertuig besturen als hij of zij onder invloed is. Let op: dus je mag ook niet met de fiets de weg op.

geneesmiddelen voorzien van een gele sticker beïnvloeden het rijvermogen.

Het **alcoholgehalte** van beginnende bestuurders mag de eerste 5 jaar na het behalen van het eerste rijbewijs niet hoger zijn dan 0,2 promille (88 µg/l) voor 16 en 17-jarigen is de termijn 7 jaar nadat ze hun eerste rijbewijs hebben gehaald.

Eén glas alcohol in je lichaam is na ongeveer 1,5 uur verwerkt. De afbraak van alcohol kan niet versneld worden door bijvoorbeeld zwarte koffie te drinken, springen, fietsen of hardlopen.

NIETS HELPT

Een alcoholtest mag je niet weigeren. Op verzoek van de politie ben je verplicht je medewerking te verlenen aan een alcoholtest.

Rijden met een kopie van het rijbewijs of de kentekencard is niet toegestaan. Op verzoek van het bevoegd gezag moet je altijd de gevraagde documenten in originele en onbeschadigde staat kunnen overleggen.

µg/l	promille	glazen	
88	0,2	Ca. 1	Maximum beginnend bestuurder
220	0,5	Ca. 2,5	Maximum ervaren bestuurder
220-350	0,5-0,8	Ca. 2,5- 4	LEMA beginnend bestuurder
350-435	0,8-1,0	Ca. 4-5	LEMA ervaren bestuurder
345-570	0,8-1,3	Ca. 4-6,5	EMA beginnend bestuurder en personen die al eerder een EMA cursus hebben gevolgd
435-785	1,0-1,8	Ca. 5-9	EMA ervaren bestuurder

Het effect van alcohol verschilt van persoon tot persoon. Dit hangt ondermeer af van het soort drank dat je drinkt, het geslacht, lichaamsgewicht en of je voor die tijd gegeten hebt. Gemiddeld zorgt één consumptie bij een man van 75 kilogram voor een alcoholgehalte van ongeveer 0,2 promille.

Wat verstaan we onder een bromfiets?

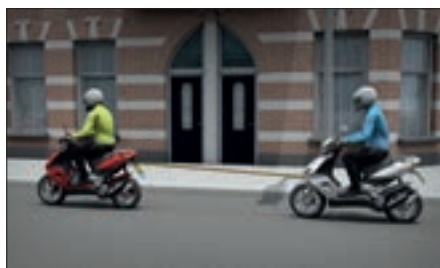
Een bromfiets is een motorrijtuig op twee of meer wielen met een maximale constructiesnelheid van 45 km/u. Gehandicaptervoertuigen vallen niet onder de categorie bromfietsen. Ondanks dat een bromfiets een motorrijtuig is, valt het in het RVV niet onder de motorvoertuigen. Dit verschil merk je vooral aan het feit dat ze bij de verkeersregels een eigen categorie hebben.

Bromfietsen kun je onderverdelen in drie categorieën:

- Tweewielige bromfietsen
- Driewielige bromfietsen
- Vierwielige bromfietsen (zoals een brommobiel)

Een bromfiets en dus ook een snorfiets, speed-pedelec en brommobiel, moet voldoen aan de eisen voor inrichting en belading. Je moet je voertuig goed onderhouden. Bromfietsen, snorfietsen en speed-pedelecs mogen elkaar en fietsers niet slepen, duwen of trekken. Daarnaast mogen ze niet naast elkaar of naast een fietser rijden. Dit kan het verkeer hinderen of in gevaar brengen. Verder mogen brom- en snorfietsen geen onnodig geluid maken. Voor snorfietsen geldt een maximum van 90 decibel en voor bromfietsen een maximum van 97 decibel.

Constructiesnelheid

Alle categorieën bromfietsen moeten zodanig geconstrueerd zijn, zodat de snelheid niet meer bedraagt dan maximaal 45 km/u. Ze moeten voorzien zijn van een verbrandingsmotor met een cilinderinhoud van maximaal 50 cm³, dan wel voorzien zijn van een elektromotor. Drie- en vierwielige bromfietsen mogen ook van een ander type verbrandingsmotor dan een verbrandingsmotor met een elektrische ontsteking voorzien zijn, mits het netto maximum vermogen niet meer bedraagt dan 4 kw. Verder mag de ledige massa van vierwielige bromfietsen niet meer bedragen dan 350 kg.

Snorfietsen

Snorfietsen zijn een aparte groep binnen de bromfietsen. Ze hebben een lagere constructiesnelheid, maximaal 25 km/u. Ze volgen de verkeersregels van de fietsers in plaats van die van de bromfietzers. Ook hebben ze geen helmplicht.

Brommobielen

Brommobielen zijn vierwielige bromfietsen met een constructiesnelheid van maximaal 45 km/u. Ook zij zijn een aparte groep binnen de bromfietsen. Ze volgen de verkeersregels die ook gelden voor bestuurders van motorvoertuigen in plaats van die van de bromfietzers.

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

Uittreksel hoofdstuk C.

Bromfiets en snorfiets mogen elkaar niet slepen, trekken of duwen, elkaar hinderen of in gevaar brengen.

Onnodig geluid is niet toegestaan.

Bromfiets: max. 97 decibel / **Snorfiets:** max. 90 decibel

Permanente eisen.

Bromfietsen moeten voldoen aan de permanente eisen. **(Hoofdstuk D.)**

Bromfiets met aanhangwagen.

De koppeling of de dissel moet deugdelijk bevestigd zijn en mag geen vormen van doorroesten vertonen. Onderdelen mogen niet gescheurd of versleten zijn, zodat dit gevaar kan opleveren.

Sloten, scharnieren en laadkleppen dienen een goede sluiting te waarborgen.

- Bromfietsen op twee wielen mogen met inbegrip van de lading niet breder zijn dan 1,00 m.

- Bromfietsen op meer dan twee wielen mogen met inbegrip van de lading niet breder zijn dan 2,00 m.

Aanhangwagens achter bromfietsen:

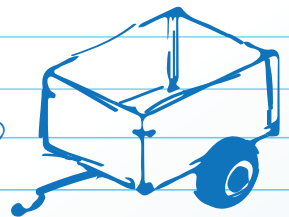
Aanhangwagens achter bromfietsen moeten in aangekoppelde toestand voldoen aan de volgende eisen:

- De breedte van het voertuig mag met inbegrip van de lading niet meer bedragen dan 1,00 m. (achter brommobiel max 2,00 m.)

- De hoogte van het voertuig mag met inbegrip van de lading niet meer bedragen dan 1,00 m. (achter brommobiel max 1,50 m.)

- De totale massa van het voertuig mag niet meer bedragen dan de helft van de ledige massa van de trekkende bromfiets.

- De afstand van de achteras van de trekkende bromfiets tot de achterzijde van de aanhangwagen met inbegrip van de lading mag niet meer bedragen dan 2,00 m. (achter brommobiel max. 2,50 m.)

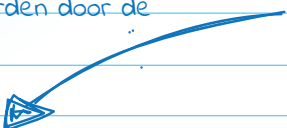

De verlichtingsinstallatie van aanhangwagens moet zodanig op die van het trekkend voertuig zijn aangesloten dat de functies van de verlichting en de lichtsignalen overeenstemmen met die van het trekkend voertuig.

Befestiging aanhangwagen.

De aanhangwagen moet goed zijn bevestigd aan de bromfiets en mag niet losstrillen tijdens het rijden.

De bromfiets mag bij de besturing niet belemmerd worden door de aanhangwagen of lading.

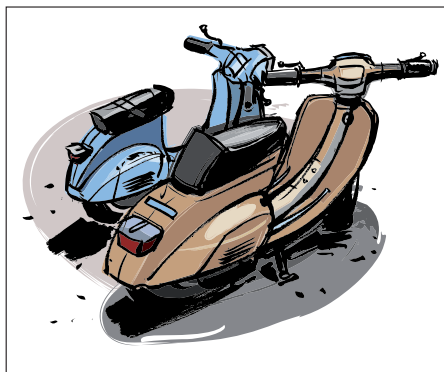

De koppeling van de aanhangwagen moet alle gangbare bewegingen kunnen opvangen tussen de bromfiets en de aanhangwagen.

Een aanhangwagen achter een bromfiets of brommobiel moet zijn voorzien van een witte kentekenplaat met dezelfde cijfer/lettercombinatie als het trekkende voertuig.

Permanente technische eisen

Als je met een bromfiets, snorfiets, speed-pedelec of brommobiel aan het verkeer wilt deelnemen, zal deze moeten voldoen aan de minimale wettelijke eisen. Hier ben je zelf verantwoordelijk voor als eigenaar, maar ook als bestuurder als je een voertuig van iemand anders leent.

Deze eisen gaan niet alleen over de technische staat van het voertuig, maar ook over eventuele overlast die ermee veroorzaakt kan worden, zoals geluidsoverlast.

Voldoet je voertuig niet aan deze eisen, dan kan de politie het kenteken voorzien van een WOK-status. Dit wordt geregistreerd in het kentekenregister en staat voor 'wachten op keuren'. Het betekent dat je niet met dit voertuig de weg op mag tot deze opnieuw goedgekeurd is door de RDW

(Rijksdienst voor het Wegverkeer). In de tussentijd is het voertuig niet geschorst en loopt de verzekeringsplicht wel gewoon door.

Algemene eisen

- Het voertuig moet in overeenstemming zijn met het voor het voertuig afgegeven kenteken.
- Het identificatienummer moet op een vast voertuigonderdeel zijn ingeslagen en goed leesbaar zijn.
- Bromfietsen, brommobielen en speed-pedelecs zijn geconstrueerd voor een maximumsnelheid van 45 km/u en moeten voorzien zijn van een gele kentekenplaat met zwarte cijfers en letters.
- Snorfietsen zijn geconstrueerd voor een maximumsnelheid van 25 km/u en moeten voorzien zijn van een blauwe kentekenplaat met witte cijfers en letters.
- De kentekenplaat moet voorzien zijn van een goedkeuringsmerk.
- De kentekenplaat moet deugdelijk aan de achterzijde van het voertuig zijn bevestigd.
- Het kenteken moet duidelijk leesbaar zijn en niet worden afgeschermd.
- Het merk en/of de fabrieksaanduiding moet duidelijk leesbaar zijn.
- De constructiesnelheid mag maximaal 45 km/u (bromfiets) of 25 km/u (snorfiets) bedragen. Controle hiervan gebeurt op een snelheidsmeetbank (rollerbank).
- De geluidsproductie mag de waarde, die in de typegoedkeuring is vastgelegd, niet overschrijden. De uitlaat, de motor, de carburateur en het luchtfilter moeten origineel zijn en overeenkomen met de typegoedkeuring.
- Staat er in de typegoedkeuring geen geluidsnorm beschreven, dan geldt er een wettelijke geluidsnorm voor bromfietsen van 97 decibel en voor snorfietsen van 90 decibel.

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

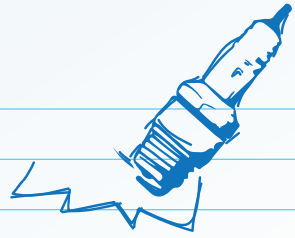
INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

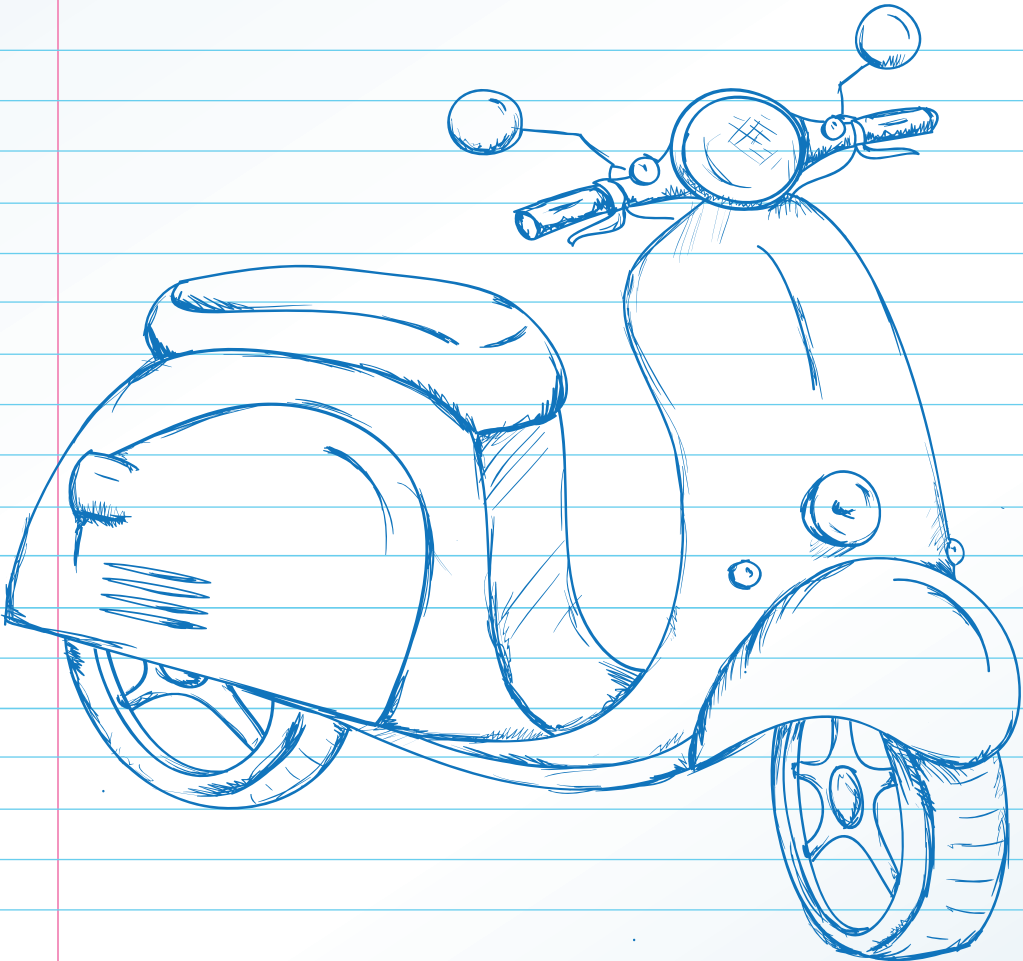
Uittreksel hoofdstuk D.

Brom- en snorfietsen moeten altijd voldoen aan de wettelijke technische eisen.

Zowel bestuurder als eigenaar zijn verantwoordelijk voor de staat van het voertuig.

Bij politiecontrole niet in orde = wok-status.

Belangrijkste eisen:

- Hele brom- of snorfiets moet in goede staat verkeren, goed functioneren, veilig zijn en geen overlast veroorzaken.
- Juiste verlichting aanwezig, maar geen overbodige verlichting.
- Banden moeten voldoende profiel hebben, op spanning en onbeschadigd zijn.
- Remmen moeten goed werken, minimale remvertraging is 4,0 m/s²
- Bromfiets mag nooit meer dan 97 decibel geluid produceren, snorfiets nooit meer dan 90 decibel.
- Kentekenplaat moet goed gemonteerd zijn. Geel = bromfiets, speed-pedelec en brommobiel. Blauw = snorfiets.

Controle van bromfiets:

BRAVO-A

Banden, Remmen, Aandrijving, verlichting, olie, Algemene zaken

Helmplicht en het gebruik van gordels

Bromfietsen en speed-pedelecs

Bestuurders en passagiers van bromfietsen en speed-pedelecs zijn verplicht om een goedgekeurde en goed passende helm te dragen. Deze verplichting geldt altijd, dus ook in de zomer en tijdens korte ritjes. Voor bestuurders en passagiers van snorfietsen en brommobielen met gesloten carrosserie geldt die verplichting niet.

Op een snorfiets is het dragen van een helm niet verplicht.

Het niet dragen van een goedgekeurde en goed passende helm, of het niet (goed) vastmaken van de kinband van de helm is levensgevaarlijk en kan daarnaast een bekeuring opleveren.

Helmkeuze

Er zijn verschillende soorten helmen op de markt, met allen hun eigen voor- en nadelen. We bespreken de belangrijkste soorten.

Integraalhelm

De integraalhelm is de meest bedekkende helm en daarmee de helm die de meeste veiligheid biedt. Belangrijke kenmerken zijn het vaste kinstuk en het opklapbare vizier. De luxere versies hebben tevens een zonnevizier achter het normale vizier dat je kunt neerklappen bij zonnig weer.

De belangrijkste nadelen van de integraalhelm zijn het verminderde contact met de omgeving doordat je minder goed hoort en je ook minder goed te verstaan bent door het kinstuk. Daarnaast beslaat het vizier sneller. Ook voor brildragende is deze helm lastiger.

Systeemhelm

De systeemhelm lijkt veel op de integraalhelm. Het enige verschil is het feit dat het kinstuk inclusief het vizier omhoog geklapt kan worden. In veiligheid maakt het weinig verschil met de integraalhelm. De belangrijkste voordelen van de systeemhelm ten opzichte van de integraalhelm zijn het gemak waarmee je kunt communiceren zodra je het kinstuk omhooggeklapt hebt en het grotere gemak voor brildragende. Het rijden met een geopende systeemhelm is overigens, afhankelijk van het goedkeuring, meestal niet toegestaan. Een flink aantal systeemhelmen zijn alleen dichtgeklapt goedgekeurd. Dat betekent dus dat ze opengeklapt geen goedkeuring hebben en daarmee rijden is verboden.

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

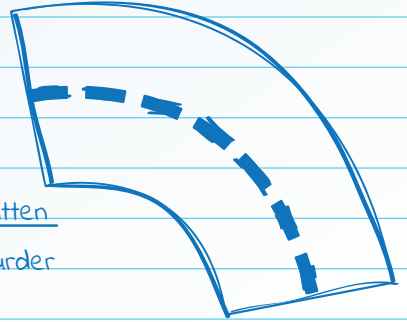
Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

Uittreksel hoofdstuk E.

Rijden met passagier

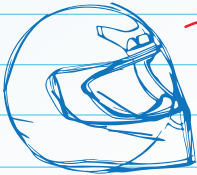
Voor stabiliteit en wegligging

- Passagier moet niet achterover hellen
- Passagier moet dicht tegen bestuurder aan gaan zitten
- In bochten naar dezelfde zijde overhellen als bestuurder

Je mag één passagier meenemen en ook de passagier heeft een helmplicht.

(Helmplicht geldt niet voor snorfietzers en bestuurders en passagiers van brommobielen met gesloten carrosserie)

VERPLICHT!!

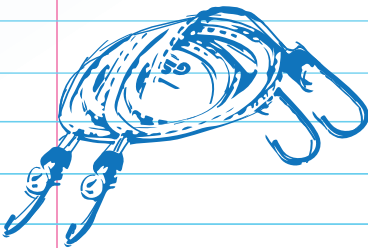
Passagier en stopafstand

Twee passagiers wegen meer dan één.

Stopafstand wordt dus langer

Remafstand wordt groter

Stopafstand is afhankelijk van
het gewicht, gereden snelheid,
remvertraging en reactietijd.

Meenemen bagage.

Meenemen boekentas, sporttas of koffertje.

Zorg voor goede snelbinders.

Houd belading licht.

Zorg ervoor dat anderen er geen hinder van ondervinden.

Te zwaar beladen? > instabiliteit > slecht bestuurbaar.

Bandenspanning.

Rijden met een passagier of met bagage kan de bandenspanning negatief beïnvloeden.
vaak is het noodzakelijk om spanning en de achterwielvering opnieuw in te stellen.

Oorzaak: hogere belasting

Helmplicht.

Je bent verplicht om een helm te dragen als je op een bromfiets of speed-pedelec rijdt. Ook als passagier. Een helm kan schade aan het hoofd beperken bij een val of een botsing. De helm moet goed passen, goed vast zitten en een keurmerk hebben. Dit keurmerk herken je aan een cirkel met daarin de hoofdletter E op de kinband of in de binnenvoering van de helm. Achter de E staat een getal wat aangeeft in welk land de helm is goedgekeurd. Het getal 4 staat voor Nederland (E4).

Voordelen integraalhelm

Goede hoofdbescherming, prettig te dragen bij koud weer en regen, ogen zijn goed beschermd.

Nadelen integraalhelm.

Meer gewicht, minder gehoor en gezichtsveld, lastig voor brildragers, bestaan van het vizier bij slechte ventilatie.

Voordelen systeemhelm

Zelfde als integraalhelm, plus communicatie is makkelijker door opklapbaar kinstuk.

Nadelen systeemhelm

Zelfde als integraalhelm. Rijden met opgeklapt kinstuk meestal niet toegestaan.

Voordelen jethelm.

Minder gewicht, geluid van buiten beter hoorbaar, gemakkelijk op te zetten voor brildragers.

Nadelen jethelm.

Tijdens regenbuien ongemakkelijk, groot gezichtsgedeelte niet beschermd, bij hogere snelheden sterke afkoeling en je hebt een vizier of een motorbril nodig.

Helm moet goed aansluiten en niet knellen en voorzien zijn van een ECE keurmerk.

Een gewone fietshelm is niet toegestaan op een speed-pedelec.

Milieu

Het verkeer is één van de belangrijkste oorzaken van de hedendaagse milieuvervuiling. Milieu is een zaak die ons allemaal aangaat. Zo kunnen de uitlaatgassen van motorrijtuigen tot een behoorlijke luchtverontreiniging leiden. Als je met je brom- of snorfiets daadwerkelijk aan het verkeer gaat deelnemen wordt er van je verwacht dat jij ook je bijdrage levert om de milieuvervuiling zoveel mogelijk tegen te gaan.

Uitlaatgassen

Uitlaatgassen bevatten bestanddelen die bijdragen aan de luchtverontreiniging. Door verstandig rijgedrag te combineren met een goed onderhouden voertuig kunnen de effecten van milieuvervuiling behoorlijk worden beperkt.

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

Uittreksel hoofdstuk F.

Het gemotoriseerde verkeer produceert de meeste milieugevaarlijke stoffen.

Denk maar eens aan de woorden:

- Smogvorming - verzuring - Broeikas effect

Milieu gaat verder dan alleen uitlaatgassen.

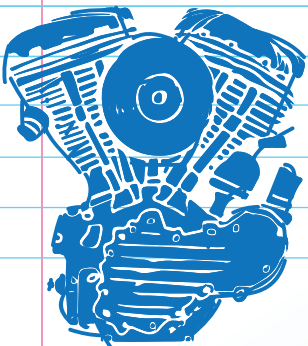
Let op ook geluidshinder valt onder de noemer milieu.

Milieuvriendelijk rijgedrag begint bij een verstandig en verantwoord rijgedrag gecombineerd met een goed onderhouden snor- of bromfiets.

Als een motor op bedrijfstemperatuur is zal er een goede smering plaatsvinden en zal er minder slijtage optreden. Daarom moet je na het starten rustig wegrijden met een niet te hoog toerental.

Brandstofverbruik.

- Rijd na het starten rustig weg
  - Speel niet onnodig met de gashendel
    - Laat de motor niet onnodig stationair draaien
- Als je ergens wat langer moet wachten, zet de motor dan af
  - Trek niet door tot in de hoge toerentallen (schakelbromfiets)
- Schakel tijdig over naar een hogere versnelling (schakelbromfiets)
  - vermijd onnodig inhalen.

- voorkom veelvuldig remmen, schakelen en onnodig gasgeven
- voorkom onnodige geluidshinder.
- Rijd nooit met een kapotte geluiddemper
- Accelereer niet te fel.
- Pas geen verandering toe in de luchttoevoer en de uitlaat

Rijd defensief en sociaal.

Defensief rijden is gebaseerd op een goed inzicht, goed anticiperen, effectief kijken en door alert te reageren.

Katalysator.

De loodvervuiling is praktisch verdwenen. Dit is vooral te danken aan de invoering van loodvrije benzine. Een groot deel van de uitstoot van schadelijke stoffen wordt met de geregelde katalysator voorkomen. Een katalysator werkt optimaal wanneer hij goed is afgesteld en pas nadat de motor op temperatuur is.

Motor is op temperatuur na 10 tot 20 minuten.

Als je aan het verkeer gaat deelnemen, is het belangrijk dat je over voldoende rijvaardigheid, rijervaring en voertuigbeheersing beschikt. Verder is het van belang dat je goed kunt waarnemen en anticiperen op het gedrag van andere weggebruikers. Kortom, als verkeersdeelnemer moet je weten wat je mogelijkheden zijn en moet je weten waar de grenzen van je mogelijkheden liggen.

Verkeersgedrag en verkeersveiligheid

Verkeersgedrag is hoe je je in het verkeer gedraagt. Het beïnvloedt in grote mate de verkeersveiligheid op de weg. Jaarlijks overlijden meer dan 600 mensen aan de gevolgen van een verkeersongeval. Bijna driekwart van de slachtoffers is een man en de grootste groep is jonger dan 29 jaar.

Als je kijkt naar het ongevalsrisico per gereden kilometer, ligt dat verreweg het hoogst bij de gemotoriseerde tweewielers zoals bromfietsen en motoren. Het risico dat je als bromfietser in het verkeer iets overkomt is zelfs zo'n 10x hoger per kilometer dan voor automobilisten. Dit heeft te maken met de kwetsbaarheid van het

voertuig en het gebrek aan kreukelzone, maar ook zeker aan de mentaliteit van de bromfietser zelf. Bromfietzers zijn meestal tussen de 16 en 25 jaar. Het is bekend dat deze leeftijdscategorie vaak meer risico neemt. Daarnaast speelt ook groepsdruk een grote rol.

Belangrijkste oorzaken van verkeersongevallen in percentages

1. **De mens** (ongeveer 92%): Rijden met een te hoge snelheid, alcohol- of drugsgebruik, vermoeidheid, overmoedigheid, niet dragen van een helm.
2. **Het voertuig** (ongeveer 5%): Slecht onderhoud zoals slechte banden, technisch mankement aan remmen, ontbreken of slechte verlichting en spiegels.
3. **De omgeving** (ongeveer 3%): Onvoldoende zicht, onduidelijke verkeerssituaties, overstekend wild en weg- en weersomstandigheden.

Geestelijke en lichamelijke toestand van de bestuurder

Het verkeersgedrag van aankomende bestuurders is van veel factoren afhankelijk. Afwijkingen zoals: onvoldoende kennis van de verkeersregels, gebruik van alcohol, medicijnen of drugs, kunnen de kans op ongevallen verhogen. Het zal je duidelijk zijn dat een goede geestelijke en lichamelijke toestand een belangrijk onderdeel vormt om veilig aan het verkeer deel te nemen. Het geestelijk welzijn kan soms worden verstoord door: psychische factoren, concentratiestoornissen, neerslachtigheid en agressie.

Als je aan het verkeer gaat deelnemen, is het natuurlijk van belang om het voertuig waarop je rijdt onder controle te hebben. Maar even zo belangrijk zijn je emoties. Zo kun je soms angstige of overmoedige periodes hebben, maar ook periodes dat je zorgeloos en blij bent, dan wel hectische periodes vol stress, spanning en nervositeit. Zowel positieve als negatieve emoties kunnen van invloed zijn op het verkeersgedrag en de concentratie.

Gehaast op weg

Ga nooit gehaast op weg, maar gun jezelf voldoende tijd om veilig aan het verkeer deel te nemen. Verder moet je je snelheid altijd aanpassen aan de omstandigheden van dat moment.

Gebruik van medicijnen of andere middelen

Gebruik je medicijnen of andere middelen die je rijgedrag nadelig kunnen beïnvloeden, probeer je dan te beheersen en ga niet rijden.

Vermoeidheid

Ben je tijdens het rijden wel eens vermoeid, reageer je wel eens te laat of zie je wel eens wazig? Denk dan goed na en vraag je af of je op dat moment wel geschikt bent om te gaan rijden.

Als je vermoeid bent heeft dit een negatieve invloed op de rijvaardigheid. Je concentratie vermindert sterk en je reactievermogen neemt af. Daarnaast word je prikkelbaarder en sneller gefrustreerd. Dit verhoogt het risico op ongevallen aanzienlijk. Volgens gegevens van de SWOV (Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid) kan dit risico zelfs wel 3 tot 8 keer hoger zijn.

De meeste bromfietzers gebruiken hun bromfietz om naar school of werk te gaan en zullen geen hele lange ritten maken. Mocht je dit wel van plan zijn, zorg er dan voor dat je uitgerust op weg gaat en regelmatig pauze neemt. Neem minimaal iedere 2 uur een pauze van 15 minuten.

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

uittreksel hoofdstuk 9.

Je **reactievermogen** moet in het verkeer optimaal zijn. Stress, vermoeidheid, alcohol, drugs en bepaalde medicijnen verminderen het reactievermogen. Bij stress en vermoeidheid kun je beter niet de weg opgaan. Onder invloed van alcohol, drugs en bepaalde medicijnen mag je niet rijden.

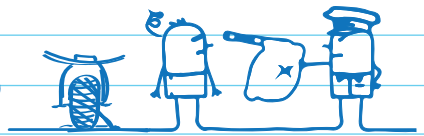
Ga nooit gehaast op weg.

Belangrijke punten.

Geneesmiddelen met een gele sticker beïnvloeden het rijvermogen negatief.

Alcohollimiet voor beginnende bestuurders is 0,2 promille (88 µg/l).

Je mag een **alcoholtest** niet weigeren (strafbaar).

Niets kan de **afbraak van alcohol** in het bloed versnellen. (dus geen zwarte koffie, thee, hardlopen of springen).

Botsen is blazen.

Alcohol zorgt voor zelfoverschatting. Je wordt minder kritisch en denkt dat je veel beter kunt rijden.

Door alcoholgebruik zul je slechter waarnemen en trager reageren.

Een beginnende bestuurder die bij een alcoholcontrole boven 0,2 promille (88 µg/l) blaast, krijgt een proces-verbaal en een sanctie die kan oplopen van een stevige boete tot ontzegging van de rijbevoegdheid.

Het is verboden te rijden als je:

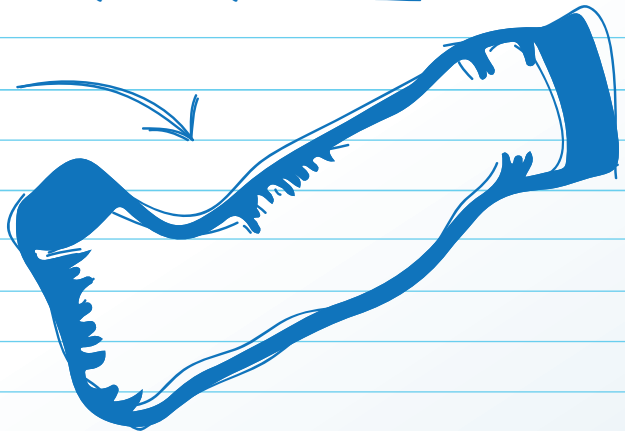
onder invloed bent van alcohol, onder invloed bent van drugs of medicijnen gebruikt die de rijvaardigheid kunnen verminderen (medicijnen voorzien van een gele sticker).

Het rijden met een beperking (zoals een gipsen onderbeen of een gebroken pols) brengt risico's met zich mee. Je mag dan niet meer rijden. (je moet de nodige handelingen om een voertuig te besturen naar behoren kunnen uitvoeren.)

Ook afleiding en contact met passagiers kan een negatief effect hebben op reactievermogen en reactietijd.

Het vasthouden van een telefoon tijdens het rijden is verboden.

**VERBODEN BROMFIETS
TE RYDEN**

Eigenschappen bromfiets

Onder de noemer 'bromfiets' vallen verschillende voertuigen. Ieder type heeft zijn eigen kenmerken en eisen waaraan het moet voldoen. Voldoet het voertuig niet aan de gestelde wettelijke eisen, dan mag deze niet de openbare weg op. Onder welk type de bromfiets valt, is afhankelijk van hoe deze is ingeschreven in het kentekenregister.

Bromfiets (geel kenteken)

Een bromfiets, meestal op twee wielen heeft een constructiesnelheid van maximaal 45 km/u. Het dragen van een helm is verplicht voor bestuurder en passagier.

Snorfiets (blauw kenteken)

Een snorfiets is een bromfiets, meestal op twee wielen. De constructie-snelheid is echter maximaal 25 km/u. Het dragen van een helm is niet verplicht. Snorfiet-sers volgen de verkeersregels en -tekens van fietsers.

Brommobiel

Een brommobiel is een bromfiets, meestal op vier wielen. Een brommobiel heeft meestal een gesloten carrosserie en lijkt daarmee veel op een kleine auto. De constructiesnelheid is maximaal 45 km/u. Brommobielen zijn voor het overige verkeer vooral herkenbaar aan de verplichte ronde sticker achterop het voertuig. Deze sticker heeft een rode rand en is voorzien van het getal 45. Het dragen van een helm is niet verplicht bij een gesloten carrosserie, het dragen van een gordel wel. Brommobielen volgen de verkeersregels en -tekens van motorvoertuigen.

Speed-pedelec

Een speed-pedelec is een fiets met elektrische aandrijving die geactiveerd wordt door te trappen. De elektrische aandrijving stopt bij 45 km/u. Het dragen van een speed-pedelec helm is verplicht. Bestuurders van speed-pedelecs volgen de verkeersregels en -tekens van bromfiet-sers.

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

Uittreksel hoofdstuk H.

Eisen aan de verschillende soorten bromfietsen

Voor de snor- en bromfiets, brommobiel en speed-pedelec gelden een aantal eisen. Bijvoorbeeld:

- De maximum constructiesnelheid is 45 km/h (voor snorfietsen: 25 km/h)
- Het maximale motorvermogen is 4 kw;
- De bromfiets heeft een geel bromfietskenteken (blauw voor snorfietsen);
- Het voertuig moet verzekerd zijn. (Minimaal WA verzekering motorrijtuigen).

Meer informatie over voertuigeisen van snor- en bromfietsen vind je op de website van de RDW.

Kentekencard

Alle soorten bromfietsen moeten een kenteken hebben. Dit kenteken registreert de technische gegevens van het voertuig en de persoonsgegevens van de eigenaar.

Zo wil de overheid de verkeersveiligheid vergroten.

De politie kan je voertuig als deze is opgevoerd of anderszins niet in orde is voorzien van een wok-status. Je mag er dan pas mee rijden zodra het voertuig opnieuw is goedgekeurd door de RDW.

De diefstal van snor- en bromfietsen terugdringen.

Als je snor-/bromfiets is gestolen, noteert de politie dit in het kentekenregister van de RDW. Je bent dan niet meer aansprakelijk voor de motorrijtuigenbelasting. Voordat je een snor-/bromfiets koopt, kun je met het kenteken controleren of de snor-/bromfiets als gestolen staat geregistreerd.

Controleren of de snor-/bromfiets verzekerd is

De RDW controleert minimaal 1 keer per jaar of een voertuig is verzekerd. Is dit niet zo, dan kun je als kentekenhouder een boete krijgen.

Je banden mogen niet beschadigd zijn. Profieldiepte is niet wettelijk voorgeschreven. veilige marge profieldiepte minimaal 1 mm.

Controleer regelmatig je banden.

Controleer je remmen regelmatig.

Lage spanning en snel optrekken, extra slijtage aan je banden en een hoger benzineverbruik.

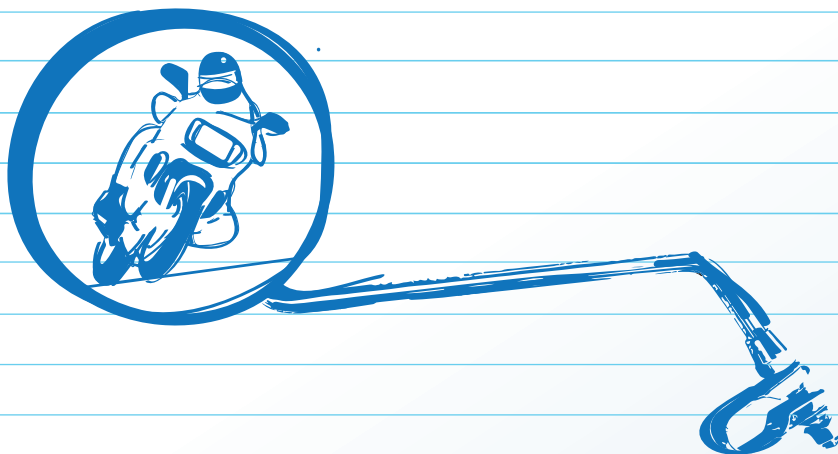
Oorzaak slingeren van je bromfiets tijdens het rijden.

Te hard rijden, te hoge snelheid. Te lage bandenspanning, ongelijke slijtage.

Swingarm / balhoofdlager onjuist afgesteld, onjuiste, te zware en/of ongelijke verdeling bagage. onjuiste houding duopassagier.

Gevaar van tweewielige voertuigen:

- Slecht zichtbaar door geringe breedte.
- Hoger risico op slippen en valpartijen.

Als bestuurder krijg je dagelijks te maken met een groot aantal verschillende weggebruikers. Om goed en veilig aan het drukke verkeer deel te nemen is een gedegen rijopleiding bij een erkende rijsschool noodzakelijk. Zo vormen verkeersinzicht, voertuigbeheersing, rijervaring en het herkennen van gevaarlijke situaties belangrijke onderdelen van de opleiding.

Belangrijke gevaarselementen

Voorrangsvoertuigen

Als weggebruiker moet je een voorrangsvoertuig altijd voor laten gaan. Maak direct ruimte, zonder een gevaarlijke situatie te creëren of de verkeersregels te overtreden. Let wel: een voorrangsvoertuig moet dan wel optische en geluidssignalen voeren, anders is het geen voorrangsvoertuig.

Kinderen

Voor kinderen is het deelnemen aan het verkeer meestal veel onveiliger dan voor volwassenen. De gezichtshoek bij kinderen is klein en omdat ze zelf ook klein zijn hebben ze veel minder overzicht dan volwassenen. Ze spelen vaak op de stoep of op straat, zijn onberekenbaar en verstoppen zich tussen auto's. Ze hebben een fiets, een skateboard of zijn aan het voetballen. Pas dus altijd goed op als je door een kinderrijke buurt rijdt. Rolt er bijvoorbeeld een bal de straat op, dan komt er meestal een kind achteraan hollen, zonder op te letten.

J21
kinderen

Voetgangers

Voetgangers zijn in het donker zeer slecht te zien. Houd hier rekening mee als je op wegen rijdt waar een voetpad of trottoir ontbreekt en rijd indien mogelijk niet volledig rechts. Daarnaast zijn voetgangers zwakke verkeersdeelnemers die lang niet altijd bewust met het verkeer bezig zijn. Wees je daarom altijd bewust van de aanwezigheid van voetgangers, ook al lopen ze op een voetpad of trottoir. Herken voetgangersoversteekplaatsen op tijd.

J23
voetgangers

Fietsers, brom- en snorfietsers

Let bij het rechts afslaan op fietsers en snorfietsers. Deze mogen je als je op een bromfiets rijdt rechts voorbijrijden en kunnen zich in je dode hoek bevinden. Daarnaast zijn het evenwichtsvoertuigen en kunnen ze onbewust slingeren. Houd voldoende ruimte tussen jouw brom- of snorfiets en andere evenwichtsvoertuigen. Let ook op oversteekplaatsen van fietspaden. In het donker zijn vooral fietsers zonder licht erg slecht te zien.

J24, fietsers
en bromfietsers

Ouderen

De verkeersveiligheid van oudere verkeersdeelnemers wordt in belangrijke mate bepaald door twee factoren: lichamelijke kwetsbaarheid en functiestoornissen. Een

aantal lichamelijke functies zoals het reactievermogen, het gezichtsvermogen en het gehoor wordt minder. Maar ook het geestelijk vermogen kan minder worden. Ze hebben meer tijd nodig bij het oversteken en tonen vaak aarzelend gedrag. Heb respect en geduld voor deze groep.

Bus- of tramhalte en passagiers

Rijd je achter een bus en je ziet het rode lampje branden, dan kun je ervan uitgaan dat de bus bij de volgende halte gaat stoppen. Houd afstand en let op eventuele verlate passagiers die de bus nog willen halen en ineens oversteken. Staat er een bus of tram bij de halte, houd dan rekening met in- en uitstappende en overstekende passagiers. Is er geen vluchtheuvel of trottoir bij de halte dan ben je verplicht de in- en uitstappende passagiers voor te laten gaan bij het oversteken. Geeft een bus binnen de bebouwde kom door middel van zijn richtingaanwijzer aan te willen wegrijden bij de halte, dan moet je deze voor laten gaan.

De dode hoek van vrachtauto's

Door hun formaat hebben vrachtauto's meerdere en grote dode hoeken. Deze bevinden zich vlak voor, naast en achter de vrachtauto. Een goede vuistregel is: zie je de chauffeur niet (rechtstreeks of via de spiegel) dan ziet de chauffeur jou ook niet. Je staat of rijdt dan in de dode hoek en dit vergroot de kans op een aanrijding. Blijf daarom zoveel mogelijk uit de dode hoek.

Daarnaast hebben grote voertuigen ook meer ruimte nodig bij het maken van bochten. Geef ze deze ruimte door voldoende afstand te houden.

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

uittreksel hoofdstuk J.

Sommige situaties vragen extra aandacht, zoals:

- Spelende kinderen
- oudere mensen
- Dieren en ruiters
- Fietzers in het donker
- vrachtauto's en bussen (beperkt zicht en uitzwaai-effect)
- Voorrangvoertuigen
- Langzaam verkeer

Reactieafstand

Voordat je kunt handelen moet je eerst reageren. Dit duurt één seconde als je fit en alert bent. De afgelegde afstand in deze seconde is de reactieafstand.

Bij 25 km/u is dit $(25 : 4) + 10\% = \underline{7 \text{ meter}}$

Bij 35 km/u is dit $(35 : 4) + 10\% = \underline{9,5 \text{ meter}}$

Bij 45 km/u is dit $(45 : 4) + 10\% = \underline{12,5 \text{ meter}}$

De reactietijd en dus de reactieafstand wordt langer als je vermoeid bent, wordt afgeleid, of onder invloed bent van alcohol, drugs of medicijnen.

Remafstand

De afstand die je nog aflegt vanaf het moment dat je remt tot je stilstaat. Dit is:

$$(\text{Snelheid in km/u} : 10) \times (\text{snelheid in km/u} : 10) : 2$$

Bij 25 km/u is dit $2,5 \times 2,5 : 2 = \underline{3 \text{ meter}}$

Bij 35 km/u is dit $3,5 \times 3,5 : 2 = \underline{6 \text{ meter}}$

Bij 45 km/u is dit $4,5 \times 4,5 : 2 = \underline{10 \text{ meter}}$

Stopafstand

De reactieafstand en de remafstand samen, is de stopafstand.

Als veilige volgafstand bij goede omstandigheden moet je minimaal twee seconden aanhouden. Dit is je snelheid : 2 + 10%.

Bij 25 km/u is dit $(25 : 2) + 10\% = \underline{14 \text{ meter}}$

Bij 35 km/u is dit $(35 : 2) + 10\% = \underline{19 \text{ meter}}$

Bij 45 km/u is dit $(45 : 2) + 10\% = \underline{25 \text{ meter}}$

Sociaal en defensief rijgedrag

Rekening houden met anderen, eventuele fouten van anderen oplossen.

Anticiperen

ver vooruitdenken en ver vooruitkijken, op tijd herkennen van, en voorbereiden op handelen in potentieel gevaarlijke situaties.

Besluitvaardig rijden

vlot de juiste beslissingen nemen en hiernaar handelen zonder twijfel.

Hiervoor is enige ervaring nodig.

Asociaal en agressief rijgedrag

gevaarlijk en niet te tolereren rijgedrag.

Wegomstandigheden

Als bestuurder kun je te maken krijgen met allemaal verschillende wegomstandigheden. Je moet je gedrag daarop afstemmen. In bepaalde omstandigheden is het verstandig je snelheid aan te passen en je volgfstand te vergroten.

Toestand van de weg en materiaal

Je moet je verkeersgedrag dus aanpassen aan de weg-, zicht- en weersomstandigheden van dat moment:

- Is de weg schoon of vuil?
- Is het een beton-, asfalt-, zand- of grindweg?
- Hoe is de toestand van je banden, glad of in goede staat?
- Hoe is de toestand van het weer: mist, regen, ijzel?

De grip van je banden op een schoon en droog wegdek zal groter zijn dan op een vuil of nat wegdek. Als je op een natte, vuile of slechte asfaltweg rijdt, moet je er rekening mee houden dat de remweg veel langer is in vergelijking met het rijden op een schone, droge weg. Ook is het risico op slipgevaar en dus valpartijen hoger. Daarnaast is de remweg langer en de kans op slipgevaar hoger op een nieuw wegdek. Een nieuw wegdek bevat een dunne gladde laag die eerst moet afslijten.

Wegverkanting

In bochten worden wegen meestal iets schuin gelegd, waarbij de binnenbocht iets lager wordt gelegd dan de buitenbocht. Dit wordt positieve wegverkanting genoemd en zorgt voor meer grip in de bochten. Door de middelpuntvliedende, of centrifugaalkracht wordt het voertuig naar de buitenkant van de bocht geduwd. Door de positieve wegverkanting zal dit minder snel problemen geven. In sommige gevallen kan door omstandigheden de wegverkanting negatief zijn, waardoor de buitenbocht lager ligt dan de binnenbocht. In dat geval heb je sneller verlies van grip in scherpe bochten. Pas hier je snelheid op aan.

Uitwijken in berm

Met een tweewielig voertuig moet je rijden in bermen zoveel mogelijk voorkomen. Kom je toch per ongeluk in de berm of rijd je met je brommobiel tijdens het uitwijken te hard de berm in, reageer dan niet door in paniek ineens te sturen of te hard te remmen. Laat rustig je gas los en laat het voertuig in de berm op de motor uitrollen. Rem indien nodig lichtjes af. Is de snelheid voldoende geminderd, stuur dan rustig de weg weer op. Ga daarna pas weer gas geven.

Polderblindheid

Polderblindheid is een fenomeen waarbij je op lange, rechte en eentonige wegen teveel in de verte gaat kijken. Je gaat dan staren en je gezichtsveld wordt hierdoor steeds smaller (tunnelvisie). Zijwegen vallen hierdoor minder op en daarop naderende voertuigen worden over het hoofd gezien. Hierdoor ontstaan er soms ongevallen op kruispunten waar je dit door het goede zicht niet zou verwachten. Blijf jezelf bewust van je kijkgedrag en voorkom dat je gaat staren door iedere paar seconden je blik te verleggen.

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

Uittreksel hoofdstuk K.

Je moet altijd goed opletten en je snelheid aanpassen aan de weg- en weersomstandigheden.

glad weggedeelte door plotselinge regenbui: Rubberresten, olie en slijk op het wegdek. Stopafstand wordt langer en weggedeelte kan tijdelijk spiegelglad zijn.

Plotseling optredende vorst: wegen worden zeer glad, vooral op bruggen en viaducten. En ook op schaduwplekken is dat het geval.

Dichte mist: Zicht minder dan 200 meter.

zeer dichte mist: zicht minder dan 50 meter.

Laagstaande zon: kan leiden tot verblinding en/of te laat opmerken van ander verkeer. Gebruik het dimlicht zodat je beter en eerder zichtbaar bent.

Bruggen en viaducten: wegen op bruggen en viaducten worden in de winter eerder glad door opvriezen van onderruit.

Wegen onder bomen met overhangende takken: Door reflectie van zonnestralen ontstaat er een schittering waardoor je slecht wordt opgemerkt. Gebruik je dimlicht om beter op te vallen.

Aquaplaning/ watergladheid: Contact met het wegdek gaat verloren en kan leiden tot controleverlies en soms onbestuurbaarheid van de snor- of bromfiets.

Pas je snelheid aan.

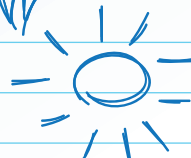
Jaar- en weergetijden hebben zo hun eigen risico's

Lente: vorstperiodes, sneeuwbuien en mogelijke windvlagen.
(pas op voor gladde wegen en onverwachte windvlagen)

Zomer: Droge perioden afgewisseld met regenbuien.

(pas op voor gladde wegen bij plotselinge regenbuien door oplossen van vuil, olie en oude rubberresten). De weg kan plotseling veranderen in een slijpbaan.

Herfst: mist, mistbanken, regen, vroege nachtvorst of sneeuw, bladeren op het wegdek en storm. (glad wegdek door vallende bladeren, nat wegdek en windhozen en afwaaiende takken).

Winter: gladheid door sneeuw, ijzel, platgereden sneeuw en rijs.

verse sneeuw is in principe nog goed te doen op de bromfiets. Probeer alles zo geleidelijk mogelijk te doen: niet gas terugnemen voor de bocht en het gas er op als je er uit rijdt, maar proberen de bocht te rijden zonder iets aan de gasstand te veranderen, en niet te remmen.

Een ander verhaal is het als je op platgereden sneeuw moet rijden. Platgereden sneeuw is glad, daar is niets tegen te doen.

Houd in de diverse periodes rekening met:

- De gesteldheid van het wegdek
- De aard van het wegdek
- De weersomstandigheden
- De verkeersdrukte
- De toestand en de conditie van je bromfiets

Het verkeersgedrag van bestuurders wordt bepaald door een groot aantal factoren. Dit is niet alleen afhankelijk van het voertuig of de omgeving. Ook factoren als rijervaring, beheersing van het voertuig, verkeersinzicht, motivatie en kennis van de verkeersregels spelen een belangrijke rol. Maar toch kennen we allemaal het spreekwoord: een ongeval zit in een klein hoekje.

Ongevalfactoren

Er zijn diverse omstandigheden die een belangrijke rol spelen bij het ontstaan van de dagelijkse verkeersongevallen, zoals:

- Het voertuig, dus alle vervoersmiddelen
- De mensen, dus alle weggebruikers
- De weg en de wegomgeving
- De weg- en weersomstandigheden
- De verkeersdrukte

Ongevallen ontstaan vaak door menselijke fouten, het rijden met een ondeugdelijk voertuig, of door slechte weg- en weersomstandigheden. De meeste ongevallen worden veroorzaakt door fouten van mensen, daarna het voertuig en als laatste de weg- en weersomstandigheden.

Ben je betrokken bij een ongeval

Het is mogelijk dat je bij een ongeval betrokken raakt of dat je zelf een ongeval hebt veroorzaakt. Probeer echter altijd rustig te blijven en de zaak te overzien. Wanneer je niet in het bezit bent van een EHBO-diploma, kun je eigenlijk niet veel doen. Probeer toch te doen wat je kunt, zoals het overige verkeer waarschuwen.

Eigen veiligheid

Raak je betrokken bij een ongeval, waarborg dan ten eerste je eigen veiligheid. Ga na wat er gebeurd is en verleen zondig eerste hulp. Zorg er zoveel mogelijk voor dat er niet nog meer gewonden vallen. Plaats eventueel een gevarendriehoek en waarschuw het naderende verkeer.

Hulpverlening (EHBO)

Als je zelf in staat bent om eerste hulp te verlenen, moet je wel precies weten wat je wel en wat je niet moet doen. EHBO'ers weten wat ze moeten doen en zijn dan ook in staat om doeltreffend op te treden. Meestal zijn de hulpverleningsdiensten na melding van een ongeval binnen 8 tot 12 minuten ter plaatse. De handelingen die je in de tussentijd moet kunnen verrichten zijn dan gericht om de direct noodzakelijke eerste hulp te verlenen, zoals het waarborgen van de ademhaling, het stelpen van bloedingen en het slachtoffer gerust te stellen.

Hulpdiensten

Waarschuw indien noodzakelijk de hulpdiensten via het alarmnummer 112. Je kunt dit doen d.m.v. je mobiele telefoon of omwonenden.

Je kunt met behulp van de nummers op hectometerbordjes zeer nauwkeurig de plaats van het ongeval melden aan de hulpverleningsdiensten. Let wel: eerst de hulpdiensten waarschuwen en daarna zijn de slachtoffers aan de beurt.

Slachtoffers

Je mag eventuele slachtoffers of gewonden alleen verplaatsen als dat dringend noodzakelijk en medisch verantwoord is. Wanneer een gewonde een helm draagt, mag je deze niet afdoen, omdat dat kan leiden tot hoofd- en nekletsel. Doe het vizier omhoog en probeer contact te krijgen met het gewonde slachtoffer. Is het per se noodzakelijk de helm te verwijderen, doe dit dan met twee hulpverleners waarbij één hulpverlener het hoofd stabiel houdt, terwijl de andere hulpverlener voorzichtig de helm van het hoofd probeert af te halen. Vermijd daarbij teveel bewegingen. Dek slachtoffers toe met een deken of een jas, om onderkoeling te voorkomen. Maak knellende kleding voorzichtig los. Probeer het slachtoffer gerust te stellen.

Wetgeving

Het is diegene die bij een verkeersongeval betrokken is geraakt, of diegene die zelf een verkeersongeval heeft veroorzaakt, verboden de plaats van het ongeval te verlaten, als daarbij iemand is gedood, dan wel gewond is geraakt, of schade aan het eigendom van een ander is toegebracht, voordat hij de gelegenheid heeft geboden tot vaststelling van zijn identiteit en die van het voertuig. Het achterlaten van gewonden in hulpeloze toestand is te allen tijde verboden en zelfs strafbaar.

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

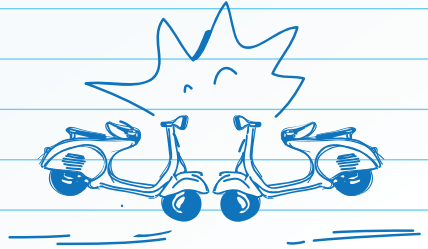
INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inkijkexemplaar

uittreksel hoofdstuk 4.

ongevalfactoren.

- Het voertuig.
- De gebruikers van het voertuig.
- De weg- en de weersomstandigheden.
- De verkeersdrukte.

wat wordt onder een verkeersongeval verstaan:

- een botsing, aanrijding of overrijding
- een handeling ter voorkoming van een ongeval, waardoor schade ontstaan is.

Hoe te handelen bij een ongeval:

- zorg eerst voor de **eigen veiligheid**
- **zorg voor veiligheid** op en rond de ongevalsplek
- waarschuw -indien nodig- **hulpverleningsdiensten**
- verzoek **omstanders** om hulp of **ondersteuning**
- **verleen eerste hulp**
- vul het **schadeformulier** in.

- waarschuw indien nodig de hulpdiensten.
- Meld de plaats van het ongeval.
- Betrokken bij een ongeval?
 Breng eerst jezelf in veiligheid

ongeval met gewonden? Bel 112!

wanneer je betrokken bent bij een ongeval ben je verplicht om:

- ervoor te zorgen dat je zelf in veiligheid bent;
- ervoor te zorgen dat er niet nog meer gewonden vallen;
- eventueel eerste hulp te verlenen;

Het is verboden om de plaats van het ongeval te verlaten in de volgende situaties:

- wanneer een persoon is overleden of wanneer iemand gewond is;
  - wanneer schade is toegebracht aan een ander;
  - als je je persoonsgegevens en de gegevens van het voertuig nog niet bekend hebt gemaakt bij de politie of de tegenpartij.
- Aanrijding met een dier? Bel 144

Als je pech onderweg hebt dan ben je verplicht om:

- de bromfiets zo veilig mogelijk te parkeren
- gevaar voor jezelf en gevaar en hinder voor anderen zo veel mogelijk te bepersen.

Noodzakelijk hulp ter plaatse:

Als er meerdere gewonden zijn, help eerst de gewonden die buiten bewustzijn zijn, die zijn er meestal slechter aan toe.

Blijf rustig

- waarschuw eerst de hulpdiensten bel 112
- controleer het bewustzijn door met de gewonde te praten;
- controleer ademhaling en evt. circulatie.
- laat indien nodig de meest bekwaam persoon reanimeren.

We maken in het verkeer onderscheid tussen voorrang verlenen en voor laten gaan. In beide gevallen betekent het overigens dat je degene die voorrang heeft of die je voor moet laten gaan, ongehinderd zijn weg moet laten vervolgen. Om het onderscheid te kunnen maken moet je het verschil weten tussen verkeer (alle weggebruikers) en bestuurders (alle weggebruikers behalve voetgangers).

Er is alleen sprake van voorrang verlenen als bestuurders van links of van rechts komen. In alle andere gevallen spreken we over 'voor laten gaan'.

Soorten kruispunten

Gelijkwaardig kruispunt

Een gelijkwaardig kruispunt is een kruispunt waar de voorrang niet apart geregeld is door bijvoorbeeld verkeerslichten, verkeersborden of haaiantanden. Op een gelijkwaardig kruispunt geldt de volgende voorrangsregel:

- Bestuurders verlenen voorrang aan bestuurders van rechts.

Deze regel heeft drie belangrijke uitzonderingen:

- Bestuurders op een onverharde weg verlenen voorrang aan bestuurders op de verharde weg.
- Bestuurders verlenen voorrang aan bestuurders van een tram.
- Bestuurders verlenen voorrang aan bestuurders van een voorrangvoertuig.

De van rechts komende auto nadert vanuit een onverharde weg en moet daarom voorrang verlenen aan de bromfietser.

Ongelijkwaardig kruispunt

Bij een ongelijkwaardig kruispunt wordt de voorrang geregeld door verkeerslichten, voorrangsborden of haaiantanden. Ook een kruispunt met een combinatie van verharde en onverharde wegen is in feite een ongelijkwaardig kruispunt. Kom je uit een onverharde weg, dan moet je het kruispunt benaderen alsof je haaiantanden hebt en moet je dus voorrang verlenen aan bestuurders op de kruisende weg.

Voorrang

		
<i>B1, Voorrangsweg</i>	<i>B2, Einde voorrangsweg</i>	<i>B3, Voorrangskruispunt</i>
		
<i>B4, Voorrangskruispunt met zijweg naar links</i>	<i>B5, Voorrangskruispunt met zijweg naar rechts</i>	<i>B6, Verleen voorrang aan alle bestuurders op de kruisende weg</i>
		
		<i>B7, Stop, verleen voorrang aan alle bestuurders op de kruisende weg</i>

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

uittreksel hoofdstuk M.

Als je bij een kruispunt aan komt rijden moet je zo vroeg mogelijk inschatten met welk soort kruispunt je te maken hebt.

Is het een kruispunt met verkeerslichten?

Zijn er haaiantanden aanwezig?

Zijn er verkeersborden die de voorrang regelen?

Hoe is het uitzicht op het kruispunt?

Zijn er bomen, geparkeerde auto's, enz?

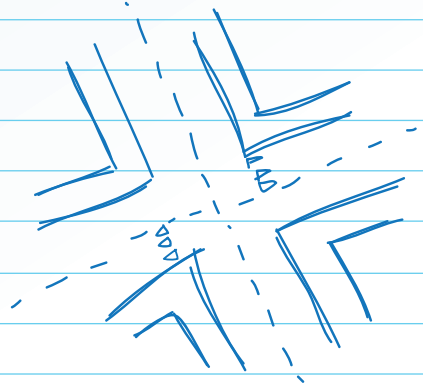
Nader je een verharde of een onverharde weg?

Zijn er voetgangersoversteekplaatsen?

Zijn er vrijliggende fiets-/bromfietspaden?

Hoe is de verkeersdrukte op het kruispunt?

Heb je te maken met kruisende bestuurders?

Er is alleen sprake van voorrang verliezen als bestuurders van links of van rechts komen. In alle andere gevallen spreken we over 'voor laten gaan'.

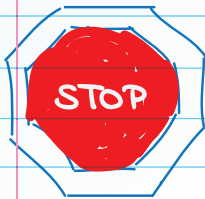
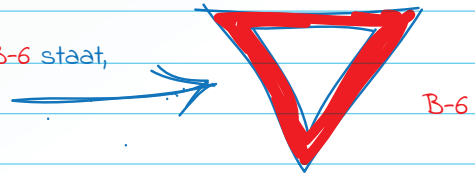
voorrang verliezen is de betrokken bestuurders in staat te stellen ongehinderd hun weg te kunnen vervolgen.

Gelijkwaardig kruispunt kruispunt zonder verkeersborden, verkeerslichten en/of verkeerstekens op de weg. Snelheid aanpassen aan de verkeersdrukte en het overzicht op het kruispunt behouden. verleen voorrang aan alle bestuurders van rechts.

Als je een kruispunt nadert waar je **voorrang moet verdienen**, laat andere bestuurders dan zien dat je ze hebt opgemerkt.

Nader je een kruispunt waar het bord B-6 staat, moet je vertragen en zo nodig stoppen.

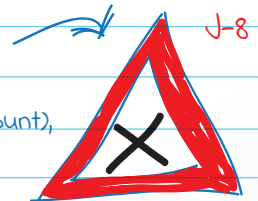

B-7

Nader je een kruispunt waar bord B-7 staat moet je altijd eerst stoppen voor je door mag rijden, ook al zijn er geen bestuurders op de kruisende weg.

Je mag een kruispunt niet blokkeren en de doorgang voor het kruisende verkeer moet je zoveel mogelijk vrijhouden.

wordt een kruispunt aangegeven met bord J-8 (gevaarlijk kruispunt), nader je dit kruispunt met bijzondere voorzichtigheid.

Uitzonderingen op kruispunten

- **Bestuurder van tram** heeft op een gelijkwaardig kruispunt voorrang op andere bestuurders.
- **Bestuurder van voorrangsvoertuig** heeft altijd voorrang.
- Kom je van een **onverharde weg** dan moet je voorrang verlenen aan kruisende bestuurders op de verharde weg.

Naast rechtdoor rijden kun je op kruispunten ook afslaan. Je krijgt dan met name te maken met het overige verkeer dat de weg wil blijven volgen die jij wilt verlaten. Om dit verkeer duidelijk te maken wat je van plan bent, ben je als bestuurder verplicht om voor het afslaan je richtingaanwijzer te gebruiken. (Brom)fietsers zonder richtingaanwijzer mogen hiervoor ook hun arm gebruiken. Hebben we het bij het rechtdoor gaan op kruispunten met name over voorrang verlenen en kruisende bestuurders, bij afslaan spreken we met name over voor laten gaan en weggebruikers.

Gedrag bij afslaan

Richting aangeven

Richting aangeven is verplicht zodra je van plan bent zijdelings te verplaatsen (zoals bij inhalen of voorbijgaan), bij een aantal bijzondere manoeuvres en bij het afslaan. Het moment waarop je dit doet is afhankelijk van de situatie. Geef je bij afslaan te vroeg richting aan dan kan dat verwarring geven, bijvoorbeeld als er nog een zijstraat is vóór het kruispunt waar je wilt afslaan. Te laat richting aangeven kan er onder andere voor zorgen dat mensen onnodig op je staan te wachten. Richting aangeven bij afslaan doe je zo'n 100 tot 150 meter van te voren. Dit verschilt echter per situatie.

Voorsorteren

Voor het afslaan kan het handig en gewenst zijn om voor te sorteren. Hiermee wordt bedoeld dat je:

- Bij het afslaan naar rechts, tijdig zo veel mogelijk aan de rechterzijde gaat rijden.
- Bij het afslaan naar links, tijdig zo veel mogelijk tegen de wegas gaat rijden.
- Bij het afslaan op een kruispunt met meerdere rijstroken in dezelfde richting, tijdig de meest ideale rijstrook kiest. In beginsel is dit de rechterrijstrook van die richting, tenzij het voor de doorstroming of de situatie na het kruispunt handiger is om de linkerrijstrook te kiezen.

*De brommobiel mag zo niet voorsorteren
De fietsstrook is immers gemarkeerd met een
doorgetrokken streep.*

Bij voorsorteren naar rechts mag een bromfietser, speed-pedelec of brommobiel eventueel gebruik maken van de fietsstrook. Dit mag echter alleen als je geen fietsers of snorfietzers hindert en de fietsstrook gemarkeerd is met een onderbroken streep. Voorkom daarbij dat je erop stil komt te staan.

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

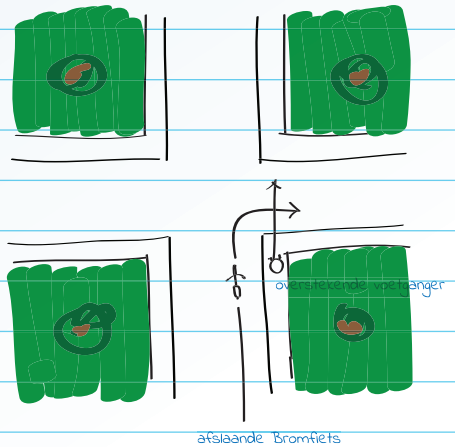
Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

uittreksel hoofdstuk 1.

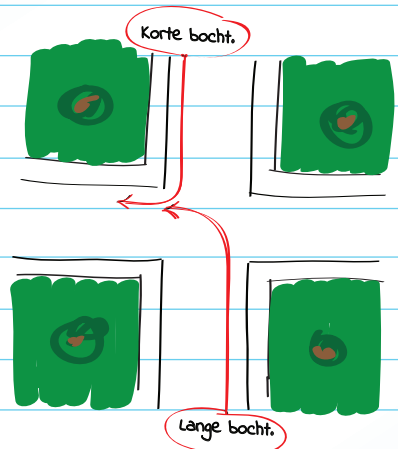
Afslaan is het verlaten van een rechttoegaan-
de weg. Dit komt meestal neer op het rechts of
links afslaan bij een kruispunt. Bij het afslaan
moet je alle weggebruikers die rechtdoor
gaan op dezelfde weg voor laten gaan.

Dus ook voetgangers, fietsers en ruiters. Dit
geldt ook wanneer het rechttoegaan-
de verkeer zich op een naastgelegen weg, fietspad of
trottoir bevindt.

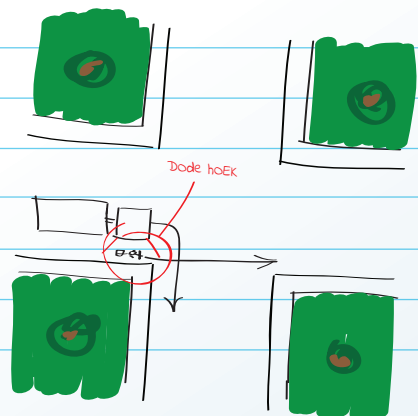
Rechtsaf voor linksaf.

Als je op een kruispunt dezelfde weg in wilt slaan
als een tegemoetkomende bestuurder, dan gaat de
bestuurder die rechts afslaat voor de bestuurder
die links afslaat. De korte bocht gaat voor de
lange bocht.

Blinde of dode hoek.

Dode hoeken zijn ruimtes om een voertuig die
de chauffeur niet of slecht kan waarnemen.
Bij het rechts afslaan kunnen er gevaarlijke
situaties ontstaan.

Tram.

Voor trams gelden speciale regels bij het afslaan. Een tram hoeft rechtdoorgaand verkeer op dezelfde weg niet voor te laten gaan. Jij moet een afslaande tram dus voor laten gaan ook al rijd je op dezelfde weg. Het maakt hierbij niet uit of de tram uit dezelfde richting komt als jij of van voren.

Hoe zat het ook alweer met voorrang?

Er zijn drie belangrijke punten bij voorrang

- 1) het verschil tussen voetgangers en bestuurders;
- 2) zijn de verkeersdeelnemers op kruisende wegen of op dezelfde weg;
- 3) staan er voorrangsborden en haaiantanden?

Let op een solitair (vrijliggend) fietspad is ook een weg. Dus een fietser van rechts heeft daar ook voorrang.

Advies: voorrang neem je niet, voorrang krijg je!

Voorsorteren

Voor rechts afslaan zoveel mogelijk aan de rechterkant gaan rijden.

Voor links afslaan zoveel mogelijk tegen de weg gaan rijden.

Bij eenrichtingsweg mag je links gaan rijden om voor te sorteren voor linksaf.

Bij meerdere rijstroken op tijd de juiste rijstrook kiezen.

Definitie van voetgangers

Voetgangers zijn de oudste verkeersdeelnemers, maar hebben de minste rechten. Op de meeste plaatsen hebben voetgangers een eigen domein, zoals het trottoir of een voetpad. Het komt vaak voor dat voetgangers het trottoir moeten verlaten, om naar een ander trottoir over te steken. Het oversteken gebeurt meestal via een voetgangersoversteekplaats, waarvoor je moet stoppen.

Voetgangersoversteekplaats

Bij een voetgangersoversteekplaats (ook wel zebra genoemd) ben je als bestuurder verplicht voetgangers die oversteken of kennelijk willen gaan oversteken, voor te laten gaan. Ook bestuurders van gehandicaptenvoertuigen die zich via een voetgangersoversteekplaats verplaatsen van trottoir naar trottoir vallen onder de categorie voetgangers en mogen dus voor.

Nader je een voetgangersoversteekplaats, houd dan rekening met achteropkomend verkeer en verminder tijdig snelheid indien nodig. Zo laat je duidelijk merken aan eventuele voetgangers dat je voor ze gaat stoppen. Geef eventueel door middel van een handgebaar aan dat ze kunnen oversteken. Maak geen misbruik van twijfelende voetgangers.

Blinden en zich moeilijk voortbewegende personen

Is er geen voetgangersoversteekplaats, dan hoef je een voetganger die kennelijk wil gaan oversteken niet voor te laten gaan. Er zijn echter twee uitzonderingen:

- Blinden herkenbaar aan een blindenstok en/of geleidenhand.
- Personen die zich moeilijk voortbewegen, te herkennen aan bijvoorbeeld een rollator of stok.

Deze twee groepen moet je voor laten gaan als ze willen oversteken, ongeacht of er een voetgangersoversteekplaats is of niet. Personen die zich verplaatsen door middel van een rolstoel, vallen niet onder deze uitzondering. Zij vallen niet onder de term 'zich moeilijk voortbewegende personen'.

J22, Voetgangers-oversteekplaats

J23, Voetgangers

L2, Voetgangers-oversteekplaats

G5, Erf

G7, Voetpad

Erf

Een erf wordt aangeduid met bord G5. Op een erf mogen voetgangers de volledige breedte van de weg benutten. De regels van voorrang en voor laten gaan zijn echter hetzelfde. Door de lage maximumsnelheid van 15km/u zijn erven een stuk veiliger voor voetgangers en spelende kinderen. De in- en uitgangen van een erf worden meestal vormgegeven als een in- en uitritconstructie. In dat geval moet je bij het in- of uitrijden van een erf al het overige verkeer voor laten gaan. Dus ook voetgangers.

Bus- en tramhalte

Nader je een bus- of tramhalte waarbij de passagiers midden op de weg moeten in- of uitstappen, let dan op of er een vluchtheuvel of middenberm aanwezig is. Is dit niet het geval, dan ben je verplicht om overstekende passagiers voor te laten gaan zodat zij veilig het trottoir of de bus of tram kunnen bereiken. Is er wel een middenberm of vluchtheuvel waar de passagiers veilig kunnen wachten, dan hoeft je ze niet voor te laten gaan.

Voetganger mag voor

Samenvattend moet je voetgangers voor laten gaan als:

- Je een uitrit verlaat of een inrit inrijdt.
- Ze willen oversteken bij een voetgangersoversteekplaats.
- Je een tram- of bushalte nadert waar passagiers in- of uitstappen en waar geen vluchtheuvel of trottoir aanwezig is.
- Ze de weg waarop jij rijdt blijven volgen en jij wilt afslaan.
- Ze blind of slecht ter been zijn en willen oversteken.

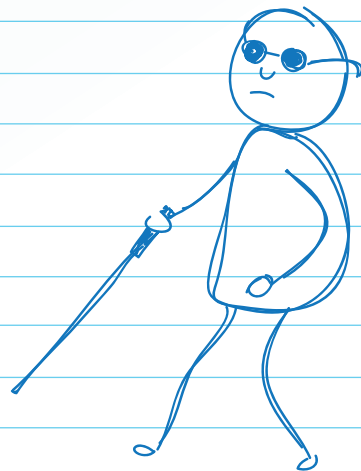
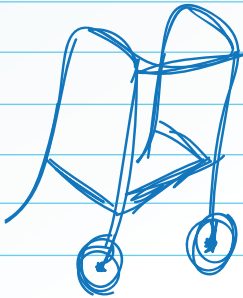
uittreksel hoofdstuk 0.

Op voetgangersoversteekplaatsen. (VOP)

Laat voetgangers en bestuurders van gehandicaptenvoertuigen die gebruik maken van het trottoir voorgaan indien ze willen oversteken.

Blinden en zich moeilijk voortbewegende personen

Deze moet je voor laten gaan als ze willen oversteken, ook als er geen voetgangersoversteekplaats is. Mensen in een rolstoel vallen hier niet onder. Mensen met een rollator, looprek of stok wel.

wanneer laat je voetgangers wel voorgaan.

- * Bij het verlaten van een uitrit.
- * Bij het inrijden van een inrit.
- * Als een voetganger een VoP nadert en wil oversteken.
- * Als ze willen in-of uitstappen bij een bus of tramhalte en er geen vluchtheuvel aanwezig is.
- * Als ze op dezelfde weg recht door willen.
- * Als ze zich moeilijk voortbewegen, met een stok, looprek of rollator.

In en uitstappende passagiers van trams en bussen.

Is er een vluchtheuvel bij de halte aangebracht, dan hoef je de passagiers wettelijk gezien niet over te laten steken. Houd de passagiers wel goed in de gaten en pas je snelheid aan. Is er geen vluchtheuvel, dan moet je de passagiers de gelegenheid geven het trottoir of de tram te bereiken.

Voorrangsvoertuigen

Een voorrangsvoertuig is een voertuig met optische en geluidssignalen. Het reglement verkeersregels en verkeerstekens (RVV) noemt deze voertuigen voorrangsvoertuigen, omdat zij kenbaar maken dat zij een dringende taak te vervullen hebben.

De bedoelde motorvoertuigen zijn:

- Motorvoertuigen ten dienste van de politie.
- Motorvoertuigen ten dienste van de brandweer.
- Ambulances.
- Motorvoertuigen van andere, door de Minister aangegeven, hulpverleningsdiensten.

Voorrangsvoertuigen zijn motorvoertuigen met blauw zwaai- of knipperlicht (optische signalen) en een tweetonige hoorn (geluidssignalen).

- Weggebruikers zijn verplicht om bestuurders van voorrangsvoertuigen voor te laten gaan.
- Bestuurders van een voorrangsvoertuig mogen afwijken van de wettelijke voorschriften.
- Zij mogen alleen van de wettelijke voorschriften afwijken als zij een dringende taak moeten vervullen.
- Zij moeten zich zodanig gedragen dat door hun taakvervulling de veiligheid op de weg niet in gevaar wordt gebracht.
- Het algemeen veiligheidsartikel is ook voor bestuurders van voorrangsvoertuigen van toepassing.

Alle weggebruikers moeten voorrangsvoertuigen voor laten gaan, zonder dat daarbij een gevaarlijke situatie ontstaat, of kan ontstaan.

Handelen bij nadering voorrangsvoertuigen

Als er een voorrangsvoertuig nadert, blijf dan vooral kalm en rustig. Een voorrangsvoertuig zoekt zoveel mogelijk zelf zijn weg. Hoe voorspelbaarder je rijdt, hoe makkelijker voor hen.

- Maak pas ruimte als dit veilig kan. Rijd in de tussentijd door met de toegestane snelheid.
- Is er een rijstrook vrij, laat deze dan vrij voor het voorrangsvoertuig.
- Nader je een rotonde, blijf dan op de rotonde rijden totdat het voorrangsvoertuig de rotonde heeft verlaten.
- Sta je voor een rood verkeerslicht, maak dan alleen ruimte als het voorrangsvoertuig er anders niet langs kan. Maak ook alleen ruimte als dit veilig kan. Rijd niet zomaar door rood het kruispunt op. Wachten is in dat geval veiliger.
- Wil een voorrangsvoertuig je voorbij rijden, blijf dan wel op de rijbaan en houd zoveel mogelijk rechts.
- Let altijd op of er niet meer voorrangsvoertuigen langs willen.

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

uittreksel hoofdstuk P.

Vorrangsvoertuigen

Bestuurders van vorrangsvoertuigen mogen afwijken van de gestelde verkeersregels, als zij bijvoorbeeld een dringende taak te vervullen hebben, echter onder de voorwaarde dat zij optische en geluidssignalen gebruiken.

(blauw zwaai of knipperlicht en een tweetonige hoorn)

Deze voorwaarde geldt niet voor de politie.

De bedoelde motorvoertuigen zijn:

- Motorvoertuigen ten dienste van de politie
- Motorvoertuigen ten dienste van de brandweer
- Ambulances
- Motorvoertuigen van andere door de Minister aangewezen hulpverleningsdiensten.

Voorrang voor militaire colonne

Andere weggebruikers mogen een militaire colonne niet doorsnijden (ook al kom je bijvoorbeeld van rechts, dan moet je wachten tot het laatste voertuig is gepasseerd). Je mag een militaire colonne wel inhalen en er dan tussen gaan rijden maar voor jou blijven dan wel de gewone verkeersregels gelden, dus stoppen voor een op rood staand verkeerslicht. Militaire colonnes hoeven voetgangers en gehandicaptenvoertuigen niet voor te laten gaan als deze bij een zebepad of voetgangersoversteekplaats willen oversteken. (jij dus wel als je er tussen rijdt).

Binnen de bebouwde kom hoeven militaire colonnes een bus die bij een bushalte weg wil rijden niet voor te laten gaan. (wederom jij wel als je er tussen rijdt).

Het eerste voertuig van de militaire colonne moet zich aan de verkeersregels houden maar als hij voorbij is b.v. bij een groen verkeerslicht dan mogen de volgende voertuigen hem volgen ook al springt het verkeerslicht daarna op geel of op rood.

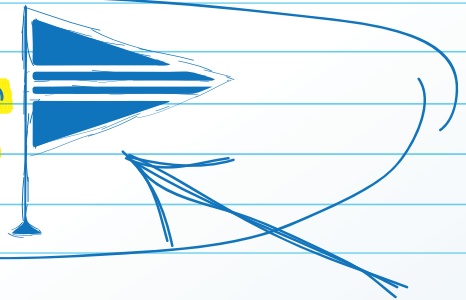
Vorrangsregels tram

Een tram heeft op een kruispunt waar de voorrang niet geregeld wordt door verkeerslichten, verkeersborden of verkeerstekens, altijd voorrang op alle weggebruikers. Dus ook op voetgangers. Het maakt niet uit of de tram van rechts of van links komt.

Vorrangsregels bij naderende uitvaartstoet

De regels voor uitvaartstoeten zijn gelijk aan die van militaire colonnes, op één punt na. Bestuurders van motorvoertuigen behorend tot een uitvaartstoet, moeten gewoon stoppen voor een geel of rood verkeerslicht, ook als de stoet is begonnen met oprijden bij groen.

Voor een rouwstoet zonder officiële vlaggen
gelden normale verkeersregels.

Uitvoeren van/voor laten gaan bij bijzondere manoeuvres

Bijzondere manoeuvres zijn niet direct voorziene en niet direct geregelde handelingen. Bestuurders moeten bij het uitvoeren van zo'n handeling al het overige verkeer voor laten gaan.

Soorten bijzondere manoeuvres

De volgende handelingen vallen onder de bijzondere manoeuvres:

- **Wegrijden.**
Hiermee bedoelen we wegrijden na kort of lang te hebben stil gestaan. Meestal is dit het stilstaan naast of op een stoep, langs de kant van de weg of in parkeervakken.
- **Achteruit bewegen.**
- **Plaatsen / parkeren.**
Het plaatsen van brom- en snorf fietsen en het parkeren van brommobielen langs de kant van de weg, in parkeervakken, of op het trottoir.
- **In- of uitrijden van een in- of uitritconstructie.**
Een in- of uitritconstructie is te herkennen aan een doorlopend trottoir met verlaagde trottoirbanden of uitritblokken. Je moet als het ware over het trottoir heenrijden. Wil jij de constructie inrijden terwijl een andere bestuurder deze wil gaan uitrijden, laat dan bij voorkeur degene die de uitritconstructie uitrijdt voorgaan.
- **Keren.**
- **Invoegen.**
Bij bromfietzers spreken we over invoegen als ze van het fiets-/bromfietspad de rijbaan oprijden. Daarnaast valt ook het vanaf een invoegstrook de doorgaande rijbaan oprijden hieronder.*
- **Uitvoegen.**
Bij bromfietzers spreken we over uitvoegen als ze van de doorgaande rijbaan het fiets-/bromfietspad oprijden. Daarnaast valt ook het vanaf de doorgaande rijbaan een uitvoegstrook oprijden hieronder.*
- **Van rijstrook wisselen / belangrijke zijdelingse verplaatsingen.**
Een belangrijke zijdelingse verplaatsing is niet alleen het van rijstrook wisselen, maar ook het opschuiven naar links of rechts om bijvoorbeeld een obstakel te ontwijken of een andere bestuurder in te halen.

* Bromfietzen en brommobielen mogen niet van autowegen of autosnelwegen gebruik maken. Echter, ook buiten deze situaties kun je te maken krijgen met in- en uitvoegstroken.

Richting aangeven

Bij een aantal bijzondere manoeuvres is het verplicht om richting aan te geven. Dit kan door middel van je richtingaanwijzer of, indien deze niet aanwezig is, door een teken te geven met je arm. Dit moet altijd bij:

- **Wegrijden.**
Elke keer als je opnieuw begint met het deelnemen aan het verkeer, dus na een korte of lange stop.
- **Inhalen van bestuurders van motorvoertuigen.**
Bij het inhalen van (brom-)fietsers is dit niet verplicht, behalve als hiervoor een belangrijke zijdelingse verplaatsing nodig is.
- **In- en uitvoegen op en van de doorgaande rijbaan.**
- **Rijstrook wisselen.**
- **Een andere belangrijke zijdelingse verplaatsing uitvoeren.**

Belangrijke aandachtspunten

Bij het uitvoeren van een bijzondere manoeuvre zijn een aantal dingen van belang:

- De manoeuvre moet zo kort mogelijk duren.
- De manoeuvre moet zo min mogelijk hinder veroorzaken aan het overige verkeer.
- De manoeuvre mag de verkeersveiligheid niet in gevaar brengen.

Daarnaast kan het op sommige plekken ook verboden zijn om bepaalde manoeuvres uit te voeren. Op plekken waar je niet mag stilstaan mag je vanzelfsprekend ook niet keren of achteruitrijden. Dit mag ook niet in eenrichtingswegen. Keren kan ook door middel van een bord verboden worden. Deze staat meestal in de middenberm of op een vluchtheuvel op plekken waar het gevaarlijk is als bestuurders daar gaan keren.

C3
eenrichtingsweg

F7
keerverbod

Wegrijdende bus

Ondanks dat wegrijden een bijzondere manoeuvre is, geldt hiervoor een uitzondering voor een bus die binnen de bebouwde kom wegrijdt bij de bushalte. Als de bestuurder van de bus (dit kan een lijnbus zijn, maar ook een touringcar) binnen de bebouwde kom bij een bushalte met zijn richtingaanwijzer aangeeft weg te willen rijden, ben je als bestuurder verplicht deze bus voor te laten gaan. Deze verplichting geldt niet voor voorrangsvoertuigen en motorvoertuigen die onderdeel uitmaken van een militaire colonne of een uitvaartstoet.

Uittreksel hoofdstuk 9.

Onder bijzondere manoeuvres verstaan we:

- wegrijden uit stilstand
- uit een uitrit de weg oprijden
- van de weg een inrit oprijden
- wisselen van rijstrook
- Keren op de weg
- In- en uitvoegen
- Achteruit bewegen

Doorgaande rijbaan
Fiets-/Bromfietspad

Alle bestuurders
moeten bij het
uitvoeren van een
bijzondere manoeuvre het
overige verkeer voor
laten gaan.

verplichting bij het uitvoeren van een bijzonder manoeuvre:

De manoeuvre moet kort van duur zijn

Mag de verkeersveiligheid niet in gevaar brengen

Begin de bijzondere manoeuvre pas als je er zeker van bent dat het overige verkeer niet wordt gehinderd.

gebruik van de richtingaanwijzer.

Bestuurders van zowel motorvoertuigen, snor- en bromfietsen en brommobielen, moeten een teken met de richtingaanwijzer of met de arm geven als zij

wegrijden uit stilstand

Als zij gaan in- of uitvoegen

Als ze van rijstrook gaan wisselen

Als ze inhalen

Kortom bij iedere zijdelingse verplaatsing

Doorgaande rijbaan
Fiets-/Bromfietspad

waar mag je geen bijzondere manoeuvre uitvoeren?

> Op plaatsen waar je niet mag
stilstaan, mag je ook niet
achteruit bewegen en/of keren

(E2)

(C3)

> Je mag niet keren op een weg
waar het bord eenrichtingsweg
is geplaatst

> Je mag niet keren op een
weg waar het bord r
keerverbod is geplaatst

(F7)

wegrijdende bus

Een bus die binnen de bebouwde kom met zijn richtingaanwijzer aangeeft weg te willen rijden bij een bushalte moet je voor laten gaan!

Plaats op de weg

Om de doorstroming en veiligheid in het verkeer te waarborgen is er voor diverse weggebruikers een eigen plek op de weg aangewezen. Voor bestuurders betekent dit dat ze zoveel mogelijk rechts horen te houden.

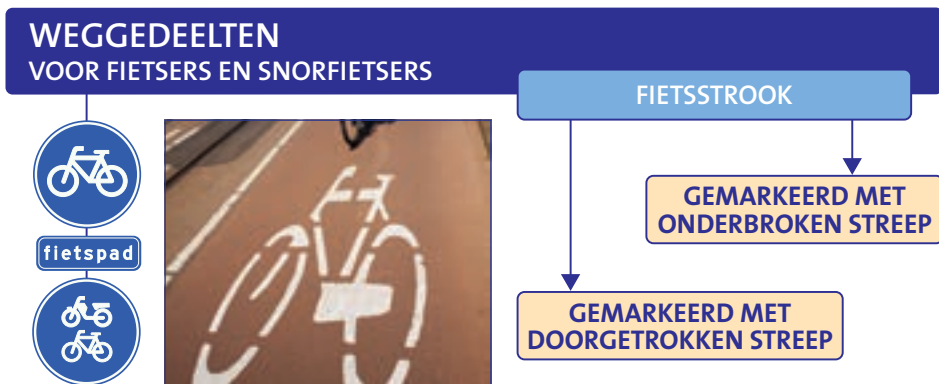
Plaats op de weg voor voetgangers

Voetgangers gebruiken in de eerste plaats het trottoir of voetpad. Ontbreekt dit, dan gebruiken ze het fietspad of fiets-/bromfietspad. Ontbreekt dit ook, dan gebruiken ze de berm of de uiterste zijde van de rijbaan.

Voetgangers die zich voortbewegen door middel van voorwerpen (bijvoorbeeld een step, skates of skateboard), mogen naar eigen inzicht kiezen tussen het trottoir of voetpad, of het fietspad of fiets-/bromfietspad. Is dat er niet dan mogen ook zij gebruik maken van de berm of de uiterste zijde van de rijbaan.

Plaats op de weg voor fietsers/snorfietsers

- Fietsers mogen met zijn tweeën naast elkaar rijden. Snorfietsers niet!
- Fietsers gebruiken het verplichte fietspad of het fiets-/bromfietspad.
- Fietsers gebruiken de rijbaan als het verplichte fietspad ontbreekt.
- Fietsers mogen eveneens het onverplichte fietspad gebruiken.
- Snorfietsers mogen het onverplichte fietspad alleen gebruiken met uitgeschakelde verbrandingsmotor.
- Bestuurders van fietsen op meer dan twee wielen en/of fietsen met een aanhangwagen, die met inbegrip van de lading breder zijn dan 0,75 meter, mogen de rijbaan gebruiken.

Plaats op de weg voor bromfietsers (hieronder vallen ook speed-pedelecs)

- Bromfietsers gebruiken het fiets-/bromfietspad.
- Bromfietsers moeten de rijbaan gebruiken als een fiets-/bromfietspad ontbreekt.
- Bestuurders van bromfietsen op meer dan twee wielen en/of bromfietsen met een aanhangwagen, die met inbegrip van de lading breder zijn dan 0,75 meter, mogen de rijbaan gebruiken.

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inkijkexemplaar

uittreksel hoofdstuk R.

Bestuurders zijn verplicht zoveel mogelijk rechts te houden.

voetgangers gebruiken het trottoir of voetpad. Ontbreekt dit, dan gebruiken ze het fietspad of fiets-/bromfietspad. Ontbreekt dit ook dan gebruiken ze de berm of uiterste zijde van de rijbaan.

Personen die zich verplaatsen met behulp van voorwerpen (geen voertuigen) gebruiken het fietspad, fiets-/bromfietspad, trottoir of het voetpad. Ontbreekt dit, dan gebruiken ze de rijbaan.

voetgangers die een colonne, optocht of uitvaartstoet vormen mogen de rijbaan gebruiken.

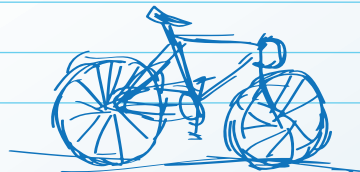
Alleen fietsers mogen met zijn tweeën naast elkaar rijden. Snorfietsers niet!

Fietsers, snorfietsers, bromfietsers en ruiters gebruiken de verplichte paden die voor hen bedoeld zijn. Ontbreken deze, dan gebruiken ze de rijbaan. Of in het geval van ruiters, de berm of de rijbaan.

Fietsers mogen het onverplichte fietspad gebruiken.

Snorfietsers alleen met uitgeschakelde verbrandingsmotor.

Bestuurders van fietsen of bromfietsen op meer dan twee wielen en bestuurders van fietsen of bromfietsen met een aanhangwagen die met inbegrip van lading breder zijn dan 0,75 meter, mogen de rijbaan gebruiken.

Bestuurders van gehandicaptenvoertuigen gebruiken naar eigen inzicht het trottoir, het voetpad, het fietspad of fiets-/bromfietspad of de rijbaan.

Alle andere bestuurders gebruiken de rijbaan. Alleen fietsers, snorfietsers en bestuurders van gehandicaptenvoertuigen mogen hiervan de fietsstrook met doorgetrokken streep gebruiken.

Bromfietsers kunnen op de rijbaan het beste in het midden of iets links van het midden blijven rijden. Dit vergroot hun ruimte en zichtbaarheid. Daarnaast verkleint dit het risico op krappe inhaalmanoeuvres door motorvoertuigen.

Voorsorteren voor rechts afslaan

Afhankelijk van het voertuig aan de rechterzijde van het fietspad, fiets-bromfietspad of de rijbaan. Met bromfiets, speed-pedelec of brommobiel alleen op de fietsstrook met onderbroken streep zonder hinder voor (snor)fietsers en bestuurders van gehandicaptenvoertuigen.

Voorsorteren voor links afslaan

Afhankelijk van voertuig, aan de linkerzijde van het fietspad, fiets-/bromfietspad of tegen de weg van de rijbaan. Bij volledige eenrichtingsweg links op de rijbaan.

oFOS

Mag alleen gebruikt worden door fietsers, snorfietsers en gehandicaptenvoertuigen.

Inhalen is in het verkeer een vrij riskante onderneming waarbij veel ongevallen plaatsvinden. Bij het inhalen komt een bestuurder vaak op het weggedeelte terecht, dat bestemd is voor het tegemoetkomende verkeer. In het vorige hoofdstuk hebben we beschreven dat de basisregel voor de plaats op de weg zoveel mogelijk rechts is.

De basisregel voor het inhalen is dat inhalen links geschiedt.

Uitzonderingen links inhalen

Toch zijn er enkele uitzonderingen op de regel 'inhalen geschiedt links'.

- Als een bestuurder heeft voorgesorteerd om links af te slaan, mag deze niet links ingehaald worden. Wil je er voorbij, dan moet dat aan de rechterzijde.
- Een tram mag zowel rechts als links ingehaald worden.
- Als je je rechts van een blokmarkering bevindt, mag je bestuurders die zich links van deze blokmarkering bevinden rechts inhalen.
- Fietsers en snorfietzers halen elkaar links in, maar mogen andere bestuurders rechts inhalen.
- Is er sprake van een file bij de aanwezigheid van meerdere rijstroken, dan mag je de file rechts inhalen. Je mag hierbij geen wegdelen gebruiken waar je anders ook niet op mag rijden.
- Vlak voor en op een rotonde mag zowel rechts als links worden ingehaald.

Inhalen over een verdrijvingsvlak is niet toegestaan.

Een auto die is voorgesorteerd voor links afslaan mag alleen rechts ingehaald worden.

Verkeerde beslissing

Bij het inhalen worden nogal eens verkeerde beslissingen genomen, wat een frontale botsing tot gevolg kan hebben. Het verkeersveilig inhalen en het juist inschatten van het inhaalzicht, dus het zicht dat nodig is om veilig te kunnen inhalen, is vaak een moeilijke manoeuvre.

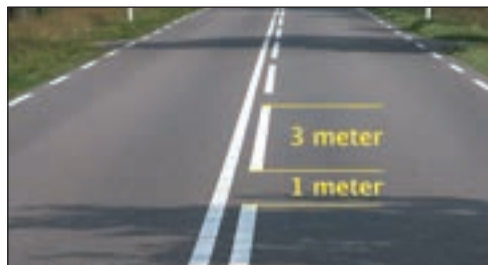
- Haal alleen in als het nut heeft en niet als je maar een klein beetje sneller kunt of mag dan het in te halen voertuig.
- Zorg dat de inhaalmanoeuvre zo kort mogelijk is.
- Controleer of je niet zelf net wordt ingehaald.
- De weg waarover je wilt inhalen moet vrij en te overzien zijn, zodat tegemoetkomende bestuurders niet hoeven af te remmen (inhaalzicht).
- Houd tijdens het inhalen een tussenafstand aan van minimaal één meter.
- Haal niet in bij slecht zicht door weg- of weersomstandigheden.
- Haal niet in op plekken waar dit niet is toegestaan.

Je haalt hier te krap in. Tijdens het inhalen moet je minimaal één meter tussenruimte houden.

Strepen op het wegdek

Als er naast een doorgetrokken streep een onderbroken streep is aangebracht, mag je alleen inhalen als de onderbroken streep aan jouw kant ligt. Is de streep drie keer zo lang als de onderbreking, dan heb je te maken met een waarschuwingstreep. In dat geval is inhalen wel toegestaan, maar wordt het niet aangeraden. Haal hier alleen in als het echt meerwaarde heeft.

Verhouding 3 : 1 (3 meter streep, 1 meter niet).

Waar mag je niet inhalen

Vlak voor een bocht, een onoverzichtelijk kruispunt, een verhoging of helling in het wegdek, een wegversmalling of een andere risicovolle situatie, mag je niet inhalen als je hiervoor de andere weghelft moet gebruiken. Je mag immers niet inhalen als dit niet veilig kan. Daarnaast is inhalen wettelijk verboden:

- Vlak voor of op een voetgangersoversteekplaats.
- Als je hiervoor een doorgetrokken streep moet overschrijden.
- Op plekken waar dit door borden verboden is.

uittreksel hoofdstuk 5.

Inhalen geschiedt links behalve:

Fietsers en snorfietsers mogen andere bestuurders rechts inhalen.

Ze halen elkaar onderling wel links in.

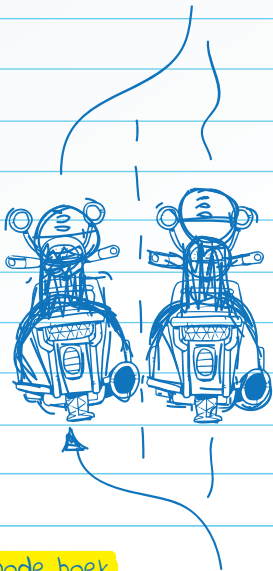
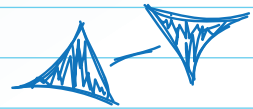
Bestuurders die voorgesorteerd staan voor linksaf mogen alleen rechts worden ingehaald.

Rechts van de blokmarkering rijdend mag je bestuurders links van deze markering rechts inhalen.

Bij filevorming mag ook rechts worden ingehaald.

Trams mogen ook rechts worden ingehaald.

Vlak voor en op een rotonde mag je zowel rechts als links inhalen.

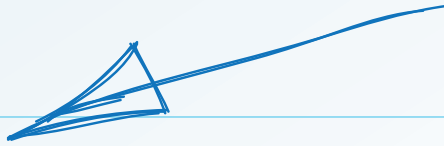

Aandachtspunten bij inhalen

- voldoende inhaalzicht
- genoeg snelheid
- Manoeuvre zo kort mogelijk
- zelf niet net ingehaald worden
- Moet mogen en kunnen, denk ook aan maximumsnelheid
- Niet inhalen bij onvoldoende zicht door weg- of weersomstandigheden
- Niet inhalen bij te weinig nut

Dode hoek

Blijf niet te lang in de dode hoek zitten tijdens het inhalen, vooral tijdens rechts inhalen is dit een risico. Let ook op afslaand verkeer.

Inhalen is verboden

- Als je hiervoor over wegdelen moet waar je normaal gesproken ook niet mag rijden.
- Als het niet veilig kan en je daardoor hinder of gevaar veroorzaakt.
- Als je hiervoor de maximumsnelheid moet overschrijden.
- Als je hiervoor een doorgetrokken streep moet overschrijden.
- Als dit door borden of tekens verboden is.

De borden van de serie A geven de snelheden op het betreffende traject dan wel de beëindiging daarvan aan. Daarnaast moet een bestuurder in staat zijn de snelheid zodanig te regelen, dat hij zijn voertuig tot stilstand kan brengen binnen de afstand waarover hij de weg kan overzien en waarover deze vrij is.

Verder moet een bestuurder rekening houden met de volgende factoren:

- De aard en gesteldheid van de weg.
- De weersomstandigheden, zoals: gladheid, regen, mist etc.
- De toestand van het voertuig.
- De drukte op de wegen.

Deze factoren vereisen nogal wat verkeersinzicht, zoals: 'Ben ik in staat om de aard en gesteldheid van de wegen te beoordelen?', 'Kan ik de toestand van mijn voertuig beoordelen?' en 'Ben ik in staat de verkeersintensiteit te beoordelen?' en zo ja, 'Weet ik dan hoe ik moet reageren?' Al deze onderdelen zullen in de praktijkopleiding aan de orde komen.

Binnen de bebouwde kom

Binnen de bebouwde kom gelden de volgende maximumsnelheden:

- Voor motorvoertuigen 50 km/u.
- Voor bromfietsen, gehandicaptenvoertuigen en scootmobielen uitgerust met een motor, 45 km/u.
Op (brom)fietspaden, 30 km/u.
- Voor snorfietsers 25 km/u.
- Voor brommobielen 45 km/u.
- Voor motorvoertuigen met beperkte snelheid, zoals landbouwtrekkers, 25 km/u.

Buiten de bebouwde kom

Buiten de bebouwde kom gelden de volgende maximumsnelheden:

- Voor motorvoertuigen op autosnelwegen 130 km/u.
- Voor motorvoertuigen op autowegen 100 km/u.
- Voor motorvoertuigen op andere wegen 80 km/u.
- Voor bromfietsers, gehandicaptenvoertuigen en scootmobielen uitgerust met een motor 45 km/u. Op (brom)fietspaden: 40 km/u.
- Voor snorfietsers 25 km/u.
- Voor brommobielen 45 km/u.
- Voor vrachtauto's en autobussen 80 km/u.
- Voor motorvoertuigen met aanhangwagens 80 km/u, op auto(snel)wegen 90 km/u (max. belading 3.500 kg).
- Voor motorvoertuigen met beperkte snelheid, zoals landbouwtrekkers, 25 km/u.

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

uittreksel hoofdstuk T.

Bij **bepalen snelheid** rekening houden met:

- Zicht
- weersomstandigheden
- Drukke
- Aard en gesteldheid weg
- Toestand voertuig

Erf	15 km/u
30km-zone	30 km/u
Normaal binnen bebouwde kom	50 km/u
Autoweg binnen bebouwde kom	50 km/u
Normaal buiten bebouwde kom	80 km/u
Autoweg	100 km/u
Autosnelweg (tenzij anders aangegeven)	130 km/u
Aanhangwagen nooit sneller dan	90 km/u

Adviessnelheid

Tijdelijke geadviseerde verlagings van de snelheid. geen verplichting, wel verstandig!

Binnen bebouwde kom Bromfietzers, gehandicaptenvoertuigen en speed-pedelecs

Op rijbaan: 45km/u

Op fiets-/bromfietspad: 30km/u

gehandicaptenvoertuigen op trottoir en voetpad: 6km/u

Snorfietzers 25 km/u

Op een erf 15 km/u

Buiten bebouwde kom Bromfietzers, gehandicaptenvoertuigen en speed-pedelecs

Op rijbaan: 45 km/u

Op fiets-/bromfietspad: 40km/u

Snorfietzers 25 km/u

Landbouwverkeer: 25km/u

Snelheid is van invloed op de stopafstand, dus ook op de volgafstand.

volgafstand is gereden snelheid : 2 + 10%

Belangrijke regel:

Snelheid altijd zo aanpassen dat je het voertuig tot stilstand kunt brengen over de afstand die je kunt overzien en die vrij is.

Stilstaan, parkeren en plaatsen

Bij een bromfiets, snorfiets of speed-pedelec spreken we niet over parkeren, maar over plaatsen. Omdat de brommobiel de regels volgt van de motorvoertuigen, spreken we bij een brommobiel wel over parkeren.

E3: verbod fietsen en bromfietsen te plaatsen.

Stilstaan

Stilstaan is het vrijwillig voor korte tijd tot stilstand brengen van je brom- of snorfiets, speed-pedelec of brommobiel. Als we spreken over korte tijd bedoelen we het laten op- of afstappen van passagiers, dan wel het ophalen of bezorgen van een pakje, om daarna direct weer verder te rijden. Stoppen om iemand de weg te vragen, een brief te posten, of te wachten op een passagier, valt niet onder de noemer stilstaan maar onder parkeren. Je bent op dat moment immers niet iemand aan het op of af laten stappen en je bent ook niet aan het laden en lossen. Laden en lossen geldt alleen als de goederen van enig formaat en gewicht zijn.

Parkeren

Parkeren is het vrijwillig voor langere tijd laten stilstaan van je brommobiel, anders dan de tijd die nodig is voor in- of uitstappen van passagiers, of het halen dan wel bezorgen van goederen. Dus ook het laten stilstaan van de brommobiel om iemand de weg te vragen is formeel gezien parkeren. Er vindt immers geen in- of uitstappen plaats en er worden ook geen goederen gehaald of bezorgd.

Plaatsen van een brom- of snorfiets

Brom- en snorfietsen en speed-pedelecs worden niet geparkeerd maar geplaatst. Dit mag slechts op een aantal plekken:

- Op het voetpad of trottoir.
- In de berm.
- Op andere door het bevoegd gezag aangewezen plaatsen.

Bij het plaatsen mag het voertuig niet hinderlijk staan. Zo moeten er nog gewoon voetgangers langs kunnen lopen (houd ook rekening met kinderwagens, mensen in rolstoelen en blinden en slechtzienden!).

Plaatsen op de rijbaan, ook al doe je dit in een parkeervak, is niet toegestaan.

Let ook op dat je niet met je bromfiets of snorfiets op de stoep rijden. Je moet dus op de rijbaan afstappen en je voertuig de stoep op duwen.

Je bromfiets hier plaatsen op het parkeervak is niet toegestaan.

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

Uittreksel hoofdstuk 4.

Wat moet ik weten over parkeren en stilstaan?

In de verkeersregels wordt een duidelijk verschil gemaakt tussen parkeren en stilstaan. Parkeren is het laten stilstaan van een voertuig anders dan gedurende de tijd die nodig is voor en gebruikt wordt tot het onmiddellijk laten in- of uitstappen, of op- of afstappen van passagiers of voor het onmiddellijk laden of lossen van goederen. Stilstaan is 'het vrijwillig laten stilstaan van een voertuig'. In principe mag je overal stilstaan en parkeren waar het niet verboden is.

Brom- en snorfietsen plaatsen

Fietsen, brom- en snorfietsen parkeer je niet, maar plaats je op het voetpad, trottoir, in de berm of andere terplekke aangegeven plaatsen.

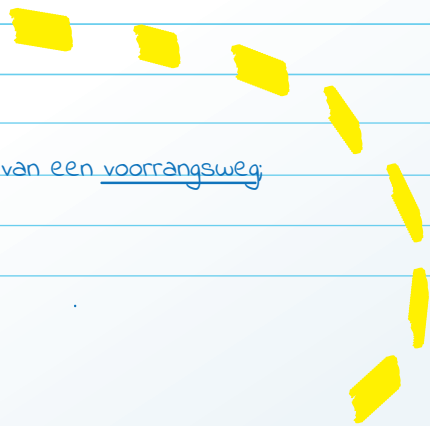
Stilstaan (en dus ook parkeren) is verboden:

- op een kruispunt of op een overweg;
- op een fietsstrook en op de rijbaan naast een fietsstrook;
- op een oversteekplaats of binnen 5 meter daarvan;
- in een tunnel;
- bij een bushalte (m.u.v. het direct laten of op- of afstappen van personen);
- op de rijbaan naast een busstrook;
- naast een gele doorgetrokken kantstreep.

Parkeren is onder andere verboden:

- binnen 5 meter van een kruispunt;
- voor een inrit of uitrit;
- buiten de bebouwde kom op de rijbaan van een voorrangsweg;
- naast een gele onderbroken kantstreep;
- op een plaats voor laden en lossen.

Plaatsen van fiets, bromfiets en motorfiets

In het RvV staat dat fietsen en bromfietsen worden geplaatst op het trottoir, op het voetpad, in de berm, of op andere daarvoor bestemde plaatsen.

E1 parkeerverbod

Parkeren is het vrijwillig tot stilstand brengen van je brommobiel. we bedoelen daarmee: het langer stilstaan dan de tijd die nodig is om een passagier in of uit te laten stappen of om goederen te laden en/of te lossen.

E2 verbod om stil te staan

Stilstaan is het vrijwillig voor korte tijd tot stilstand brengen van je bromfiets. Korte tijd is het op- of af laten stappen van een passagier of het bezorgen dan wel ophalen van goederen. Alle andere handelingen vallen onder de noemer parkeren.

(Een gesprek voeren, de weg vragen)

E3 verbod fietsen en bromfietsen te plaatsen.

Je plaatst je bromfiets op het trottoir, het voetpad, in de berm dan wel, op andere daarvoor aangewezen plaatsen, tenzij dit door borden verboden is.

Je moet altijd zorgen voor een vlotte doorstroming van het verkeer. Ga nooit stilstaan in een bocht, op een helling of onder een viaduct.

Communicatie in het verkeer

Laten zien wat je van plan bent

Voertuigbeheersing, rijervaring en de kunst om te communiceren zijn belangrijke onderdelen om veilig aan het verkeer deel te nemen. Omdat alle weggebruikers gezamenlijk gebruik maken van de weg, is het belangrijk om onderling te laten weten wat jij, dan wel de andere weggebruikers, van plan zijn. Je moet dus voortdurend kenbaar maken wat je wilt gaan doen. Daarvoor gebruik je bijvoorbeeld:

- De richtingaanwijzer.
- De claxon.
- De remlichten.
- De verlichting.
- Communicatie middels handgebaren.

Onder andere bij het wegrijden moet je verplicht richting aangeven. Dit mag met de richtingaanwijzer of door je arm uit te steken.

Gebruik richtingaanwijzer of arm

Als je een zijdelingse verplaatsing wilt uitvoeren, wilt afslaan of één van de eerder genoemde bijzondere manoeuvres wilt uitvoeren, moet je richting aangeven. Dit mag je doen met de richtingaanwijzer of met je arm. Doe dit altijd ruim van te voren, zodat andere weggebruikers op tijd weten wat je van plan bent.

Wanneer geef je richting aan

Bestuurders moeten richting aangeven als zij:

- Willen wegrijden.
- Andere bestuurders van een motorvoertuig willen inhalen.
- De doorgaande rijbaan willen oprijden (invoegen).
- De doorgaande rijbaan willen verlaten (uitvoegen).
- Van rijstrook willen wisselen.
- Bij alle belangrijke zijdelingse verplaatsingen.

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

uittreksel hoofdstuk v.

Duidelijk communiceren = Belangrijk.

veel weggebruikers maken gelijktijdig gebruik van de weg.

Daarom is onderling communiceren een must. Je moet laten zien wat je van plan bent. wil je afslaan, van rijstrook wisselen of ben je van plan om te gaan inhalen? Dus moeten we onderling met elkaar communiceren.

Daarom moet je duidelijk aangeven wat je gaat doen. Dat kun je doen met

- De richtingaanwijzer. (communicatiemiddel bij uitstek)
- De claxon indien noodzakelijk. (onnodig gebruik is strafbaar)
- verlichting. (bijvoorbeeld je knippersignaal)
- Het remlicht.
- Hand en armgebaren en oogcontact. (Communicatie met andere weggebruikers)

onnodig geluid of lichtsignalen.

Het onnodig gebruik maken van de claxon (bijvoorbeeld ter begroeting) of het geven van onnodige lichtsignalen is niet toegestaan. Buiten het normale gebruik van de lichten mogen lichtsignalen, net als geluidsignalen, alleen gebruikt worden ter afwending van dreigend gevaar.

Knippersignalen

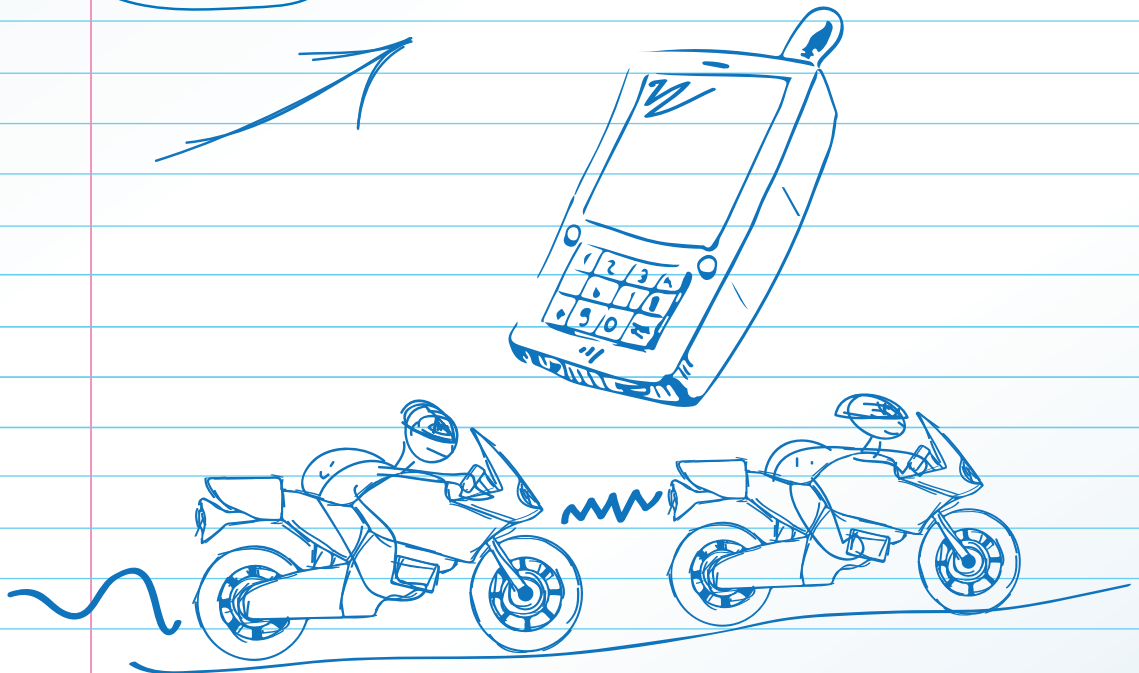
word je door een tegenligger verblind, mag je hem daarop attenderen door even kort met je lichten te knipperen. Helpt dat niet, kijk dan vooral niet in de koplampen van je tegenligger, maar naar de rechterkant van de rijbaan. verminder daarna je snelheid en let tegelijk nog op het achteropkomende verkeer.

Algemeen veiligheidartikel (art. 5 wwv)

Eke handeling die gevaar oplevert of gevaar op kan leveren valt onder artikel 5 van de wegenverkeerswet.

- Daaronder valt ook het niet plaatsen van de gevaarendriehoek. (Alleen verplicht bij motorvoertuigen op meer dan twee wielen, dus niet voor een bromfiets maar wel voor een brommobiel.)
- Het geven van onnodige geluidsignalen bijvoorbeeld ter begroeting.
- Het onnodig gebruik van de lichten (knipperlicht ter begroeting) of onnodig gebruik van de richtingaanwijzer.

Het is een ieder verboden zich in het verkeer zodanig te gedragen, dat door zijn of haar handelen gevaar wordt veroorzaakt of kan worden veroorzaakt. Deze algemene gedragsregel heeft tot doel om iedere weggebruiker op zijn persoonlijke verantwoordelijkheid te wijzen.

Verlichting tijdens het rijden

Het is verplicht voor bestuurders om 's nachts verlichting te voeren. Daarnaast is dit ook verplicht op het moment dat overdag het zicht slecht is. Dit slechte zicht kan komen door neerslag of mist, maar juist ook door de laagstaande zon. Ook als je onder bomen door rijdt, kan je zicht belemmerd worden door de schittering die de zon tussen de bladeren door geeft. Ook in tunnels moet je verlichting voeren. Gewone verlichting voeren is in normale omstandigheden nooit verkeerd, leer jezelf daarom aan om altijd je verlichting aan te hebben, ook op de momenten dat dit niet verplicht is. Zorg daarnaast dat de verplichte reflectoren aanwezig zijn en voldoende reflecteren.

Verlichting bromfietsen en brommobielen

Bromfietsen, speed-pedelecs en brommobielen zijn verplicht om overdag bij slecht zicht en 's nachts dimlicht te voeren. Dit bestaat uit een (of twee) witte of gele lamp(en) aan de voorzijde en een (of twee) rode lamp(en) aan de achterzijde. Daarnaast moet de kentekenplaatverlichting, indien aanwezig, branden.

Groot licht

Eventueel mag er groot licht gevoerd worden, indien aanwezig.

Dit mag echter alleen 's nachts en als hiermee geen hinder wordt veroorzaakt. Zo moet je het grote licht dimmen bij:

- Het tegenkomen van een andere weggebruiker.
- Het op korte afstand volgen van een ander voertuig.

Daarnaast is het verstandig om het licht te dimmen als er dieren op de rijbaan of in de berm lopen, zoals loslopend wild of paarden. Deze kunnen worden verblind door het grote licht en raken hierdoor gedesoriënteerd.

Mistlicht

Van de categorie bromfietsen kunnen alleen brommobielen voorzien zijn van mistlicht. Mistlicht aan de voorzijde mag alleen gevoerd worden bij ernstig belemmerd zicht door mist, sneeuwval of regen. Bij het voeren van mistlicht aan de voorzijde is dimlicht niet verplicht.

Mistlicht aan de achterzijde mag alleen gevoerd worden als het zicht beperkt is tot maximaal 50 meter. Mistachterlicht mag ook alleen gevoerd worden bij mist en sneeuw. Niet bij regen, dit kan achteropkomend verkeer verblinden.

Verlichting fietsen en snorfietsen

Bij veel fietsen en sommige snorfietsen spreken we niet echt over dimlicht, maar over voorlicht en achterlicht. Tweewielige fietsen en snorfietsen moeten voorzien zijn van een wit of geel licht aan de voorzijde, maar dit mag ook op de borst van de bestuurder gedragen worden. Daarnaast moeten ze voorzien zijn van een rood licht aan de achterzijde, maar dit mag ook op de rug van de bestuurder of passagier gedragen worden. Heeft een fiets of snorfiets meer dan twee wielen waarvan twee wielen symmetrisch geplaatst aan de voorzijde, dan moeten er twee witte of gele

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

Uittreksel hoofdstuk w.

Wat zijn de regels voor de verlichting en reflectie op mijn bromfiets?

Op je bromfiets moet goede verlichting en reflectoren zitten. Als je in het donker rijdt, moet het voorlicht en het achterlicht op je bromfiets aan zijn. Dit geldt ook bij slecht zicht.

Voertuigen die verlichting moeten hebben zijn:

- bromfietsen;
- snorfietsen;
- brommobielen;
- elektrische steps;
- fietsen met een hulpmotor waarbij je niet altijd hoeft mee te trappen voor de aandrijving.

Verplichte en toegestane bromfietsverlichting en reflectoren

Op een bromfiets op twee wielen moet goede verlichting en reflectoren zitten.

Tabel: verplichte en toegestane verlichting en reflectoren op bromfiets.

Plek bromfiets:

Verplicht:

Toegestaan:

Vorkant

- één wit of geel dimlicht

- één extra wit of geel dimlicht

bromfiets:

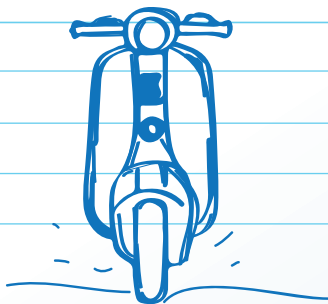
- één of twee witte of gele grote lichten

- één of twee witte of gele stadslichten

- twee ambergele richtingaanwijzers

- ambergele waarschuwingknipperlichten

- één naar voren gerichte witte reflector

Tabel verplichte en toegestane verlichting en reflectoren op snor-/bromfiets.

Plek

verplicht:

Toegestaan:

snor-/bromfiets:

Achterkant

snor-/bromfiets:

Zijkanten

snor-/bromfiets:

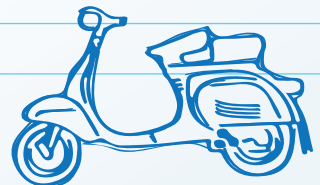
Trappers

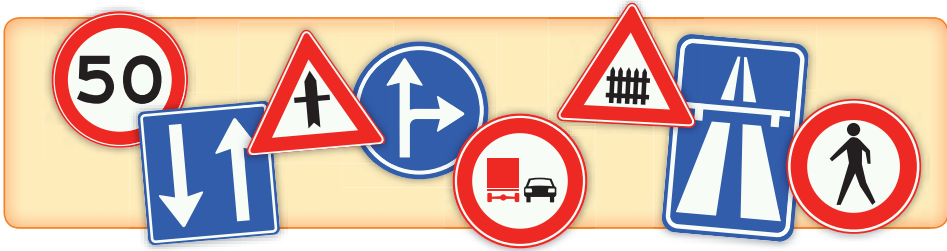
- één rood achterlicht
- één rode reflector
- één rood remlicht (als de maximumsnelheid hoger is dan 25 km/u. En het vermogen meer dan 0,5 kilowatt (kw).
- van alle bovenstaande lichten twee, als het voertuig breder is dan 1,30 meter.
- twee rode reflectoren aan de achterzijde als het voertuig breder is dan 1,00 meter.

- één ambergele reflector

- twee ambergele richtingaanwijzers
- ambergele waarschuwingsknipperlichten
- één of twee rode remlichten
- witte kentekenplaatverlichting

- vier ambergele reflectoren (als de trappers niet intreikbaar zijn.)

Iedere verkeersdeelnemer wordt geacht de verkeerstekens en de verkeersregels te kennen. Echter, nog belangrijker is het inzicht te verkrijgen in het hoe en waarom van deze regels. De borden zijn natuurlijk niet voor niets geplaatst. Als je begrijpt wat de reden is en/of de betekenis zou kunnen zijn van een verkeersbord, zul je het verkeer en het gedrag van anderen beter begrijpen.

Algemeen uitgangspunt verkeersborden

Verkeersborden zijn één van de drie verkeerstekens die de wegbeheerder kan gebruiken om het verkeer op de weg te regelen. De andere twee zijn **verkeerslichten** en **verkeerstekens op het wegdek**. Verkeerstekens in het algemeen en borden in het bijzonder geven aanwijzingen aan verkeersdeelnemers over hoe zij zich op de weg dienen te gedragen.

Verkeersborden zijn er in verschillende categorieën, te weten A t/m L. Sommige geven verboden weer voor het wegverkeer in het algemeen of voor bestuurders van bepaalde voertuigen in het bijzonder.

- A In categorie A worden de **snelheden** behandeld.
  - B De borden in categorie B geven aan of je **voorrang** hebt of voorrang moet verlenen.
  - C De borden in categorie C geven aan of je al dan niet mag **inrijden**.
  - D In categorie D wordt aangegeven in welke **richting** je moet rijden.
  - E De borden uit de categorie E vertellen je of en waar je mag **stilstaan** of **parkeren**.
  - F In categorie F kun je lezen wat wel en niet mag, zoals **wel of niet inhalen en keren**.
  - G In categorie G worden bepaalde **soorten wegen** aangegeven, zoals: autowegen, autosnelwegen, voet- en ruiterspaden, fiets- en fiets-/bromfietspaden.
  - H Categorie H vertelt je iets over het begin of het einde van de **bebouwde kom**.
  - J De borden uit de categorie J zijn **waarschuwborden** en waarschuwen o.a. voor een scherpe bocht, werk in uitvoering, overwegen of wegversmallingen.
  - K De borden uit de categorie K zijn **bewegwijzeringsborden** die aangeven hoe je ergens moet komen en welke wegen je daarvoor al dan niet kunt nemen.
  - L De L borden zijn **informatieborden** en geven bijvoorbeeld aan welke rijstroken zich afsplitsen, zodat je duidelijk en goed kunt voorsorteren.
- Verder zijn er nog de **signaleringsborden** die aangeven op welke rijstrook je mag rijden en verkeersborden die de diverse **aanduidingen** en **bebakeningen** aangeven.

- In de module verkeersborden kennen we ook de soms aangebrachte **onderborden**. Deze borden geven nadere informatie over het erboven geplaatste bord. We kennen onderborden met 'symbolen' en onderborden met de tekst 'uitgezonderd'.
- Op de borden kunnen verschillende wegaanduidelingen door middel van letters voorkomen.

Met **A-wegen** (rood) wordt het hoofdwegennet bedoeld, dat zijn dus de autosnelwegen. **N-wegen** (geel) zijn niet-autosnelwegen zoals provinciale wegen. De **E-nummers** (groen) geven de Europaroutes aan. Deze verbinden belangrijke steden en bestemmingen in Europa met elkaar. Met een **S- en vaak drie cijfers** (wit) worden stadsroutes aangegeven. Een **R-weg** (bruin) staat tot slot voor een regionale weg.

Houd bij het lezen van de verklaringen bij de verkeersborden altijd de volgende definities uit het RVV 1990, artikel 1 voor ogen. Dit artikel maakt je duidelijk voor wie een door een verkeersbord geregelde regel, gebod of verbod wel of niet van toepassing is, zoals:

Bestuurders

Alle weggebruikers behalve voetgangers.

Dit onderscheid is belangrijk bij het toepassen van de regels van - al dan niet - voorrang verlenen en/of voor laten gaan. Voorrang is geregeld tussen bestuurders onderling (kruispunten). Bij voetgangers spreken we van voor laten gaan (uitrit, VOP, rechtdoorgaand gaat voor afslaand)

Motorvoertuigen

Alle gemotoriseerde voertuigen, behalve bromfietsen en gehandicaptenvoertuigen, bestemd om anders dan langs rails te worden voortbewogen. Hier vallen dus ook trekkers, trolleybussen en dergelijke onder. Maar let op: trams en treinen niet, want deze worden langs rails voortbewogen.

Voertuigen

Fietsen, bromfietsen, gehandicaptenvoertuigen, motorvoertuigen, trams en wagens. Dus zowel voertuigen die gebruik maken van de weg als voertuigen die gebruikmaken van rails.

Weggebruikers

Voetgangers, fietsers, bromfietzers, bestuurders van een gehandicaptenvoertuig, van een motorvoertuig of van een tram, ruiters, geleiders van rij- of trekdieren of vee en bestuurders van een bespannen of onbespannen wagen. Denk aan het onderscheid tussen bestuurders, weggebruikers en verkeer.

Verkeer

Alle weggebruikers. Dus: bestuurders én voetgangers.

A. Verkeersborden en uitleg over snelheid

In hoofdstuk A zijn de tekens opgenomen die snelheden dan wel de beëindiging daarvan regelen. De in de tekens vermelde getallen die als voorbeeld dienen, geven de maximum- of geadviseerde snelheid aan in km/u.

A1 • Aanduiding maximumsnelheid

Het bevoegde gezag kan in afwijking van de algemene bepaling ook een afwijkende maximumsnelheid vaststellen, zoals: binnen de bebouwde kom 70 km/u dan wel 30 of zelfs 20 km/u. Dit gebeurt meestal bij gevaarpunten, waar een hogere snelheid dus gevaarlijk kan zijn. Bij het bord A1 moet je dus rekening houden met afremmend verkeer, dit in tegenstelling tot het bord A2, waar je juist rekening moet houden met snelheidsverhogingen.

A2 • Einde maximumsnelheid

Het getal op het bord geeft aan welke toegestane maximumsnelheid eindigt. Houd er rekening mee dat bestuurders na dit bord harder gaan rijden. Kijk voor het passeren van dit bord hoe snel je daarna mag gaan rijden.

A3 • Maximumsnelheid op een elektronisch signaleringsbord

Deze borden worden meestal gebruikt op wegen met grote verkeersstromen, waar stagnatie kan ontstaan. De borden zijn aangebracht boven de autosnelweg. Op het matrixbord wordt een maximumsnelheid aangegeven door middel van een verlicht getal. Dit getal kan naar omstandigheden op afstand worden gewijzigd. Let wel: andere getallen zijn mogelijk, zoals '50'. Daarmee wordt al vroegtijdig aangegeven dat je waarschijnlijk een stilstaande of langzaamrijdende file nadert, waarop je dan al kunt anticiperen.

A4 • Adviesnelheid

De borden A4 en A5 geven het begin en het einde aan van een adviesnelheid. Het op het bord aangebrachte getal geeft de geadviseerde snelheid in km/u aan. De snelheid wordt slechts plaatselijk toegepast, om aan te geven wat een veilige snelheid is om een bepaald gevaarpunt te passeren. Soms wordt op een onderbord de aard van het gevaar aangegeven. Het is verstandig maar niet verplicht om de geadviseerde snelheid niet te overtreden, want deze borden staan er niet voor niets. Andere getallen op het bord zijn mogelijk.

A5 • Einde adviesnelheid

Wanneer je dit bord tegenkomt is de adviesnelheid niet meer van toepassing. Let op! Het bord 'einde adviesnelheid' wordt niet altijd gebruikt en toegepast als uit andere verkeerstekens of uit een gedragsregel het einde van de adviesnelheid voortvloeit. Het bord wordt ook niet toegepast ter beëindiging van een adviesnelheid bij een gevaarpunt.

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inkiijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inkijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inkiijkexemplaar

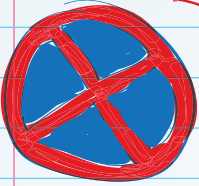
INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

Uittreksel hoofdstuk X.

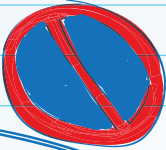
verbod stil te staan

Beide borden gelden alleen aan die zijde van de rijbaan waar het bord geplaatst is.

Parkeerverbod

Je mag hier wel even stilstaan om iemand op of af te laten stappen of goederen te laden of te lossen.

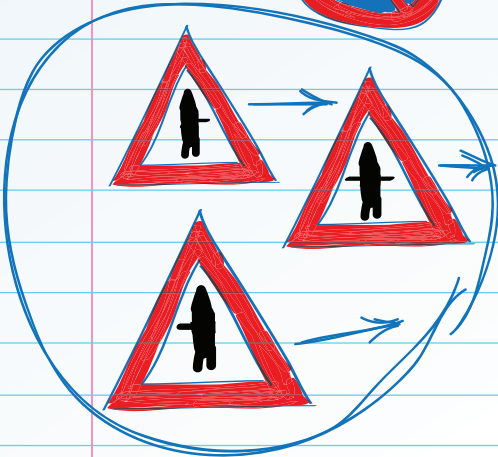

Deze borden geven een voorrangskruispunt aan.

De dikke streep gaat voor de dunne streep.

De dunne streepjes zijn de zijwegen.

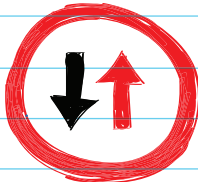
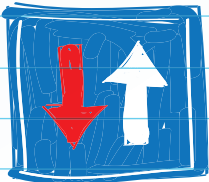
Zij moeten dus voorrang verliezen aan alle bestuurders op de kruisende weg, dus de dikke streep.

Dit zijn tweelingborden en worden gebruikt

bij wegoopbrekingen of versmallingen.

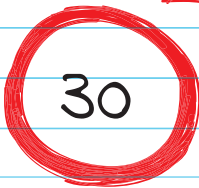
Ze gelden alleen voor bestuurders, dus niet voor voetgangers.

De snelheidslimiet van 30 km/u in

overeenstemming is met het wegbeeld

ter plaatse, waar nodig moeten snelheidsremmers worden aangebracht.

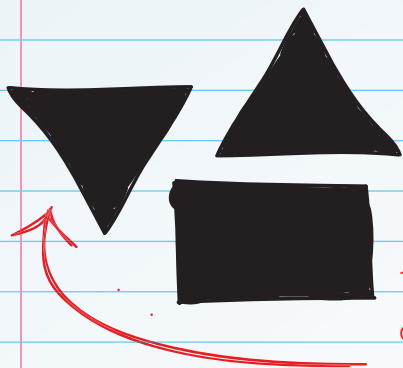
Maximumsnelheid

Adviesnelheid

ga niet harder rijden dan

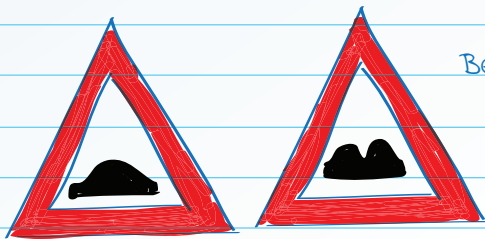
op het bord is aangegeven.

Het bord staat er niet voor niets.

Doordat de wegen besneeuwd zijn, kun je vaak niet zien of er haaiantanden op het wegdek staan. (alleen aan de vorm van het bord B6 kun je het zien).

Dit bord is het enige driehoekige verkeersbord met de punt naar beneden en betekent: verleen voorrang aan bestuurders op de kruisende weg.

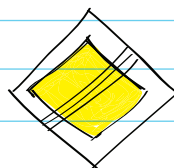
Drempel

Slecht wegdek

Beide borden geven een verhoging in het wegdek aan, maar zijn totaal verschillend. Let op: bij beide borden snelheid aanpassen.

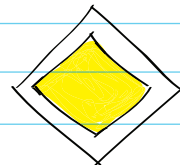
Let op: staan de borden binnen of buiten de bebouwde kom? Bord geplaatst voor het kruispunt is: binnen de bebouwde kom.

Bord geplaatst na het kruispunt is: buiten de bebouwde kom.

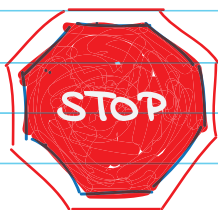

Einde

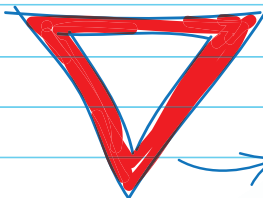
voorrangsweg

Voorrangsweg

Stop: verleen voorrang aan bestuurders op de kruisende weg.

verleen voorrang aan bestuurders op de kruisende weg.

Alleen stoppen voor bestuurders

op de kruisende weg anders mag je doorrijden.

Altijd stoppen, ook al zijn er geen bestuurders op de kruisende weg.

Uitleg over verkeerslichten

Op drukke kruispunten worden vaak verkeerslichten aangebracht, om te zorgen voor een veilige en vlotte doorstroming van het verkeersaanbod.

Er zijn diverse soorten verkeerslichten, waarvan het rode en het groene licht voor iedereen wel duidelijk zijn. Het gele licht is voor velen wat onduidelijker en betekent soms 'stop' en soms 'doorgaan'.

Rood licht: Stop.

Groen licht: Doorgaan.

Niet doorgaan is verboden.

Geel licht: Stop, maar bestuurders die het licht zo dicht genaderd zijn dat stoppen niet meer mogelijk is, mogen doorrijden.

Verkeerslicht buiten werking

Soms zijn verkeerslichten buiten werking en is extra voorzichtigheid geboden. Een verkeerslicht dat buiten werking is, herken je meestal aan een knipperend geel licht. Op dat moment is de voorrangsregeling, zoals door verkeersborden aangegeven, van toepassing. Indien de borden ook ontbreken, zijn de normale verkeersregels van toepassing.

Rechtsaf bij rood

Verkeerslichten kunnen onderborden hebben waarop staat dat rood licht voor bepaalde bestuurders niet geldt, bijvoorbeeld 'rechtsaf voor fietsers vrij'. In dit geval moeten fietsers wel het kruisende verkeer voor laten gaan. Ook hier geldt weer dat je extra voorzichtig moet zijn, omdat het onderbord soms slecht zichtbaar is.

Verkeerslichten gaan boven verkeerstekens die de voorrang regelen en vallen onder het begrip 'verkeerstekens'.

Een uitzondering is er voor militaire colonnes en voorrangsvoertuigen. Voor hen geldt de stopverplichting bij zowel het rode als het gele licht niet.

Minder bekende lichten

Bruglichten

Als het licht knippert in rood geldt de stopverplichting.

Tweekleurige verkeerslichten, rood en geel

Dezelfde betekenis als bij driekleurige verkeerslichten.

Overweglichten

Rood knipperlicht betekent: 'stop'.

Wit knipperlicht: er nadert geen trein, snelheid matigen, goed uitkijken en de overweg vrijmaken.

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

Uitleg over aanwijzingen

Aanwijzingen zijn in principe ook verkeerstekens, echter met dien verstande dat ze mondeling of door middel van gebaren worden gegeven. Aanwijzingen moeten worden opgevolgd door alle weggebruikers. Echter, alleen als ze worden gegeven door als zodanig herkenbare ambtenaren en/of verkeersregelaars, zoals:

- Bevoegde en als zodanig herkenbare ambtenaren van politie.
- Begeleiders van railvoertuigen zoals een tram of een trein.
- Militairen van de koninklijke marechaussee.
- Bevoegde en als zodanig herkenbare verkeersregelaars.

Algemeen stopteken

Stopteken voor het verkeer dat de verkeersregelaar van voren nadert

Stopteken voor het verkeer dat de verkeersregelaar van achteren nadert

Stopteken zowel voor het verkeer dat de verkeersregelaar van voren, als voor het verkeer dat hem van achteren nadert

Stopteken voor het verkeer dat de verkeersregelaar van rechts nadert

Stopteken voor het verkeer in de vrije richting; opletten voor het verkeer in de stopgezette richtingen; kruispunt vrij houden

Teken tot snelheid minderen

Stopteken door verkeersbrigadiers met toepassing van bord F10

F10

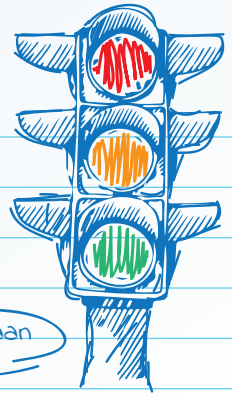
In rangorde gaan aanwijzingen altijd boven verkeerstekens en/of verkeersregels.

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inkiijkexemplaar

uittreksel hoofdstuk 4.

Driekleurige verkeerslichten

Rood licht > Stop

Groen licht > Doorgaan

Geel licht > Stop en indien stoppen niet meer mogelijk is: doorgaan

- Motorvoertuigen behorende bij een militaire colonne die bij een verkeerslicht bij groen licht zijn begonnen te passeren, hoeven niet te stoppen en mogen doorgaan, ook nadat een andere kleur zichtbaar is geworden, zoals geel of rood verkeerslicht.

Je mag een militaire colonne niet doorsnijden.

- Je moet dus "ook al heb je groen licht" de colonne voor laten gaan. Deze verplichting geldt ook voor "niet voorrangvoertuigen" (dus als ze geen gebruik maken van de voorgeschreven geluid en knippersignalen)

Als onder een verkeerslicht een onderbord hangt met de tekst: 'rechtsaf voor fietsers vrij' dan mogen alleen (fietsers en snorfietzers) rechtsaf als het verkeerslicht op rood of geel staat.

Als er onder een verkeerslicht een onderbord hangt met de tekst: 'rechtsaf voor (brom)fietsers vrij', dan geldt het gele en rode licht ook niet voor bromfietsers die rechts af willen slaan.

Bruglichten.

Rood knipperlicht = Stop. Als je moet stilstaan zet dan je motor af. (milieu)

Tweekleurige verkeerslichten.

Rood en geel (dezelfde betekenis als bij driekleurige verkeerslichten).

Overweglichten.

Rood knipperlicht is Stop. wit knipperlicht: er nadert geen trein.

Aanwijzingen

Normaal gesproken gelden de verkeersregels, verkeersborden of verkeerslichten. Het kan ook voorkomen dat bepaalde mensen bevoegd zijn om verkeersaanwijzingen te geven, bijvoorbeeld (de politie). Je bent dan (verplicht) om deze (aanwijzingen te volgen.)
Aanwijzingen gaan dus boven verkeerstekens en verkeersregels.

Er zijn verschillende aanwijzingen:

- Een algemeen stopteken;
- Een stopteken voor het verkeer dat de verkeersregelaar van voren nadert;
- Een stopteken voor het verkeer dat de verkeersregelaar van achteren nadert;
- Een stopteken voor het verkeer dat de verkeersregelaar van voren en achteren nadert;
- Een stopteken voor het verkeer dat de verkeersregelaar van rechts nadert;
- Een stopteken voor het verkeer in de vrije richtingen. Het kruispunt moet vrij worden gemaakt;
- Een teken dat je (snelheid) moet minderen.

verkeersbrigadiers:

ook de aanwijzingen van een verkeersbrigadier moet je opvolgen.

Bij scholen zie je soms mensen die verkeer tegenhouden om de kinderen veilig te laten oversteken. Alle bestuurders zijn verplicht te stoppen op aanwijzing van een verkeersbrigadier.

Politie, marechaussee en douane:

Dit zijn ambtenaren die in dienst zijn van de overheid. Als zij zich herkenbaar maken en je aanwijzingen geven, ben je verplicht deze aanwijzingen op te volgen. Je kunt deze aanwijzingen krijgen door hand en/of armgebaren, maar ook door een rode lamp/tekst.

Bijvoorbeeld "STOP POLITIE".

Wegmarkeringen

Verkeerstekens die op het wegdek zijn aangebracht, dan wel op het wegdek aangebrachte markeringen, zijn voor de geleiding, ter waarschuwing en voor de veiligheid van het verkeer. Deze tekens of markeringen kunnen een dwingend karakter hebben en derhalve een gebod, verbod of een andere aanduiding bevatten.

Fietsstrook

Dit is een gedeelte van de rijbaan, waarop een fiets is afgebeeld. Afgeschermd door een onderbroken of doorgetrokken streep.

Verdrijvingsvlak

Dit is een gedeelte van de rijbaan gemarkeerd door schuine strepen. Op dit gedeelte van de rijbaan mag niet worden gereden. Je mag je niet op verdrijvingsvlakken bevinden. Hierop moet je goed letten wanneer je bijvoorbeeld gaat voorsorteren, wanneer je inhaalt of wanneer je te vroeg wilt invoegen. Verdrijvingsvlakken kun je herkennen aan delen van de rijbaan waarop schuine witte strepen zijn aangebracht. In de meeste gevallen liggen verdrijvingsvlakken er om het aantal rijstroken te verminderen. Snelheid wordt hiermee gereduceerd.

Stopstreep

Bij een kruispunt waar het bord 'STOP' is geplaatst, moet een stopstreep op het wegdek zijn aangebracht. Je moet dan voor die stopstreep stoppen, zodat je voldoende uitzicht hebt op het overige verkeer, waarvoor je de doorgang moet vrijlaten.

OFOS

Een fietser of snorfietser moet gebruik maken van de fietsopstelstrook (OFOS), de rode ruimte tussen de twee strepen bij de verkeerslichten. De OFOS is in deze situatie gepositioneerd tussen de stopstreep voor fietsers en snorfietzers en de stopstreep van auto's, motoren en ook bromfietzers. Fietsers en snorfietzers zijn dan beter zichtbaar en hebben een kleine en veilige voorsprong als het licht op groen springt.

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inijkexemplaar

INKIJKEXEMPLAAR

Deze pagina is niet beschikbaar in het inkiijkexemplaar

uittreksel hoofdstuk 2.

verkeerstekens op het wegdek.

verkeerstekens op het wegdek geven aanduidingen over wat wel en niet mag/moet.
verkeerstekens op het wegdek gaan boven de verkeersregels.

Busbanen, busstroken

Het is verboden om met je bromfiets, snorfiets, speed-pedelec of brommobiel gebruik te maken van de busstrook of busbaan. Deze mogen alleen gebruikt worden door autobussen en lijnbussen.

Doorgetrokken streep

Een doorgetrokken streep op het midden van de weg die rijstroken verdeelt, mag niet worden overschreden. Soms ligt er direct naast de doorgetrokken streep een onderbroken streep. Als de onderbroken streep aan jouw kant ligt, mag je wel over de doorgetrokken streep heen rijden.

Er zijn enkele uitzonderingen wanneer je wel over een doorgetrokken streep heen mag rijden. Als de weg bijvoorbeeld is geblokkeerd door bijvoorbeeld een voertuig met pech, mag je zonder het andere verkeer te hinderen de doorgetrokken streep overschrijden. Daarnaast mag een snorfietser wel de doorgetrokken streep van een fietsstrook overschrijden. Bromfietzers, bestuurders van speed-pedelecs en brommobielen mogen dit niet.

onderbroken streep

Bij een onderbroken streep mag je inhalen, maar alleen als je daarbij anderen niet in gevaar brengt. Als de strepen langer zijn dan de onderbrekingen, dan heb je te maken met waarschuwingsstrepen. Deze waarschuwingsstrepen geven aan dat je bij inhalen meer risico loopt dan normaal, bijvoorbeeld als je een gevaarlijke situatie nadert. opletten dus!

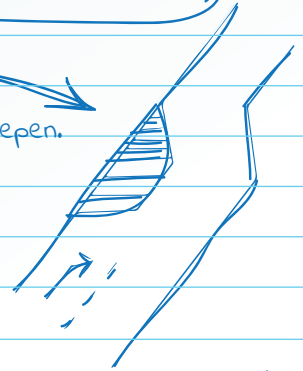
Haaiantanden

Dit zijn voorrangsdriehoeken die een gebod inhouden. Je moet dan alle bestuurders op de kruisende weg voorrang verlenen (zelfde betekenis als het bord B-6)

verdrivingsvlak

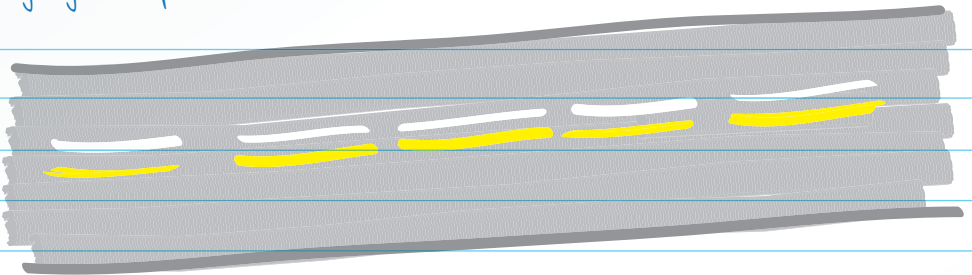
gedeelte van de rijbaan met daarop aangebracht schuine strepen.

Je mag een verdrivingsvlak niet berijden.

Tijdelijke verkeerstekens op het wegdek

Tijdens wegwerkzaamheden worden vaak tijdelijke strepen aangebracht op het wegdek. Deze tijdelijke strepen herken je aan de gele kleur. In dit geval ben je ook verplicht om de tijdelijke strepen aan te houden.

Stopstreep

Een stopstreep kom je soms tegen bij kruisingen meestal in combinatie met verkeersbord B7.

Alle bestuurders zijn verplicht om te stoppen voordat ze hun weg vervolgen. Ook al komt er niets aan, ben je nog steeds verplicht om even te stoppen.

Praktijkexamen brommobiel

Om je rijbewijs te halen voor de brommobiel moet je naast het theorie-examen ook een praktijkexamen doen. Het praktijkexamen voor de brommobiel is anders dan voor de tweewielige bromfiet. Bij het praktijkexamen van de brommobiel voer je een aantal bijzondere verrichtingen uit op een afgesloten terrein en ga je niet de openbare weg op. Dit maakt het examen makkelijker, maar heeft ook een groot nadeel: Je gaat zodra je je rijbewijs hebt gehaald volledig onervaren de weg op in een voertuig wat veel weg heeft van een kleine auto.

Besef je daarnaast goed dat je na het positief afleggen van een brommobiel examen, alleen maar in een brommobiel mag rijden en niet op een bromfiet, snorfiet of speed-pedelec. Andersom is dit wel het geval, haal je je praktijkexamen op een tweewielige bromfiet, dan mag je op alle voertuigen die vallen onder de categorie bromfiet rijden. Dus ook een snorfiet, speed-pedelec of brommobiel.

Het praktijkexamen voor de brommobiel bestaat uit het uitvoeren van een zestal bijzondere verrichtingen. Er zijn twee verschillende groepen van zes verrichtingen. De examinerator kiest welke van deze twee groepen je moet uitvoeren. De twee groepen staan op de pagina's hierna uitgelegd.

Groep 1

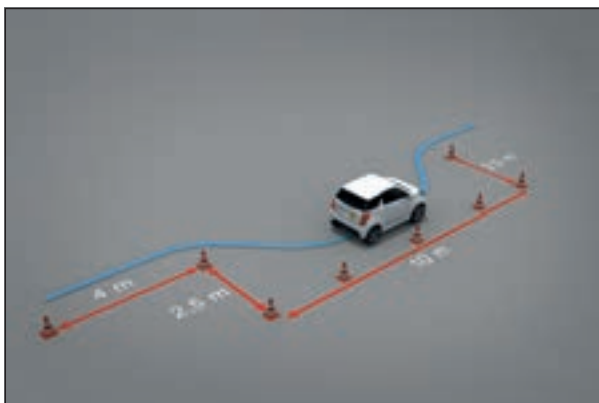
Halve draai

Hierbij moet de kandidaat het voertuig binnen de beschikbare ruimte (een breedte van elf meter) in één keer in een vloeiende lijn (naar links) keren. Deze wijze van keren wordt vanuit een vooruit rijdende beweging gemaakt.

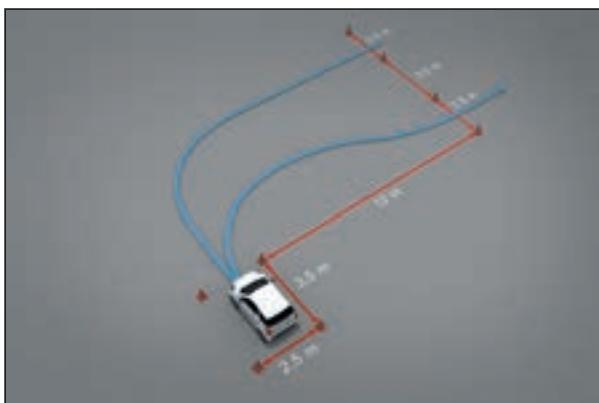
Fileparkeren voorwaarts

De kandidaat moet laten zien dat hij of zij binnen een beperkte ruimte (een vak van tweeënhalve meter breed en tien meter lang) handig en beheerst het voertuig parkeert voor een denkbeeldige auto en daarna weer voorwaarts wegrijdt.

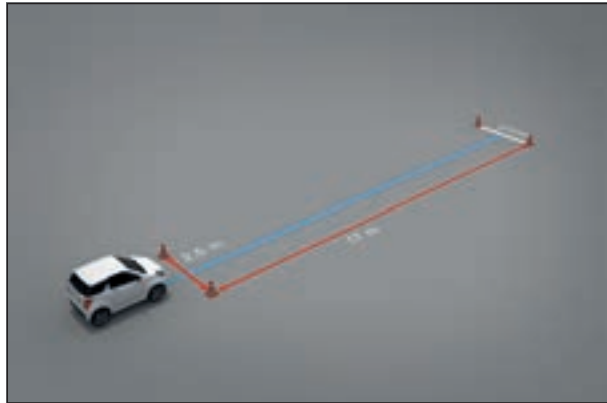
Vakparkeren achterwaarts

De kandidaat moet met gedoseerde snelheid het voertuig achterwaarts rijdend recht in het vak parkeren en daarna met een korte beweging naar rechts vooruit uit het vak wegrijden.

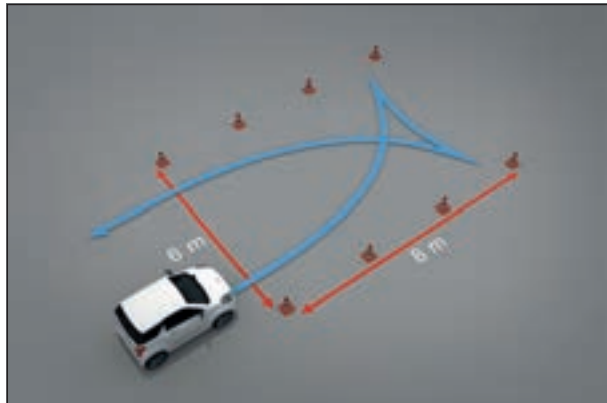
Precisiestop

Hierbij komt de kandidaat aanrijden met 35 km/u, voert een gelijkmatige remming uit en komt tot stilstand bij een poortje op zeventien meter van het punt waar de remming werd ingezet.

Keren d.m.v. steken

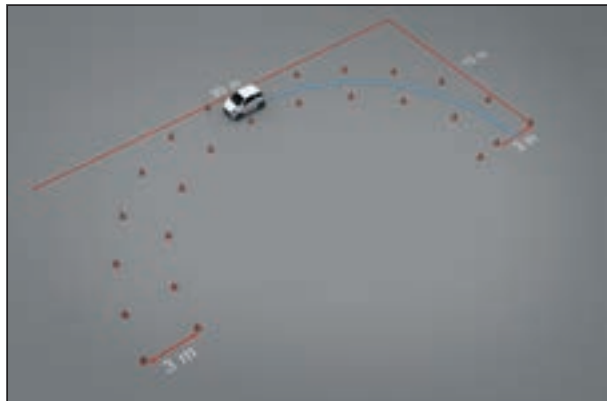
Het voertuig moet in een denkbeeldige straat (met een rijbaanbreedte van zes meter) vlot gekeerd worden, zonder te sturen bij stilstand. Na het keren weer wegrijden.

Groep 1 en 2

Stop in een bocht

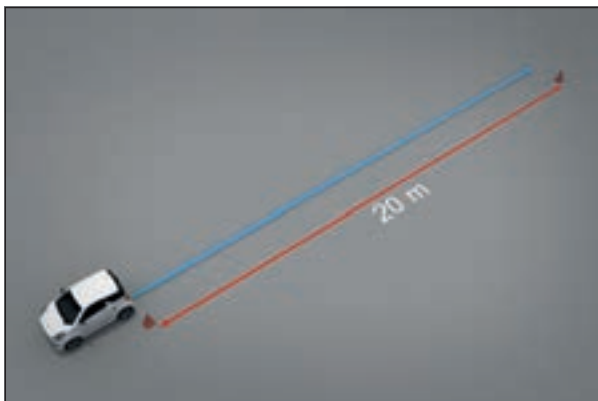
De kandidaat moet met 30 km/u een bocht inrijden en dan op teken van de examiner - door krachtig remmen - tot stilstand komen. Hierbij mag het voertuig niet uit de koers lopen en de wielen mogen niet blokkeren.

Groep 2

Recht achteruit rijden

Deze verrichting is bedoeld om de koersvastheid te beoordelen. De kandidaat moet twintig meter met gelijkmatige snelheid achteruit rijden naar een vast punt. Lichte stuurcorrecties worden geaccepteerd. Het voertuig moet gestopt worden met de achterzijde binnen een halve meter van het opgegeven punt.

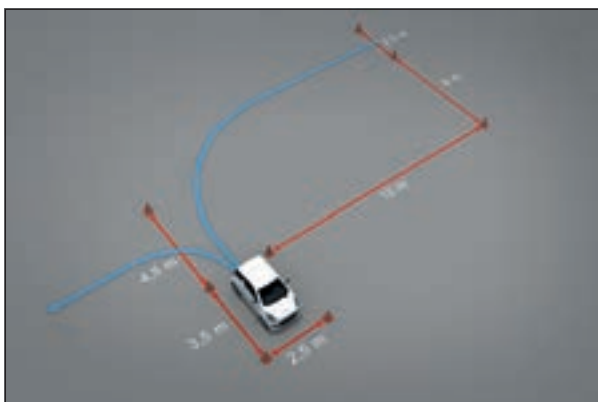
Fileparkeren achterwaarts

Hierbij moet de kandidaat het voertuig achteruit parkeren in een vak van tweeënhalve meter breed en acht meter lang en daarna weer voorwaarts wegrijden.

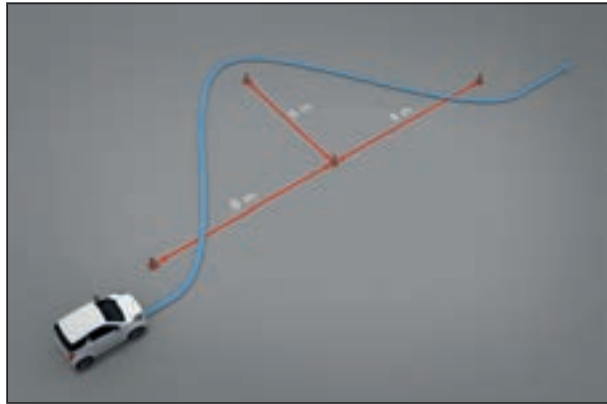
Vakparkeren voorwaarts

De kandidaat moet met gedoseerde snelheid het voertuig vooruit recht in het vak van tweeënhalve meter breed en drieënhalve meter lang parkeren en daarna met een korte beweging achteruit uit het vak wegrijden met een bocht naar rechts.

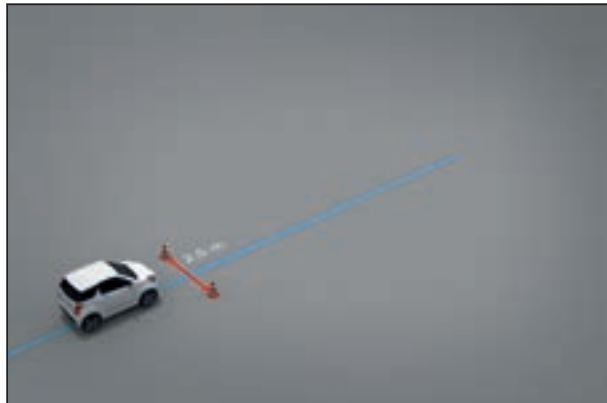
Uitwijkcoëfening

Bij deze oefening rijdt de kandidaat met een geringe snelheid en correct sturend om een pylon, die zes meter uit de rijrichting ligt, om daarna de weg op de oorspronkelijke rijlijn te vervolgen. De nadruk ligt op stuurbeheersing.

Noodstop

Bij deze oefening is het de bedoeling een maximale remming uit te voeren bij 40 km/u zonder de controle over het voertuig te verliezen.

- 112 ..... 52-55, 57
 2toDrive 19
- A**
- Aandrijving 27, 29, 40, 82
 Aanhangwagen 7, 14, 18-19, 22, 24-26, 68, 70, 73, 75
 Aanhouden 11, 48
 Aanliggend fietspad 4
 Aanwijzingen 8, 10-11, 52, 83, 95-98
 ABS 4
 Accu 27
 Achterlicht 27, 81-83
 Achteropkomend 6, 61, 81
 Achteruitrijden 4, 67
 ADAS 4
 Ademtest 4
 Adviesnelheid 4, 74-75, 84, 90, 94
 Afbuigende voorrangsweg 56
 Afgeknotte driehoek 44
 Afmetingen 24
 Afrit 10, 99
 Afslaan 17-18, 43, 58-62, 64, 70-71, 79-80, 87, 92, 97, 99
 Afslag 92, 99
 Agressief 46, 48
 Alarmlichten 44
 Alcohol 4, 6-7, 20-23, 35-40, 47
 Alcoholpercentage 20, 36
 Alcoholpromillage 4, 20, 36
 Algemeen veiligheidsartikel 4, 7, 63
 Algemene Periodieke Keuring 4
 All-seasonbanden 4
 Ambulance 4-5, 11, 14-15, 53, 63, 65
 Anticiperen 4, 35, 46, 48, 84, 90-91
 APK 4, 7, 22
 Aquaplaning 4, 9, 49-50
 Artikel 4, 21, 37, 46, 81, 84, 87-88
 Aslast 86
 Asstreep 4
 Auto 4-9, 12-13, 19, 22, 38, 40, 43, 55, 57, 69-71, 73, 75, 84-85, 88, 93, 98, 101-102
 Autobus 4-5, 10, 14, 75
 Autogordel 4
 Automaat 22
 Autosnelweg 4, 7-8, 10-11, 75, 84, 86, 89, 92-93
 Autoweg 4-5, 7, 10-11, 75, 89, 92-93
- B**
- Band 4, 11
 Bandenspanning 4, 27, 31, 33, 41, 43
 Bebouwde kom 4, 10, 12, 14, 18, 39, 44, 64-65, 67-69, 73-78, 82-85, 90, 92, 95, 99
 Bedieningsorganen 27
 Beginnende bestuurder 4, 20-21, 23, 36, 39-40
 Beginnersrijbewijs 4, 20
 Bekeuring 21, 29-30
- Beladen 31
 Belasting 31, 49
 Benzine 35, 41
 Berm 4, 11, 15, 48, 68-70, 76-79, 81
 Beslissingswegwijzer 92
 Besluitvaardig rijgedrag 4, 46
 BESPANNEN wagen 5, 14
 Bestelauto 5, 8, 14
 Bestemmingsverkeer 5
 Bestuurder 4-21, 23, 26-31, 33, 35-41, 43-46, 48-49, 51, 55-74, 78-79, 81-90, 92, 94-101
 Bewegwijzering 49, 92
 Bewegwijzeringsborden 83
 Bijzondere manoeuvre 5, 7, 10, 58, 66-68, 79
 Binnenspiegel 27
 Blauwe streep 78
 Blinden 6, 61-62, 76
 Blokmarkering 7, 10, 71-72
 Bochtschild 5, 50, 91
 Boete 8, 21, 37, 39-42, 46
 Bomen 5, 49-50, 57, 69, 81, 91
 Brandstofverbruik 4, 27, 33-34
 Brombakfiets 5
 Bromfiets 3-27, 29-46, 48-53, 55-64, 66-103
 Bromfietspad 6, 13, 16, 18, 44, 56-57, 66-71, 76, 89-90
 Brommobiel 3, 5, 14, 18-19, 21, 23-26, 29, 40, 42, 48, 53, 58, 71, 75-81, 87, 100-103
 Brug 33, 87, 91
 Bufferstrook 5
 Bus 5, 10, 14-16, 19, 44, 62-65, 67-68, 74, 89, 92-93, 96, 99
 Busbaan 5, 17, 89, 96, 99-100
 Bushalte 62, 64-65, 67-68, 77-78
 Busstrook 5, 8, 17, 77-78, 96, 99-100
- C**
- Camper 75
 Carpoolen 5
 CBR 3-4, 8, 20-21, 37-38
 Centrifugaalkracht 5, 48
 Colonne 7, 14, 63-67, 69-70, 95, 97
 Controle 9, 21, 24, 26-29, 36-37, 41, 103
 Cruisecontrol 5
- D**
- Dashboard 5, 27
 Deelstreep 5, 99
 Defensief 5, 33, 35, 41, 46, 48-49, 91
 Dierenambulance 5, 15
 Dimlicht 5-6, 27, 49-50, 81-82
 Dode hoek 5, 43-44, 59-60, 70, 72
 Doelgroepstroken 5
 Doorgaande rijbaan 5, 7, 10, 44, 66-67, 79
 Doorgetrokken streep 5, 16, 58, 68-73, 77, 98-100

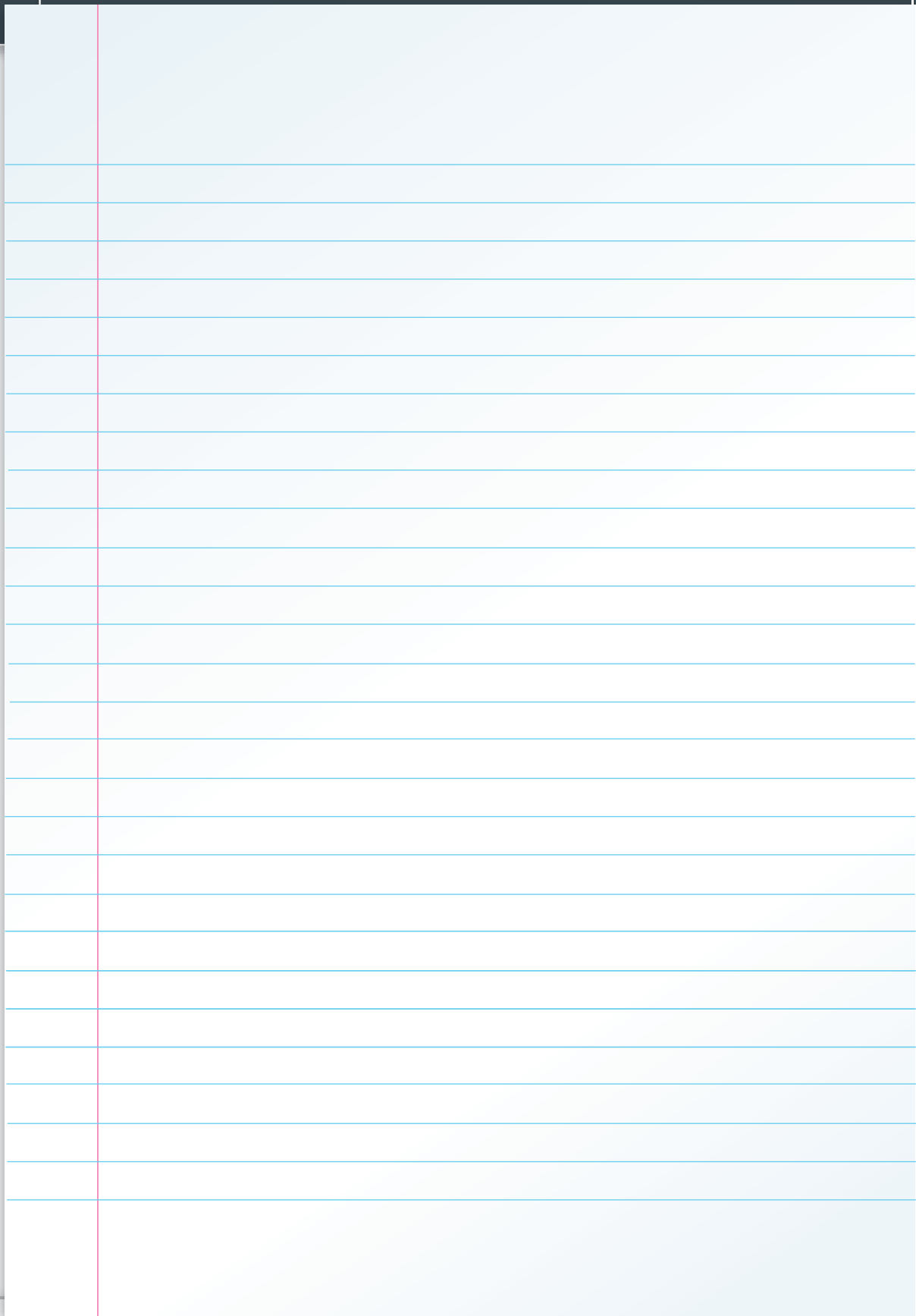
- Doorstroming 6, 58, 68, 79, 95, 97
 Dreigend gevaar 80
 Drempel 6, 50, 74, 95
 Driepuntsgordel 4
 Drugs 20-22, 36-37, 39-40, 47
- E**
- Eenrichtingsweg 6, 61, 67-68, 70-71
 EHBO 51-52
 Elektromotor 5, 18, 23
 EMA 6, 21, 23
 EMG 6, 21, 46
 Energiezuinig 32-35
 Erf 6, 12, 56, 61-62, 74-76, 89
- F**
- Fiets 6, 9-11, 13-18, 20, 22, 31, 33,
 38-41, 43-44, 56-57, 59, 66-71,
 75-76, 79, 81-83, 89-90, 98
 Fiets-/bromfietspad 6, 13, 16, 18, 44,
 56-57, 66-71, 76, 89
 Fietsdrager 6
 Fietsen 6, 8, 13-15, 19, 22-23, 68, 70,
 76-79, 81-82, 86, 88
 Fietser 6, 8, 11-13, 16, 18, 20, 23,
 36-37, 39-41, 43, 47, 57-61,
 67-72, 84, 90-93, 95, 97-99
 Fietsopstelstrook 8, 70, 98
 Fietspad 4, 6, 8, 10-11, 13, 15-16, 18,
 56-57, 60-61, 68-71, 75, 89-90
 Fietsstraat 6, 93
 Fietsstrook 6, 10, 15-16, 58, 68-71, 77-78, 98-100
 File 5-6, 44, 71, 84, 87, 91
 Filevorming 6-7, 72
 Functielampen 6
- G**
- Gedwongen stoppen 87
 Gehandicapte 6, 15
 Gehandicaptenparkeerplaats 78
 Gehandicaptenvoertuig 6, 11, 13, 15, 69, 78, 84
 Gele doorgetrokken streep 77
 Gele onderbroken streep 77
 Gelijkvloerse kruising 6, 8, 15, 17
 Gelijkwaardig kruispunt 55, 58, 64
 Gelijkwaardige bestuurders 6
 Gelijkwaardige wegen 6
 Geluidssignalen 4-5, 8, 11, 14-15, 43, 63, 65, 80-81
 Geslotenverklaring 6
 Gevaaridentificatienummer 53
 Gevaarlijke stoffen 6, 33, 53
 Gevaarpunt 84
 Gevaarendriehoek 6, 51, 53, 80-81
 Gewicht 7, 15, 30-32, 41, 76-77
 Gezichtsveld 5-6, 32, 48
 Gezichtsvermogen 38, 44
 Glad 48-51
- Gordel 4, 27, 29-32, 40, 74
 Groene golf 6
 Groot licht 6, 44, 80-82
- H**
- Haaiantanden 6, 16-17, 55-57, 59, 61,
 64, 95, 99, 101
 Halte 6, 44, 63
 Handgebaren 79-80
 Hectometerbord 6
 Helm 6, 9, 14, 29-32, 35, 39-41, 52
 Hoofdrijbaan 4, 11
 Hoofdweg 6
 Hulpdienst 53
 Hulpkoppeling 7
- I**
- Identificeren 52
 Identiteitsbewijs 19
 Ingevorderd 20-21
 Inhaalweg 7
 Inhaalzicht 7, 72
 Inhalen 7, 21, 34, 41, 44, 58, 65, 67, 71-73,
 79-80, 83, 85, 87-88, 90, 99-100
 Inrit 7, 10, 56, 62-64, 67, 77-78
 Invoegen 5-7, 9, 66, 79, 98
 Invoegstrook 7, 66
- K**
- Kanalisatiestrepen 7
 Kantstreep 6, 8, 78
 Kapstokartikel 21, 46
 Katalysator 33, 35
 Kenteken 7, 21-22, 26, 40, 42, 52
 Kentekencard 7, 21, 23, 41-42, 52
 Kentekenplaat 7, 22, 24, 26, 29
 Kentekenplaatverlichting 81, 83
 Kentekenplaten 22
 Keuring 4, 7, 19
 Kinderen 30, 43, 47, 62, 74, 90-91, 98
 Knelpunt 5, 7
 Knipperlicht 8, 14, 63, 65, 81, 95-97
 Knippersignalen 80, 97
 Knooppunt 7
 Koplamp 7, 14, 82
 Kruising 6-9, 15-18, 90-91
 Kruisingsvlak 7
 Kruispunt 7, 9-12, 15, 18, 55-60, 63-64, 66, 72,
 77-78, 85, 87, 90-93, 95-99
- L**
- Laadvermogen 22
 Laagstaande zon 49-50, 81-82
 Laden en lossen 76-78, 88
 Lading 7, 23-26, 68, 70, 86
 Landbouwtrekker 7, 10, 15, 73
 Landbouwvoertuig 7, 75

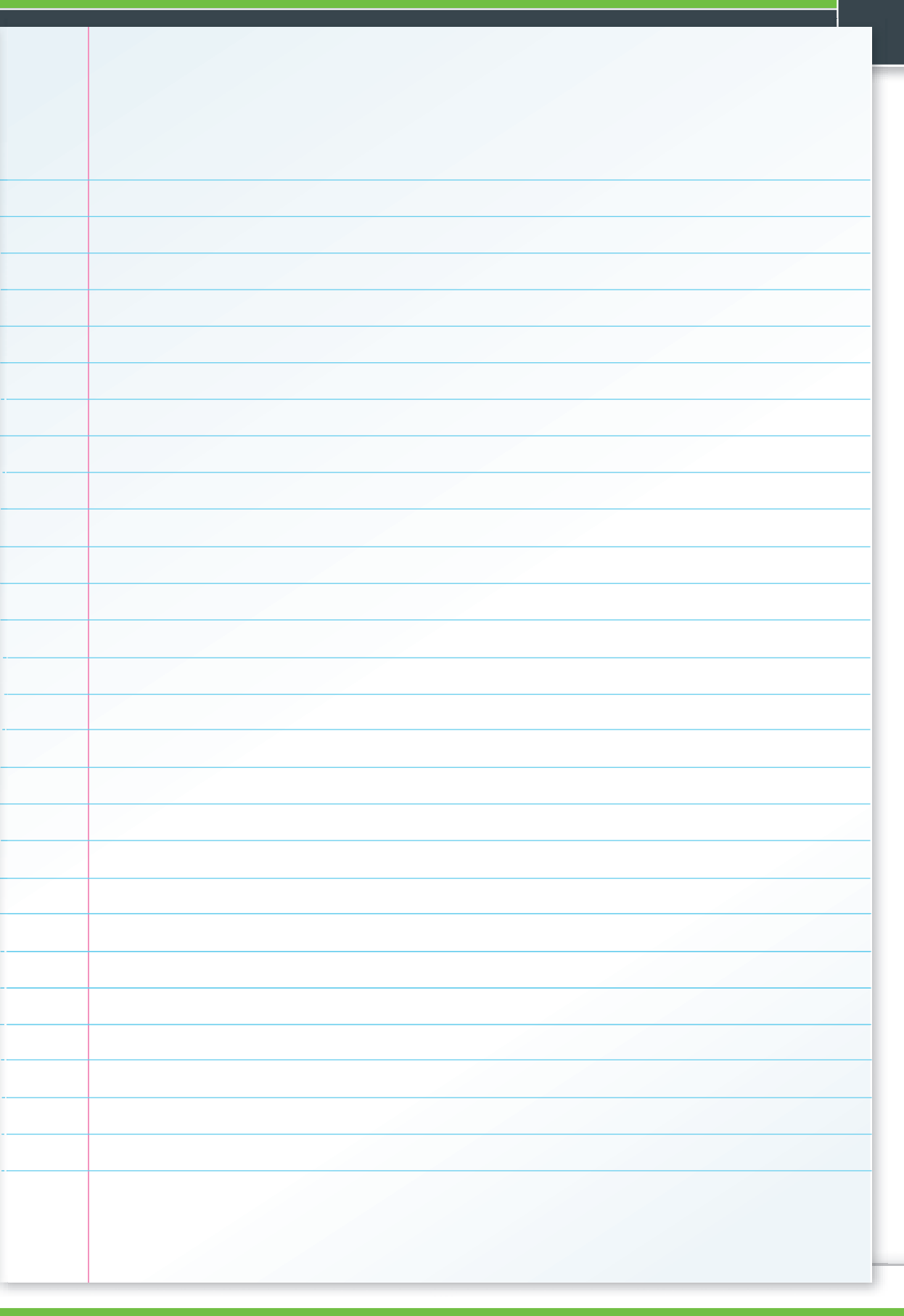
- Legitimatiebewijs 19
 LEMA 7, 21, 23
 Lijnbus 5, 7, 14, 16, 67, 99
 Links afslaan 60-61, 70-71, 87
 Losbreekreminrichting 7
 LZV 15
- M**
- Markering 5, 72, 77
 Markeringsbord 7
 Matrixbord 7, 9, 84
 Maximummassa 5, 7-8, 11, 19, 24
 Maximumsnelheid 4, 6-7, 9-10, 12, 14-15, 18, 26-27, 62, 72-74, 83-85, 96
 Medicijnen 20-22, 36-40, 47
 Milieu 4, 6, 32-35, 97
 Militaire colonne 7, 14, 63-66, 95, 97
 Minimumsnelheid 7
 Misdrijf 7, 21, 36
 Mist 7, 48-51, 73, 81, 91
 Mistachterlicht 81
 Mistlicht 7, 81
 Motor 5-8, 10-12, 14-19, 22, 26-27, 33-35, 38-39, 48, 73, 75, 86, 89, 97
 Motorfiets 7, 10, 13-14, 22, 79
 Motorolie 8
 Motorrijtuig 6-9, 15, 18, 21, 23
 Motorvoertuig 4-5, 7-11, 13-15, 17-20, 33, 70, 75, 78-79, 84
- N**
- Nabocht 8
 Navigatiesysteem 8, 92
 Negenoo 96
 Noodtelefoon 93
 Nooduitgang 93
 Nummerplaat 7
- O**
- Obstakel 10, 66, 69, 88
 OFOS 8, 70-71, 98
 Olie 27, 29, 41, 49-51
 Oliepeil 6, 27
 Onbespannen wagen 8, 13-14, 69, 84
 Onbestuurbaar 4
 Onderbord 5, 50, 74, 77-78, 84, 87, 91, 93, 95, 97
 Onderhoud 11, 24, 26-29, 33, 35
 Ongelijkvloerse kruising 8, 16-17
 Ongelijkwaardig kruispunt 55
 Ongeluk 4, 8, 37, 48, 53, 55
 Ongeval 6, 8, 30, 36, 39, 44, 51-55, 80, 91
 Ontkoppelen 5
 Ontzegging van de rijbevoegdheid 8, 37, 40
 Onverhard 6
 Onverplicht fietspad 8, 16, 18
 Oogcontact 80
 Oplegger 4, 14
- Optische 4-5, 8, 11, 14-15, 43, 63, 65
 Ouderen 43
 Oversteekplaats 8, 16, 61, 77-78, 90-93, 99
 Overtreding 8
 Overweg 5, 8, 33, 77-78, 90-91, 95
- P**
- Parkeergelegenheid 8, 77-78
 Parkeerhaven 8, 15
 Parkeerlicht 10
 Parkeerplaats 8, 56, 77-78, 88
 Parkeerschijf 8, 78, 88
 Parkeerschijfzone 78, 88
 Parkeerstrook 8, 15
 Parkeervak 8, 76-77
 Parkeerverbod 8, 77, 79, 88
 Parkeren 6, 8, 10, 55, 66, 76-79, 82-83, 87-88, 102-103
 Passagier 5, 8, 10, 29-32, 40, 44, 62-63, 76-79, 81, 87, 92
 Passeren 6, 69, 74, 84-85, 87, 90, 97
 Pech 6, 8, 11, 51-55, 80, 100
 Pedelec 6, 9, 14, 16, 18-19, 21-23, 26, 29-30, 32-33, 40-42, 53, 58, 68, 70-71, 75-77, 81-82, 87, 100-101
 Personenauto 4, 8, 14, 19, 22, 75
 Plaats op de weg 68-71
 Plusstrook 8
 Politie 8-9, 11, 20-21, 23, 26, 41-42, 46, 52-53, 55, 63, 65, 96, 98
 Politieagent 8, 10
 Politieauto 8
 Politiecontrole 9, 21, 28, 80
 Praktijkexamen 3, 19, 101
 Profiel 29, 49
 Profieldiepte 11, 43
 Promillage 20
 Promille 21, 23, 36, 39-40
 Puntstuk 9, 99
- R**
- Rails 8-10, 14-15, 84
 RDW 21, 26, 41-42
 Reactieafstand 9-10, 45, 47-48
 Reactietijd 9, 31, 40, 45, 47
 Reactievermogen 36-37, 39-40, 44
 Reanimeren 55
 Rechtdoorgaand 59, 61, 70
 Rechtdoorgaand verkeer op dezelfde weg 59, 70
 Rechts afslaan 17-18, 43, 59-61, 70-71, 87, 97
 Regen 9, 32, 48-51, 73, 81-82, 91
 Remafstand 9-10, 31, 45, 47-48
 Reminrichting 7, 27
 Remlicht 27, 80, 83
 Remweg 9, 30, 48-49, 82
 Reservewiel 4
 Retroreflector 24, 27, 44

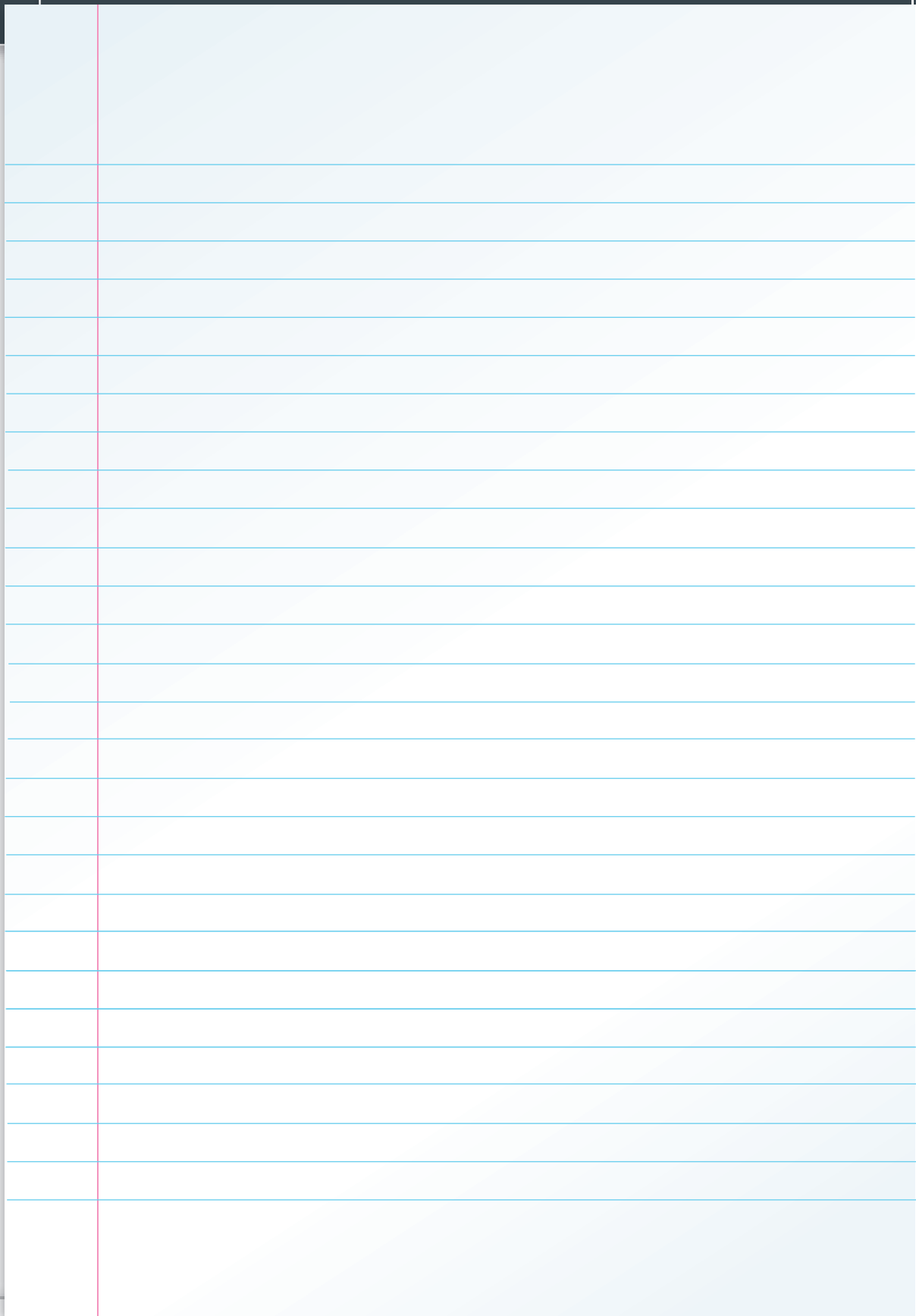
- Richting aangeven 58-59, 67, 79
 Richtingaanwijzer 9, 24, 27, 44, 46,
 58, 67-68, 79-83
 Rijbaan 5-11, 13, 15-16, 18, 41, 44,
 56-57, 63, 66-71, 75-82, 86,
 88-91, 94, 98-99, 101
 Rijbaanversmalling 50, 90-91
 Rijbevoegdheid 8-9, 18-22, 37, 40
 Rijbewijs 4, 8-9, 12, 14-15, 18-23,
 38, 46, 52, 101
 Rijbewijzen 9, 18-22
 Rijgedrag 4-5, 9, 21, 32, 34, 36, 46, 48, 91
 Rijgeschiktheid 38
 Rijles 9, 13
 Rijontzegging 9
 Rijsnelheid 6, 9
 Rijstrook 4-5, 9-12, 15-16, 41, 58,
 61, 63, 66-67, 69-70, 79-80,
 83, 86, 89, 91-93, 96
 Rijstrooklicht 9
 Rijstrooksignalering 9
 Rijvaardigheid 4, 9, 20, 35-38, 40, 46
 Rijverbod 9, 20-21
 Rijzicht 9
 Ritsen 6, 9
 Rollator 61-63
 Rolstoel 13, 61-62
 Rotonde 3, 9-10, 56, 59, 63, 69-72, 87, 91
 Ruimteknussen 71
 Ruitensproeierinstallatie 9
 Ruitensproeiervloeistof 9
 Ruitenwisser 9
 Ruitenwisserinstallatie 9
 RVV 9, 23, 63, 79, 84
- S**
- Schadeformulier 6, 52, 54
 Schadelijke stoffen 33, 35
 Schakelen 5, 33, 35
 Shared space 9
 Signalen 8, 46, 63, 79-80
 Signaleringsbord 9, 84, 89, 96
 Skateboard 13, 43, 68
 Slachtoffer 4, 35, 52
 Slep en 9, 23-26
 Slipevaar 48-50, 82, 91
 Sneeuw 49-51, 81, 91
 Snelheid 4-7, 9-10, 14-15, 19, 23,
 31, 35-36, 39-41, 43-50, 57-58,
 61, 63, 69, 72-76, 80, 82, 84,
 88, 90-91, 95-96, 98, 102-103
 Snelheidsbegrenzer 9
 Snelheidscontrole 9
 Snelweg 4, 10, 93, 99
 Snorfietzers 6, 8, 16, 18, 31, 39-40,
 43, 57-59, 68-73, 76, 97-99
 Sociaal verkeersgedrag 46
- Sorteren 58, 61, 69
 Speed-pedelec 9, 14, 16, 18-19, 21-23, 26,
 29-30, 32, 40-42, 53, 58,
 68, 70-71, 75-77, 81-82, 87, 100-101
 Spiegelglad 49-50
 Spitsstrook 9, 86, 99
 Splitsing 5, 7, 9-10, 12, 93
 Spoorvorming 9, 49
 Spoorweg 8-9, 90-91
 Stadslicht 10, 27
 Stationair 33-34
 Steenslag 10
 Stilstaan 6, 8, 39, 57, 66-68, 76-79,
 82-83, 87-88, 94, 97
 Stoep 43, 66, 76-77
 Stopafstand 10, 30-31, 45, 48-50, 76
 Stoppen 6, 10, 17, 44, 58, 61, 64-66,
 76-77, 85, 87-88, 95-98, 101
 Stopstreep 98, 101
 Stopteken 10, 93, 96, 98
 Stuur 13, 41, 48
 Suggestiefietsstrook 16
 Symbolen 7, 53, 84, 92
 Symbool 10-11, 22, 87
- T**
- T-100 bus 10, 14, 74
 Taper 10
 Taxi 22, 99
 Tegemoetkomend verkeer 59, 64, 82
 Tegenligger 36, 69, 80, 91, 97
 Terugschakelen 91
 Theoriecertificaat 22
 Toerenteller 10
 Toerit 10, 93
 Touringcar 10, 16, 67, 74-75
 Tram 5-6, 8-10, 13-14, 16, 44, 55, 58-59,
 61-66, 71-72, 84-85, 89-91, 96
 Tramhalte 5, 44, 62-63, 92-93
 Trapondersteuning 6, 8, 14-15, 19
 Trein 8-9, 14, 90, 95-97
 Trekker 19
 Trolleybus 10, 15
 Trottoir 7, 10, 13, 15, 43-44, 56,
 60-63, 66, 68-71, 76-79, 88
 Tunnel 5-6, 8, 16-17, 77-78, 81
 Turborotonde 10
 Tweezijdig fietspad 10
 Typegoedkeuring 10, 26
- U**
- Uitrijstrook 10
 Uitrit 7, 10, 62-64, 67, 77-78, 84
 Uitstappende passagiers 44, 63, 92
 Uitvaartstoet 10, 64, 66-67, 69-70
 Uitvoegen 5, 10-11, 64, 66-67, 79
 Uitvoegstrook 10, 66

- Uitwijkplaats 93
 Uitwijkroute 10
 Uitzicht 57, 88, 98
 Uitzwaai-effect 47
- V**
- Veiligheid 10, 20, 29-31, 36, 45,
 51-55, 63, 68-69, 74, 98
 Veiligheidsartikel 4, 7, 63
 Veiligheidsgordel 6
 Verbinding 16
 Verblindingsvlak 49-50, 82
 Verrijdingsvlak 10, 16-17, 71, 98, 101
 Verhard 6
 Verkeer 3-13, 15-17, 20-21, 23, 26,
 30, 32, 34-41, 43-53, 55-62, 64,
 66-72, 74, 79-84, 88-89, 95-100
 Verkeersbord 7, 10, 18, 83-84, 92-93, 95-97, 101
 Verkeersbrigadier 98
 Verkeersdeelnemer 9-12, 35, 41, 43, 61, 83, 91
 Verkeersdoorstroming 69
 Verkeersgedrag 35-36, 46, 48, 50-51
 Verkeersinzicht 10, 43, 46, 51, 73
 Verkeerslicht 8, 10, 46, 63-66, 77, 95, 97
 Verkeersplein 10
 Verkeersregelaar 10, 96, 98
 Verkeersteken 6, 8-10, 16, 57-59,
 63, 66, 83-85, 92, 95-96, 98-101
 Verkeersveiligheid 4, 20, 35, 42-43, 46, 67, 90
 Verplicht fietspad 11, 16, 18, 89
 Versnelling 33-34
 Verzekering 4, 11, 15, 21, 42, 52
 Viaduct 16-17, 79
 Vluchthaven 93
 Vluchtheuvel 44, 62-63, 67
 Vluchtstrook 9, 11, 86, 93
 Voetganger 5, 8, 11-13, 17, 36, 43, 55-57, 59-66, 68-70, 76,
 84, 86, 90-94, 96-97
 Voetgangerslicht 96-97
 Voetgangersoversteekplaats 11-12, 17, 59, 61-62, 64-65,
 72, 87, 97, 99
 Voetpad 13, 43, 61, 68-71, 76, 78-79, 89
 Volgafstand 11, 45, 48, 76
 Voor laten gaan 11, 16-17, 43-44, 55-64,
 66, 68-69, 84, 95-97
 Voorbijgaan 58
 Voorrang 3, 5-6, 9, 11, 14, 16, 46,
 55-59, 61-62, 64-66, 77, 80,
 83-85, 90, 94-95, 99, 101
 Voorrang verlenen 11, 16, 55-58, 85, 94, 99, 101
 Voorrangsdriehoeken 6, 16, 99, 101
 Voorrangskruispunt 11, 55, 85, 94
 Voorrangvoertuig 11, 14, 43, 55, 58, 63-64
 Voorrangvoertuigen 4-5, 8, 43, 47, 59, 63-67, 97
 Voorrangsweg 55-56, 77-78, 85, 93, 95
 Voorsorteerstrook 11, 70
 Voorsorteervak 11, 70
- Voorsorteren 11, 58-59, 61, 68-71, 83, 92-93, 98-99
 Voorwegwijzer 92
 Voorwielaandrijving 8
 VOP 62-63, 76-77, 84
 Vorst 49-50
 Vrachtauto 11, 15, 19, 22, 44, 47, 49, 73,
 75, 86, 89, 92-93
 Vrijliggend fietspad 11, 16
 Vrijwaringsbewijs 11
 Vrijwillig stoppen 87
- W**
- Waarborgfonds 11
 Waarnemingsvermogen 11, 36
 Waarschuwingstreep 72
 Waarschuwingstrepen 11, 99-100
 Watergladheid 49-50
 Weersomstandigheden 35, 41, 45, 48-51, 54, 72-73,
 75
 Weg 3-11, 13, 15-19, 22, 26-27, 30, 33-36,
 38-41, 45-46, 48-51, 54-73, 75-76,
 78-80, 83-86, 88-95, 99-101, 103
 Wegas 11, 58, 61, 70-71, 99
 Wegen 5-12, 15-17, 19, 31, 43, 48-51, 55-56, 61,
 70, 73-74, 83-85, 87, 89, 92, 95, 99
 Weggebruiker 5, 10-13, 17, 35, 43-46, 51, 55-60,
 63-66, 68, 79-82, 84, 90, 96
 Wegligging 4, 11, 27, 31
 Wegverkanting 11, 48
 Wegversmalling 11, 72, 92
 Wegwerkzaamheden 10-11, 69, 101
 Weven 6, 11
 Wild 11, 35, 44, 53, 81, 91
 Windzak 49
 Winterband 4, 11
 Winterbanden 11
 Wisselstrook 12
 Woongebied 12
 WVV 11, 81, 87-88
- Z**
- Zebra 97
 Zigzagstrepen 99
 Zijwind 49-50, 91
 Zon 5, 49-50, 81-82
 Zonsondergang 8
 Zonsopgang 5, 8
 µg/l 20-21, 23, 36, 39-40

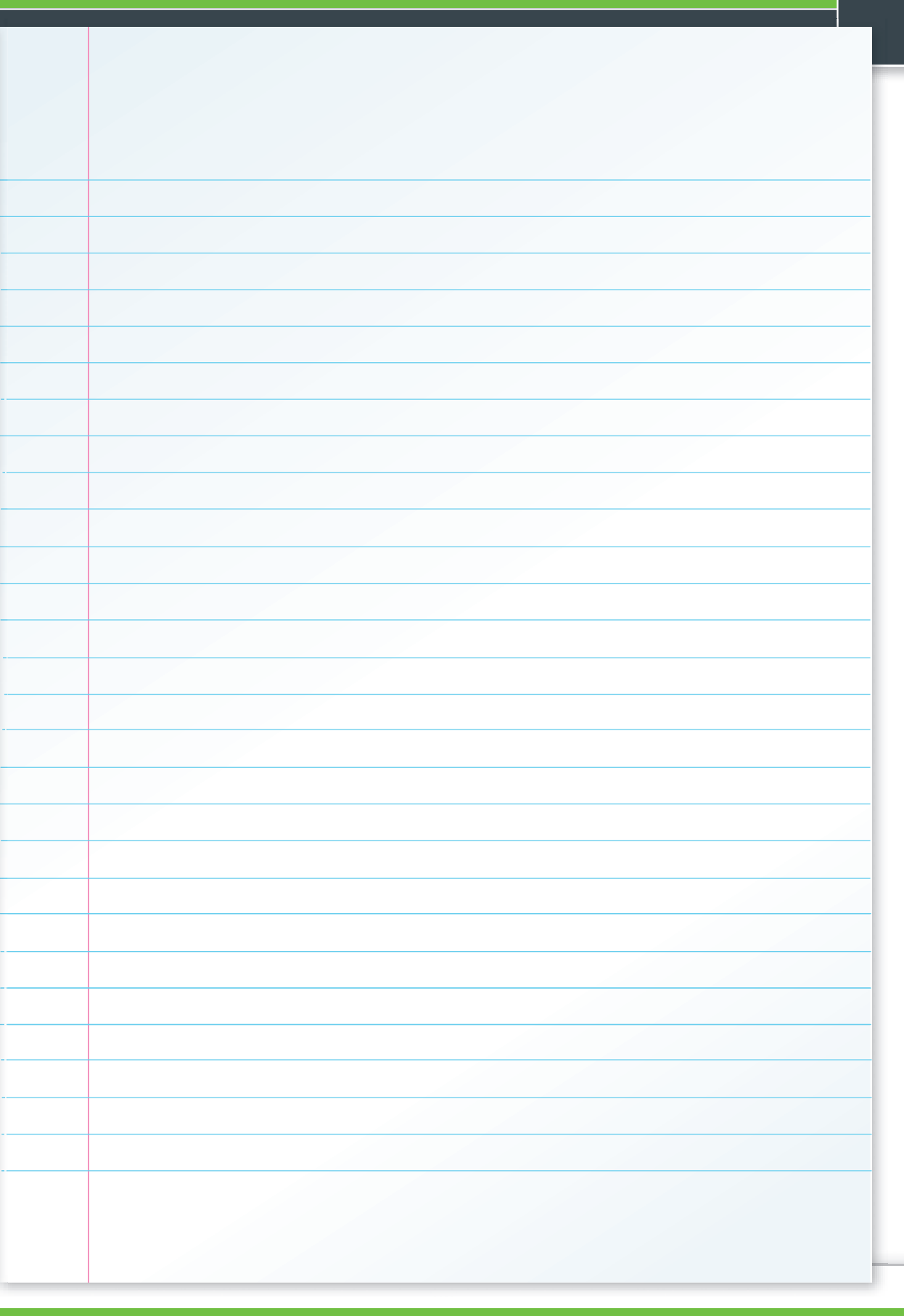

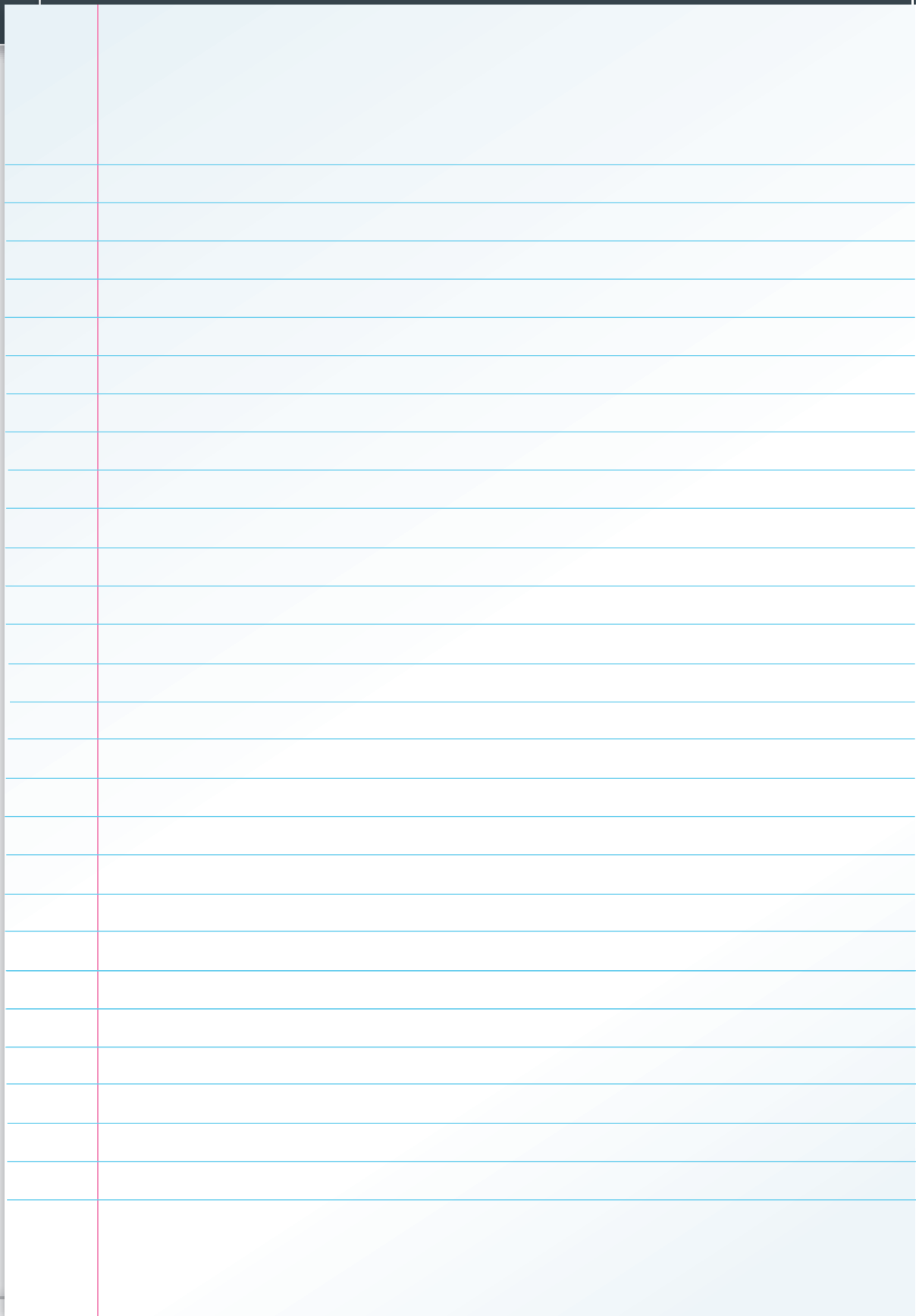

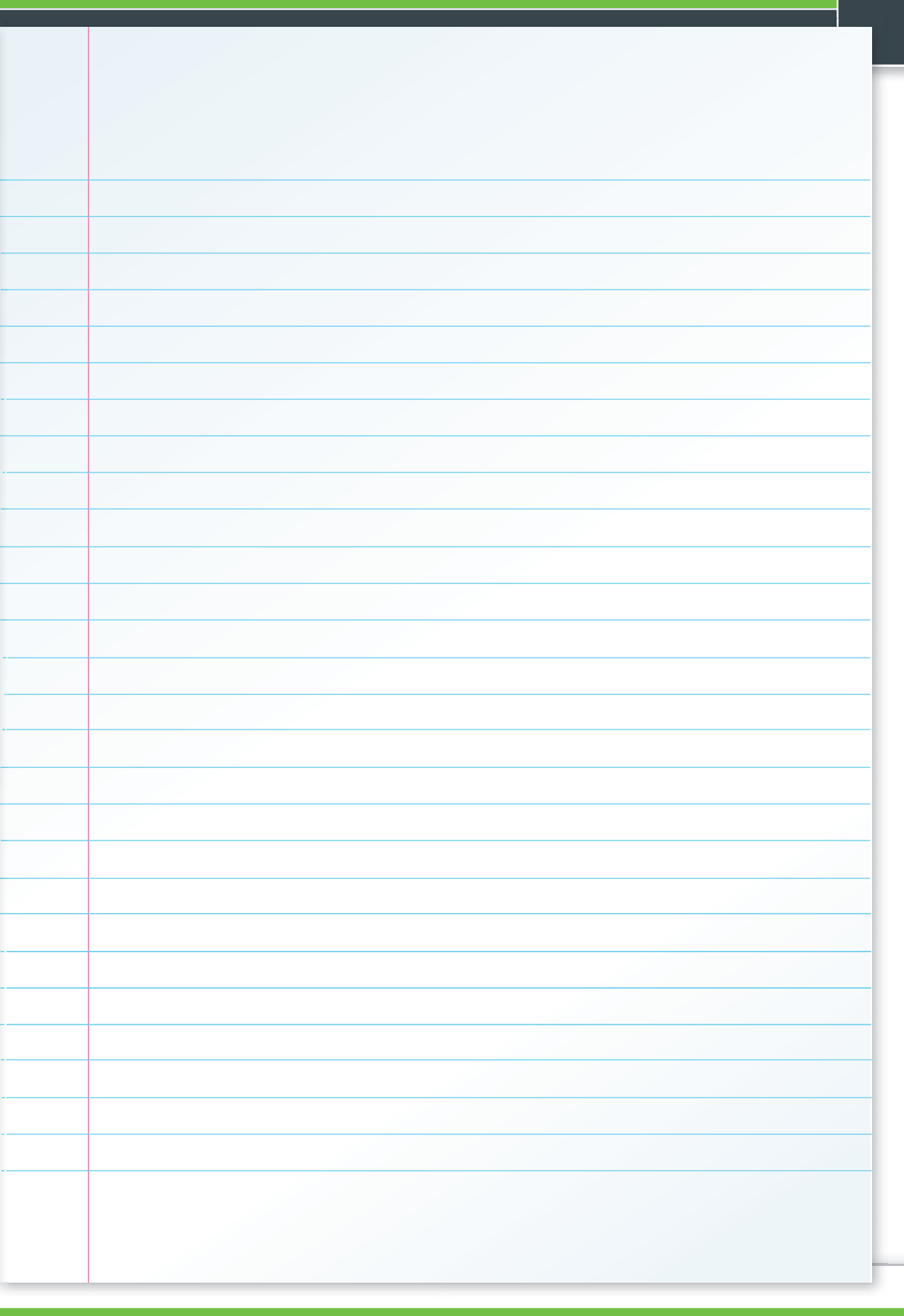

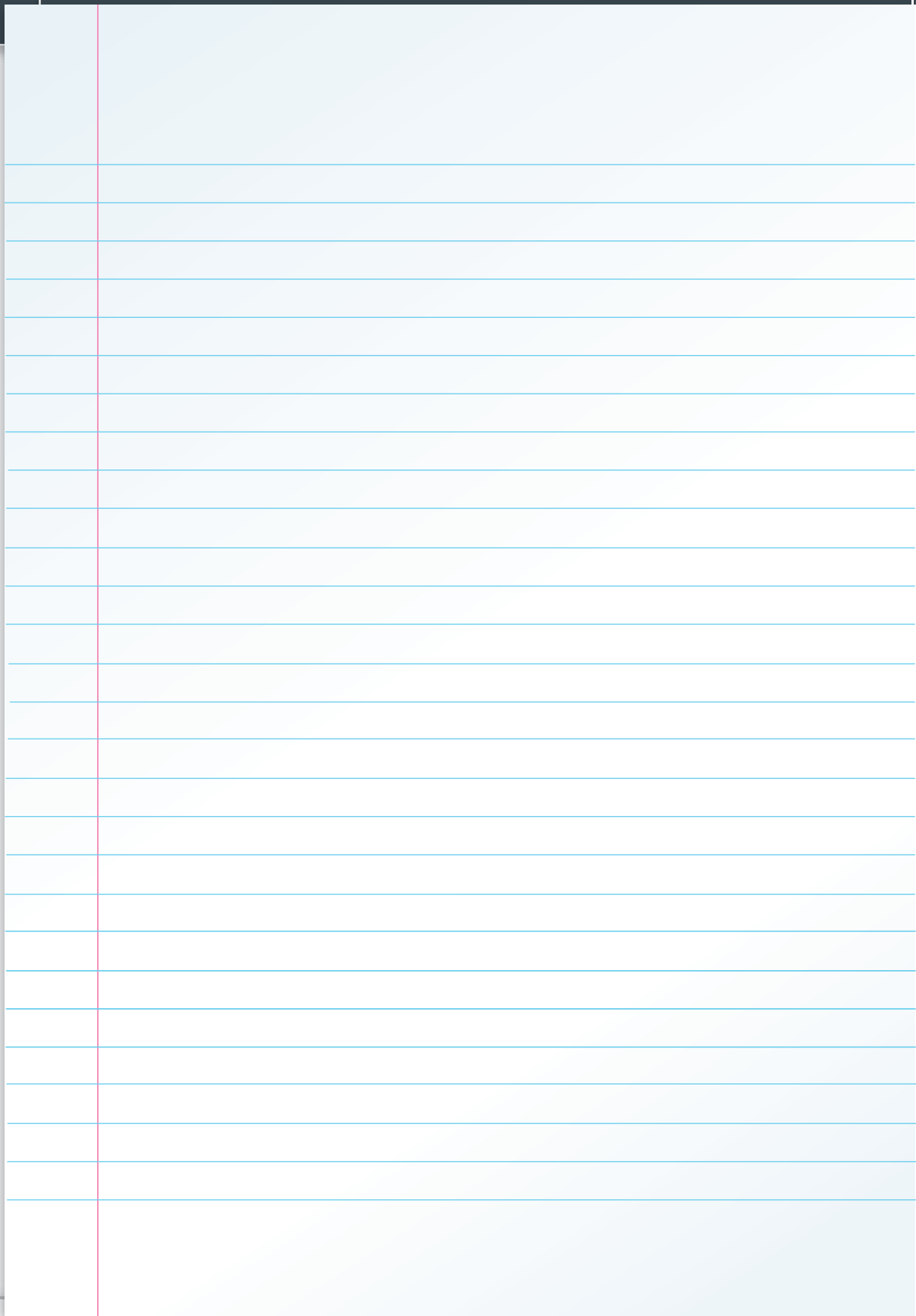

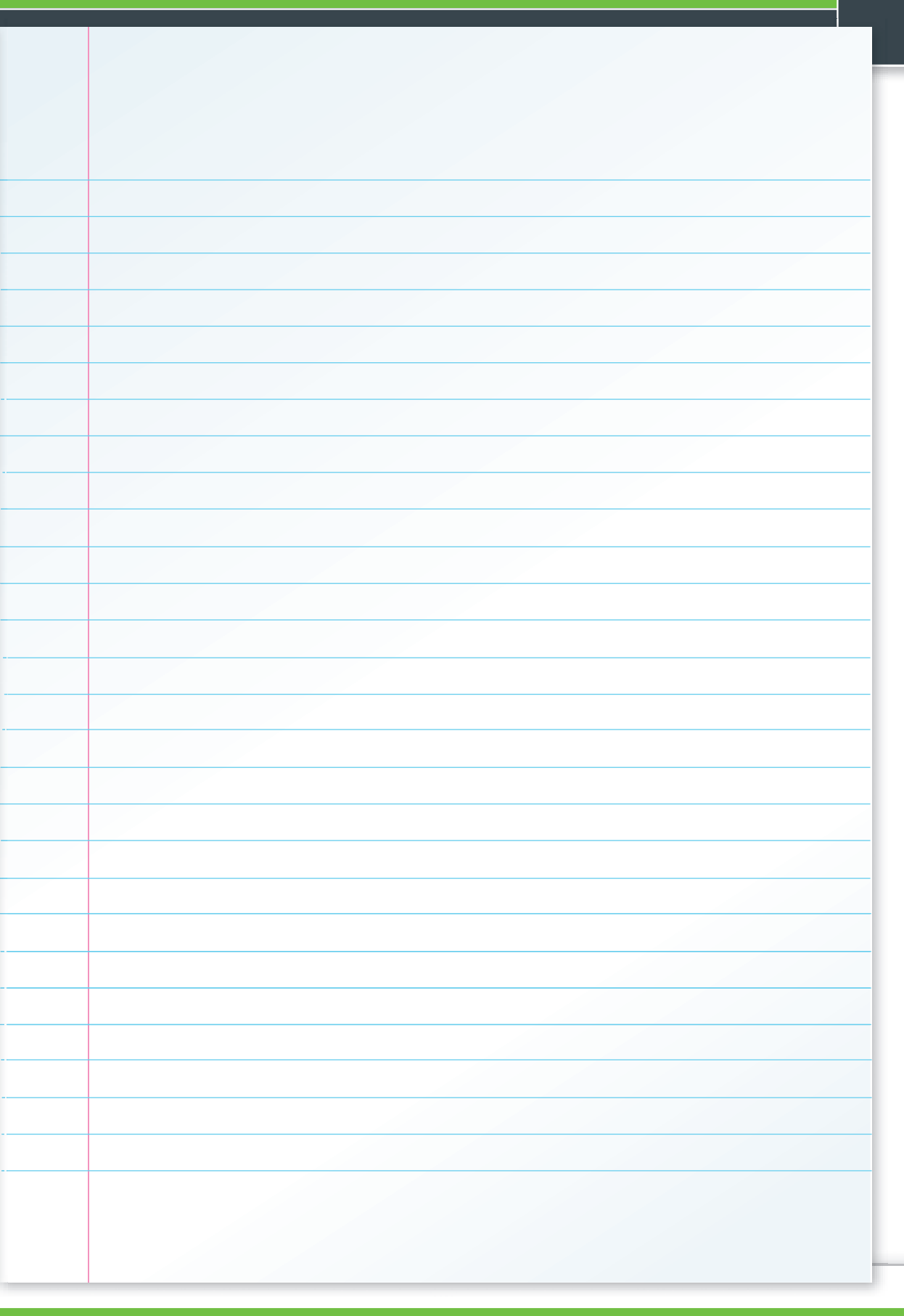

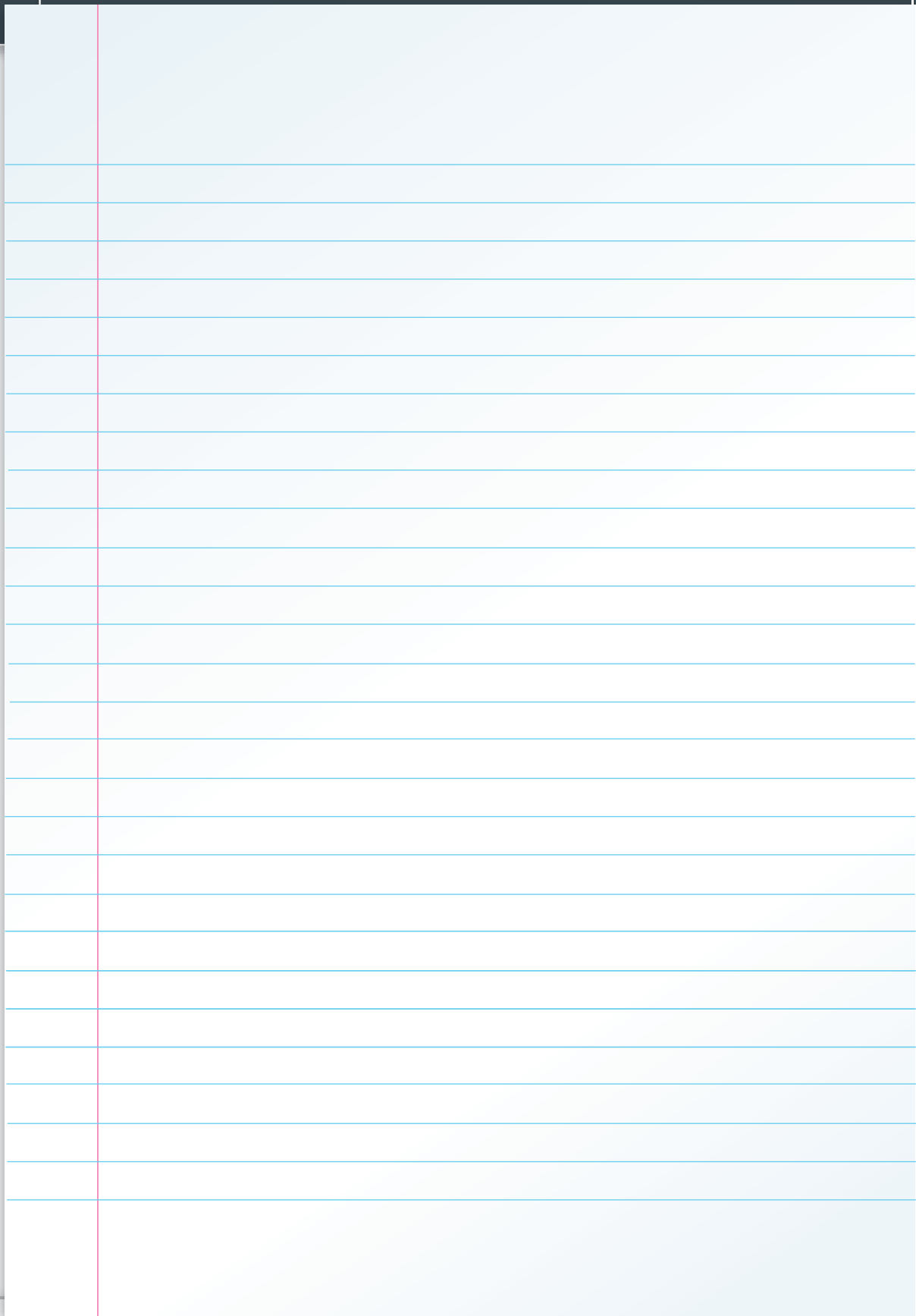

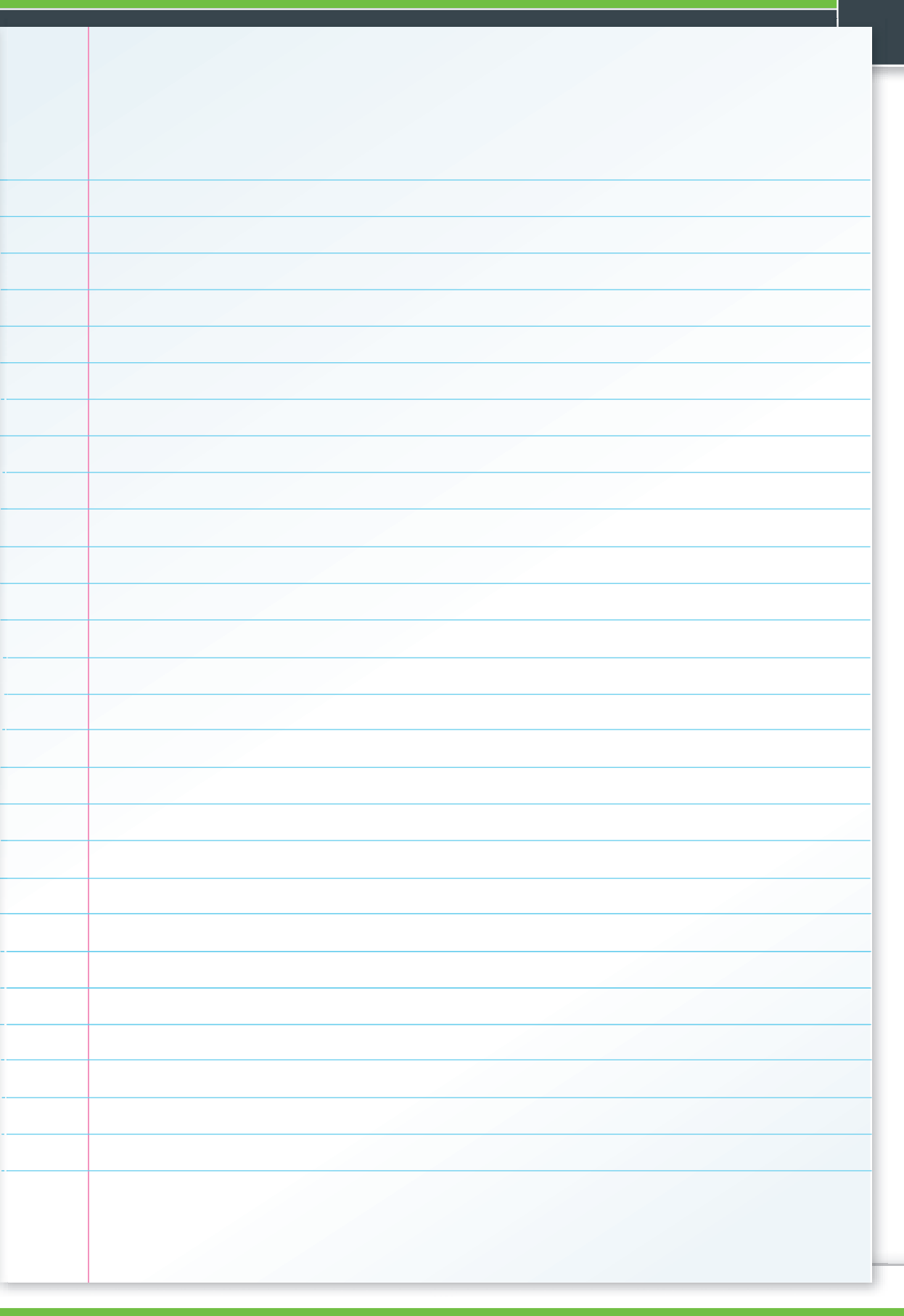

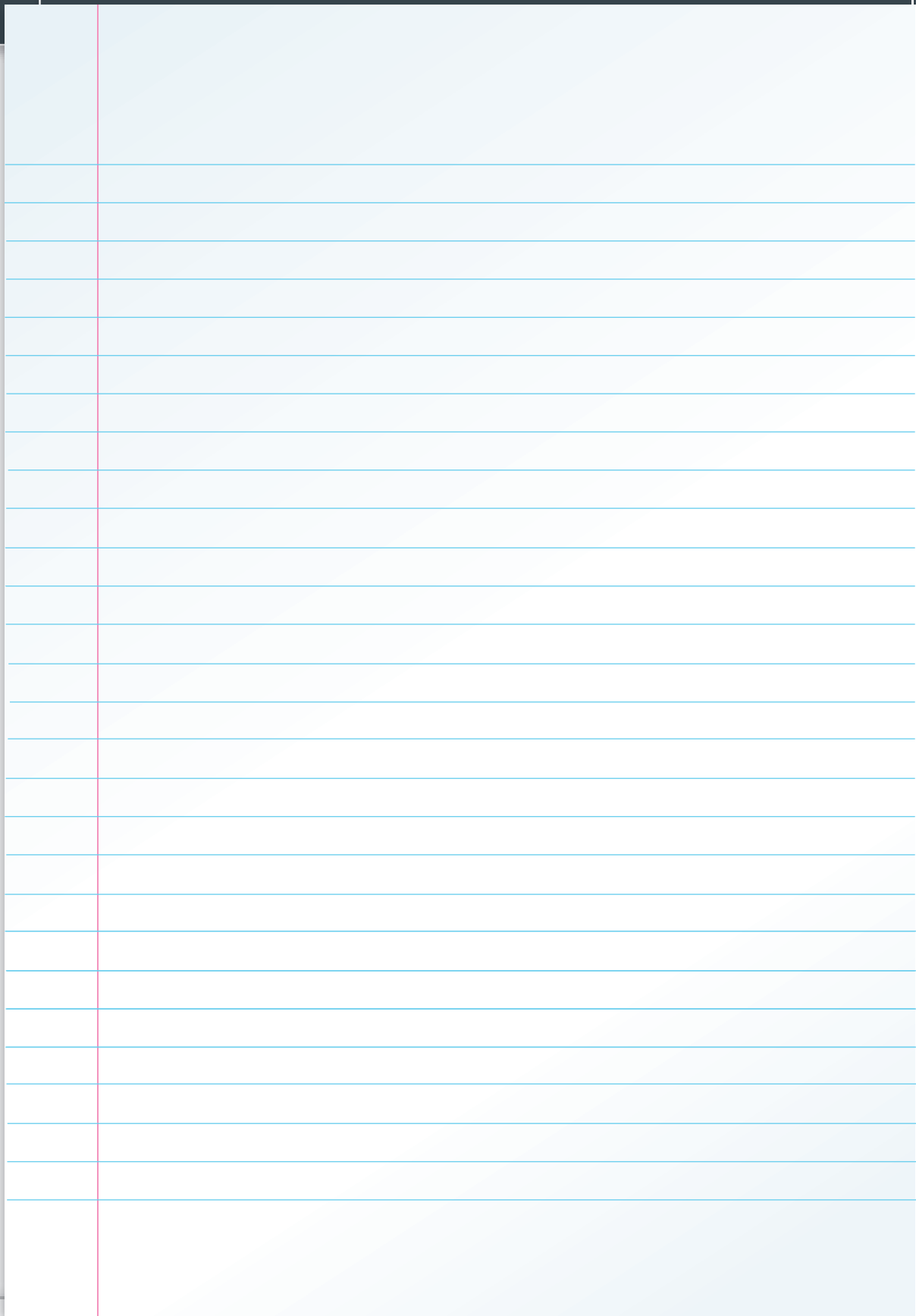

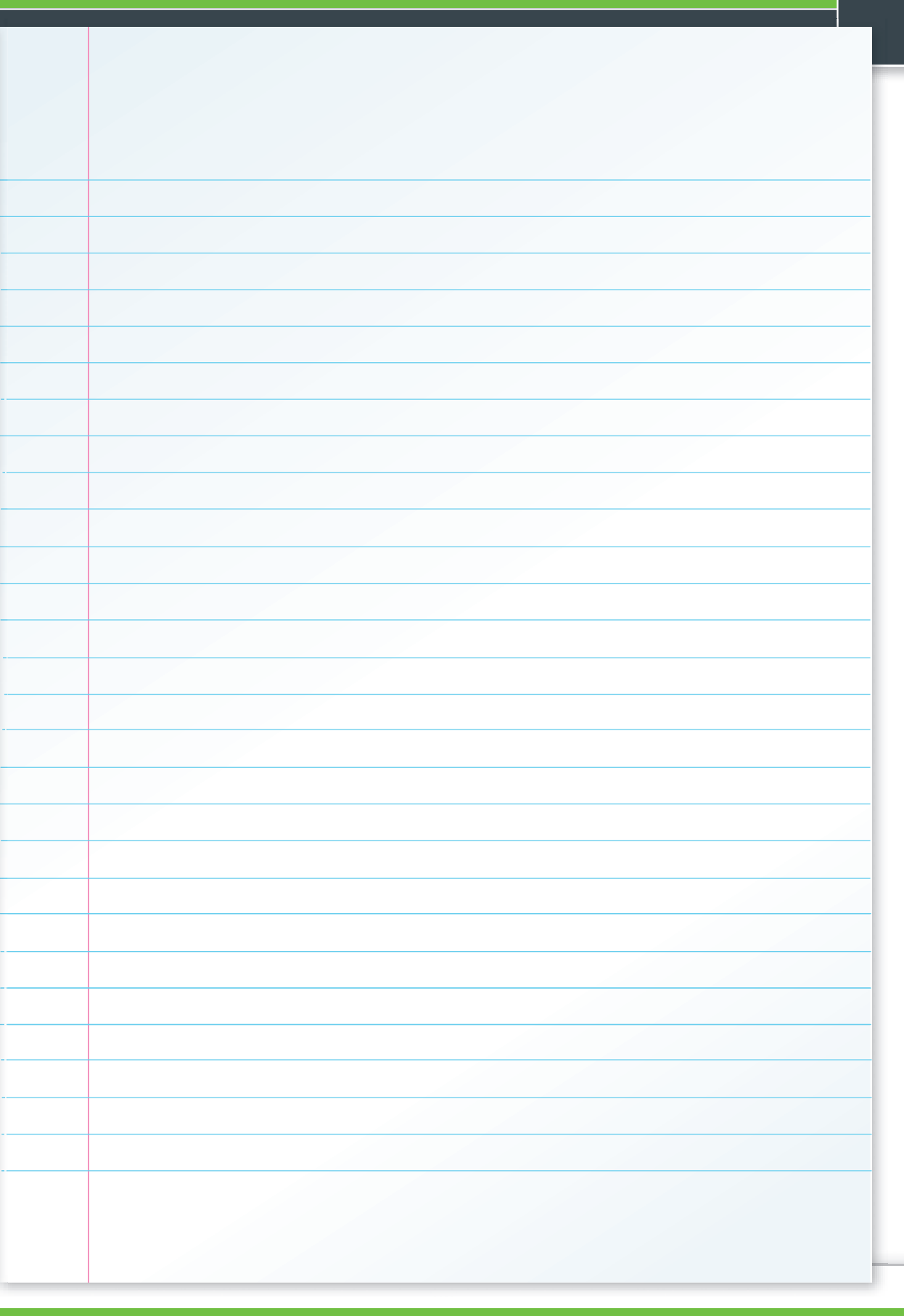

Regels, wetten en overheid

www.rijksoverheid.nl
wetten.overheid.nl
www.hetnieuwerijden.nl
www.vananaarbeter.nl

Instanties

www.cbr.nl
www.rdw.nl
www.politie.nl
www.belastingdienst.nl
www.ibki.nl
www.rijkswaterstaat.nl

Verenigingen

www.anwb.nl
www.wegenwacht.nl
www.routemobiel.nl
www.knmv.nl
www.veiligverkeernederland.nl
www.ehbo.nl

Examens en rij scholen

www.cbr.nl
www.rijkschoolgegevens.nl
www.rijbewijs.nl
www.digid.nl

Colofon

Voor vragen kun je contact opnemen met LENS Verkeersleermiddelen via support@lensmedia.nl. Alhoewel deze uitgave met de grootste zorg is samengesteld, kan het voorkomen dat er onjuistheden zijn. Wij stellen het zeer op prijs wanneer ons dat gemeld wordt. Ook kunnen wetten en regels inmiddels zijn gewijzigd sinds het ter perse gaan. Wij verwijzen je voor de nieuwste wijzigingen naar www.lensmedia.nl. Aan de inhoud van dit boek kunnen geen rechten worden ontleend.

Ontwikkeling: LENS Verkeersleermiddelen
Redactie: P. Somers, S. Greving
Vormgeving: Comceptum, G. Hof
Fotografie: LENS Verkeersleermiddelen, iStockPhoto, Shutterstock
3D-vormgeving: T. Velthuis

Met dank aan: CBR, Politie, RDW, CROW, Volkswagen, Honda, TeamAlert, 2toDrive, LBVI, Comceptum, NIV, VRB, R.J. Kooren, KNGF Geleidehonden, Melanie, Wylou (geleidehond) en natuurlijk jou als lezer!

© 2019, 1e druk, LENS Verkeersleermiddelen
Zwolle, Nederland, www.lensmedia.nl

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

LENS Verkeersleermiddelen
Website: www.lensmedia.nl
E-mail: support@lensmedia.nl